

การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

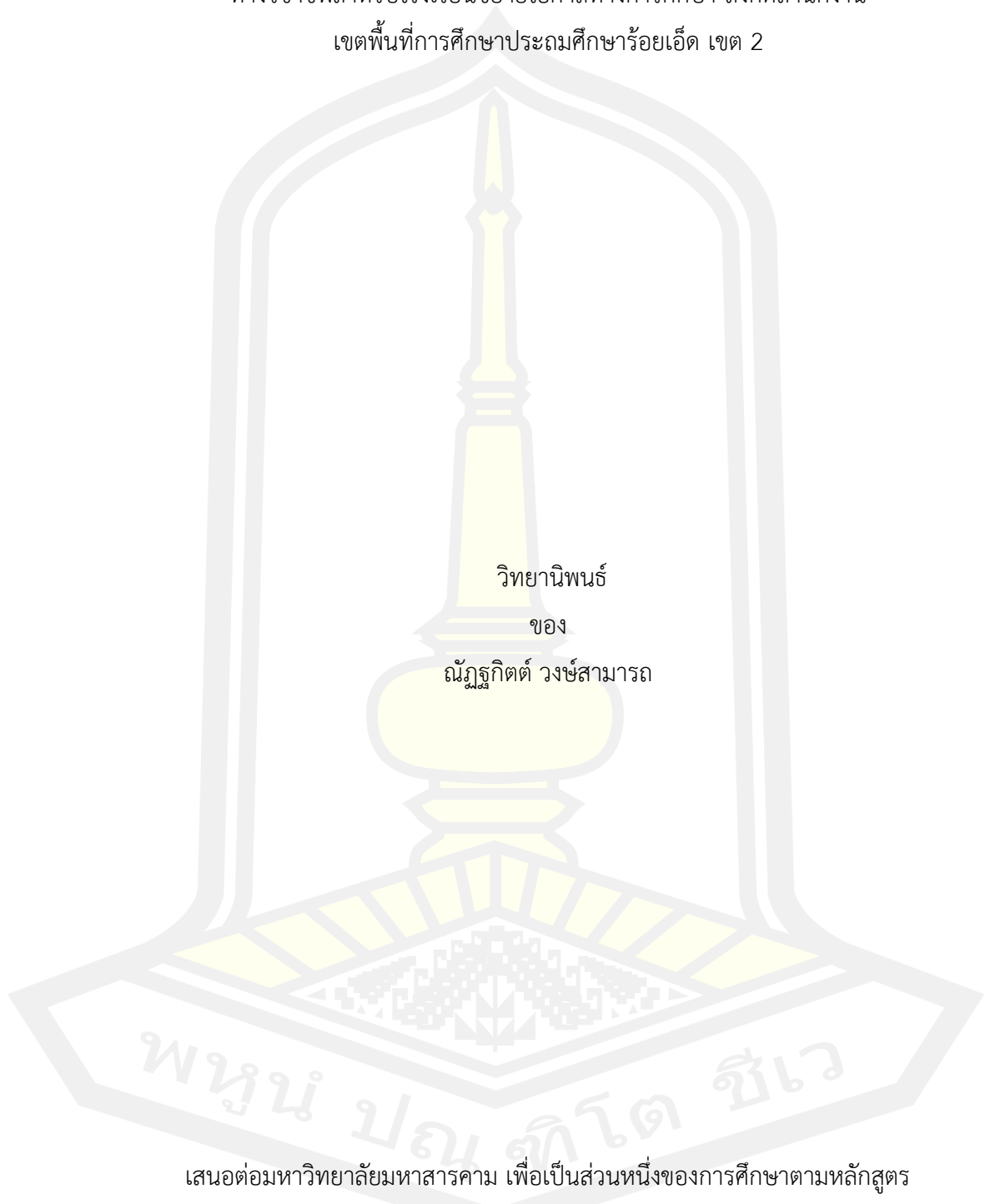
วิทยานิพนธ์
ของ
ณัฐกิตติ์ วงษ์สามารถ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มีนาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

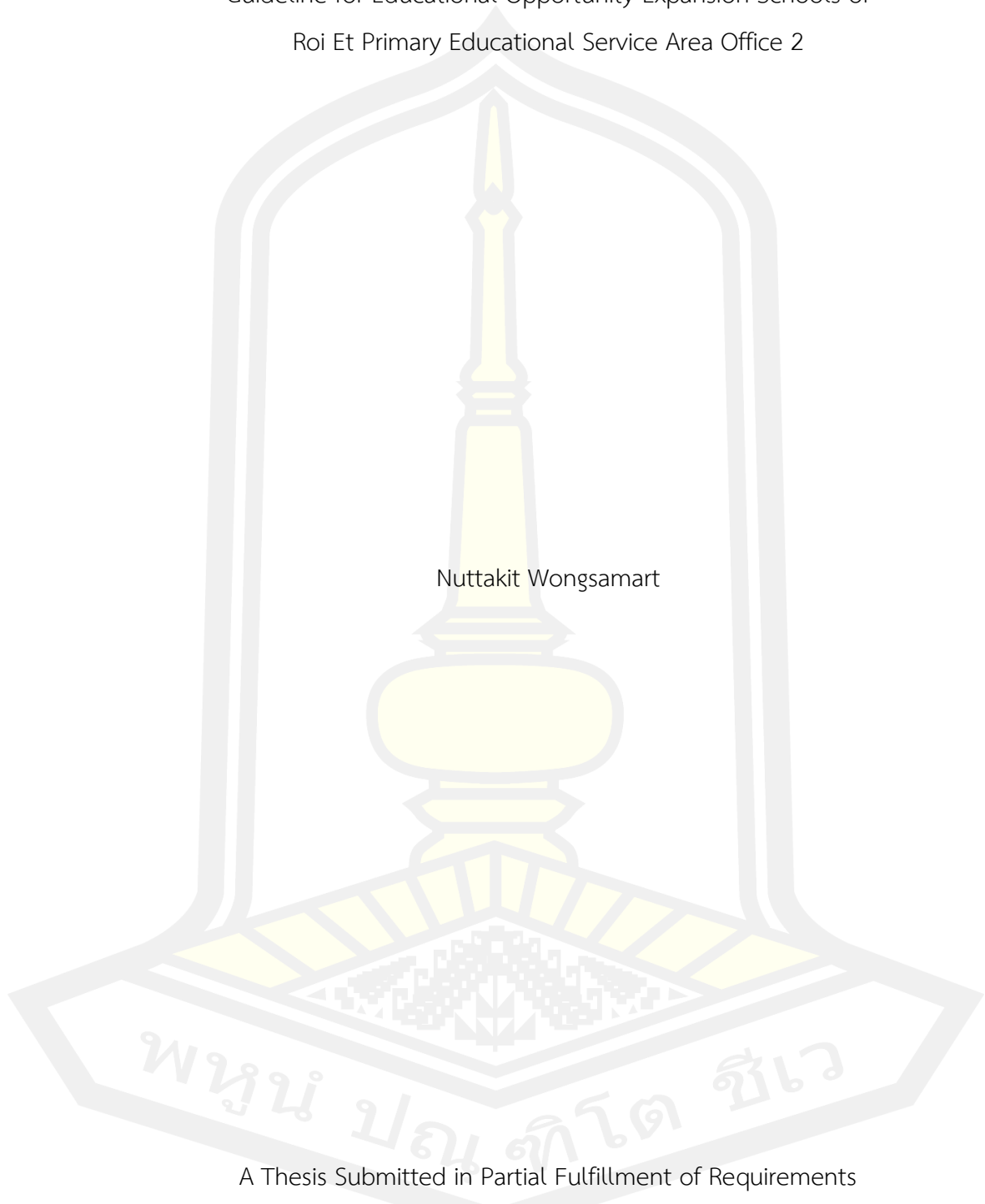
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มีนาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Professional Learning Community Supervision
Guideline for Educational Opportunity Expansion Schools of
Roi Et Primary Educational Service Area Office 2

Nuttakit Wongsamart

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

March 2023

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. สีนธะวา คามดิษฐ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. อำนาจ ชนะวงศ์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2		
ผู้วิจัย	ณัฐกิตติ์ วงษ์สามารถ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ PNI

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็น (PNI) จากมากไปน้อย ได้แก่ การประเมินผลติดตามผล การดำเนินการนิเทศ การศึกษาสภาพปัจจุบัน และการวางแผนการนิเทศ แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 4

องค์ประกอบ 22 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาการนิเทศ
ภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การนิเทศภายในโรงเรียน, แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

TITLE	The Development of Professional Learning Community Supervision Guideline for Educational Opportunity Expansion Schools of Roi Et Primary Educational Service Area Office 2		
AUTHOR	Nuttakit Wongsamart		
ADVISORS	Associate Professor Songsak Phusee - orn , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

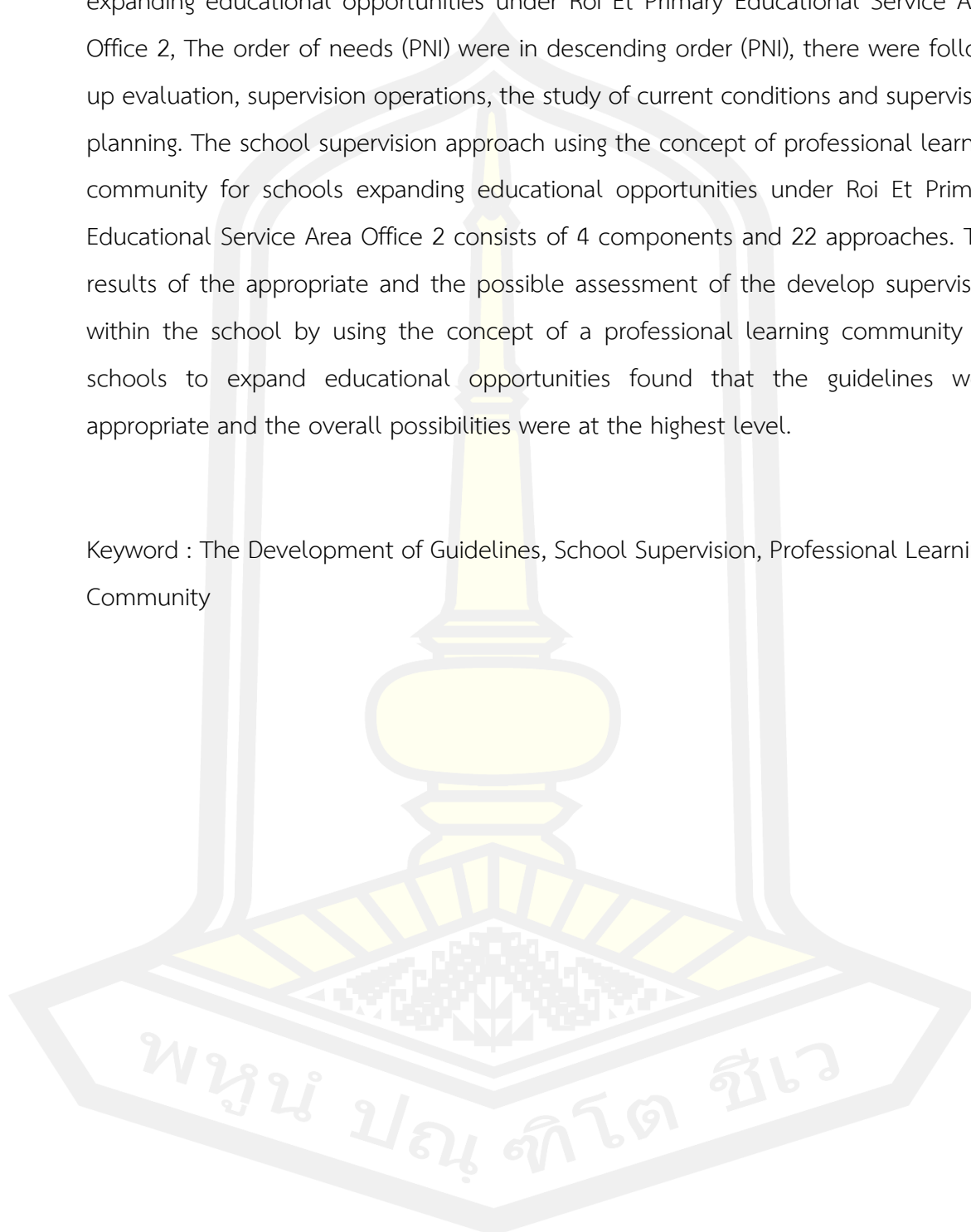
ABSTRACT

This research article aimed to study the current situation, the desirable conditions and the needs of school supervision by using the concept of professional learning community for educational opportunity expansion schools of Roi Et Primary Educational Service Area Office 2. The sample groups of this research were the school principle and teachers about 350 people who working under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 2. The research tool was a questionnaire to study the current situation, desirable conditions and the needs of supervision within schools using the concept of professional learning community for schools expanding educational opportunities under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2. The statistics used to analysis the data were percentage, mean, standard deviation and PNI.

The results showed that the current state of school supervision using the concept of professional learning community for educational opportunity expansion schools under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area Office 2. was at a moderate level overall. The desirable condition of school supervision using the concept of professional learning community for educational opportunity expansion schools under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 2, Overall it was at the highest level. The order of needs necessary to develop guidelines for supervision

within schools using the concept of professional learning community for schools expanding educational opportunities under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, The order of needs (PNI) were in descending order (PNI), there were follow-up evaluation, supervision operations, the study of current conditions and supervision planning. The school supervision approach using the concept of professional learning community for schools expanding educational opportunities under Roi Et Primary Educational Service Area Office 2 consists of 4 components and 22 approaches. The results of the appropriate and the possible assessment of the develop supervision within the school by using the concept of a professional learning community for schools to expand educational opportunities found that the guidelines were appropriate and the overall possibilities were at the highest level.

Keyword : The Development of Guidelines, School Supervision, Professional Learning Community

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักที่ได้ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในงานด้วยความเอาใจใส่อย่างดี ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สินธะวา คามดิษฐ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ชนวงค์ ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำ คำปรึกษา ปรับปรุงแก้ไขในการสอบวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดีขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้กรุณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจนผู้อำนวยการ และคณะครูทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ และเพื่อนนิสิตสาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา รุ่น พ.34 และคณะครูโรงเรียนค้อใหญ่ชัยยุทธวิทยาทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำและให้กำลังใจด้วยดี เสมอมา อีกทั้งผู้ให้ความช่วยเหลืออีกหลาย ๆ ท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ จึงขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัววงศ์สามารถทุกคน ตลอดจนครู อาจารย์ และญาติ พี่น้อง ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอยกเป็นเครื่องบูชาสำหรับพระคุณของบุพการี บุรพจารย์ ตลอดจนกัลยาณมิตรผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จด้วยดี

ณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการทำวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การนิเทศภายใน.....	12
แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC).....	35
การพัฒนาแนวทาง.....	49
บริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....	50
บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62

งานวิจัยในประเทศ.....	62
งานวิจัยต่างประเทศ.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศ ภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.....	70
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2.....	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	118
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	118
สรุปผล.....	118
อภิปรายผล.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	121
บรรณานุกรม.....	123
ภาคผนวก.....	130
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	131
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	134
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	154
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	159
ประวัติผู้เขียน.....	169

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 วิเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายใน ของนักวิชาการ นักการศึกษา	28
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	44
ตาราง 3 การผนวกองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	45
ตาราง 4 สรุปจำนวนนักเรียนจำแนกตามเกณฑ์การกำหนดขนาดโรงเรียน	54
ตาราง 5 จำนวนประชากร และตัวอย่างในการวิจัย	71
ตาราง 6 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	84
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม	86
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน จำแนกรายข้อ	87
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านวางแผนการนิเทศ จำแนกรายข้อ	89
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านดำเนินการนิเทศ จำแนกรายข้อ	92
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียน	

ขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้าน
ประเมินผลติดตามผล จำแนกรายข้อ..... 95

ตาราง 12 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของกรณีศึกษา
ภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 97

ตาราง 13 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น ของกรณีศึกษาภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน..... 98

ตาราง 14 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น ของกรณีศึกษาภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านวางแผนการนิเทศ 99

ตาราง 15 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น ของกรณีศึกษาภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านดำเนินการนิเทศ 101

ตาราง 16 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น ของกรณีศึกษาภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านประเมินผลติดตามผล 102

ตาราง 17 แสดงผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานกรณีศึกษาภายในของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่
ดี (Best Practices)..... 104

ตาราง 18 แสดงการออกแบบร่างแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จากการศึกษารูปแบบที่ดีจากโรงเรียนต้นแบบด้านการนิเทศภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ..... 107

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
..... 110

ตาราง 20 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการพัฒนาแนวทางการนิเทศ
ภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 155

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 157

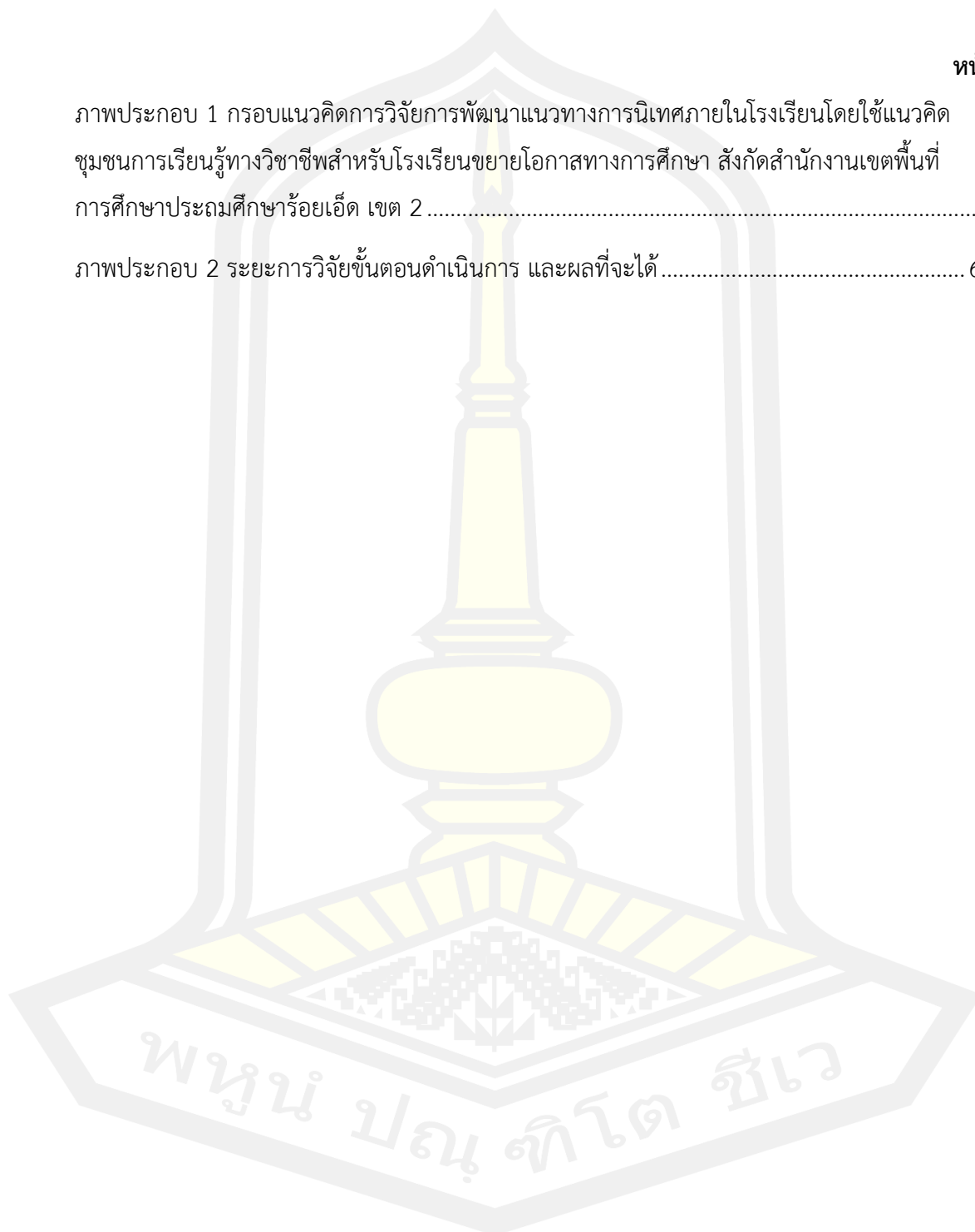
ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นขอแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ
การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 158

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2	8
ภาพประกอบ 2 ระยะเวลาวิจัยขั้นตอนดำเนินการ และผลที่จะได้	69

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนามนุษย์กับการปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำคู่กันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 คือ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้มีคุณภาพ มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและ เป็นทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ในส่งเสริมการเรียนรู้กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น การนิเทศการศึกษาถือเป็น กระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลโดยตรงต่อมาตรฐานการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษา ในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีนโยบายมุ่งเน้นใน เรื่องการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ จึงทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นมากขึ้น และจำเป็นต้องมีรูปแบบการนิเทศที่ เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษา การนิเทศการศึกษาจะเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วย ให้เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารการศึกษา และเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายหลักในการช่วยพัฒนาครูให้มีความสามารถ ในการพัฒนาศักยภาพในการทำงานของตนให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะการนิเทศเป็นกระบวนการทำงาน ร่วมกันระหว่างครูกับผู้นิเทศ เพื่อให้ครูมีขวัญกำลังใจสามารถพัฒนาการทำงานของตนเองได้ และมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไปในที่สุด และในการดำเนินการนิเทศต้องอาศัยรูปแบบการนิเทศ หลักการพื้นฐานการนิเทศ ทักษะการนิเทศ

ใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและใช้ขั้นตอนการนิเทศตามกระบวนการที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะนำกระบวนการบริหารจัดการศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ช่วยสนับสนุนให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุมาตรฐานของหลักสูตรและมาตรฐานของชาติที่กำหนดไว้ ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษามากที่สุด เพราะเป็นการดำเนินงานโดยบุคลากรของสถานศึกษาต้องเข้าใจปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนย่อมจะเข้าใจ และรู้ข้อมูลภายในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี จึงสามารถใช้กระบวนการนิเทศภายในเข้าไปแก้ปัญหาคือได้อย่างถูกต้อง (เกรียงศักดิ์ เรืองแสง, 2550) และมีการแลกเปลี่ยนความรู้โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นการให้ผู้บริหารและคณะครูที่มีความรู้มาร่วมแลกเปลี่ยนแบ่งปันเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ร่วมกัน ทำให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปประยุกต์และปรับใช้ตามแต่สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเปลี่ยนแปลงการทำงานของครูจากวัฒนธรรมแบบเดิมที่ทำงานอย่างโดดเดี่ยวมาเป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยมุ่งมั่นให้เกิดผลลัพธ์ต่อสมรรถนะทางวิชาชีพสำหรับครู และทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดสังคมแห่งความรู้ที่อาศัยความร่วมมือเป็นฐานในการปรับตัว และสรรสร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นชุมชนที่ทำให้เกิดการปรับปรุงทักษะ เจตคติ ความเข้าใจ กระตุ้นการปฏิบัติงานของครู และกลุ่มครูพัฒนาจากการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ เป็นการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนในที่สุดกลายเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ 2545)

ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และจัดการศึกษาทั้ง 3 ระดับในโรงเรียนเดียวกัน คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาปัจจุบันนี้จึงมีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน บุคลากรมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน บางโรงเรียนอยู่ห่างไกลความเจริญ และการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อหรือผู้ด้อยโอกาส เป็นการศึกษาสำหรับประชาชนถือว่ามีความสำคัญมากหากคุณภาพทางการศึกษาต้อยลงไปก็จะส่งผลให้เกิดความด้อยคุณภาพของ

ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อความล่าช้า และหล้าหลังในการสร้าง ความเจริญให้แก่ประเทศชาติ ปัจจุบันจากระยะเวลาที่ผ่านโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาได้มี การดำเนินการติดตาม และประเมินผลมาโดยตลอด จนประสบผลสำเร็จในด้านปริมาณของผู้เรียน มากขึ้น แต่ในด้านคุณภาพทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลับพบว่าอยู่ในระดับ ที่ควรปรับปรุง ซึ่งจะเห็นได้จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการประเมินผลโครงการนำร่อง ซึ่งติดตามผลการดำเนินงาน ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนชั้น ม.1 - ม.3 ซึ่งให้เห็นถึง ปัญหาในเรื่องของคุณภาพของการศึกษาในระดับนี้และน่าจะเกี่ยวเนื่องกับระบบการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนด้วย (วารี ศิริรัตนอำพร, 2550)

สภาพการบริหารงานวิชาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุม 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอ เกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอพนมไพร อำเภออาจสามารถ อำเภอเมืองสรวง อำเภอโพธิ์ทราย และอำเภอหนองฮี จากการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับจังหวัด Local Assessment System (LAS) ยังมีจุดอ่อนและอุปสรรคที่จำเป็นต้องได้รับการปรับเปลี่ยนให้มีความเข้มแข็งขึ้นในการบริหารงานวิชาการ คือ การบริหารจัดการศึกษาคคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีศักยภาพทุกด้านไม่เท่ากัน ผลการประเมินระดับปฐมวัย ผลการประเมินระดับ ประถมศึกษา ผลการประเมินระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในระดับการประเมินคุณภาพ O-NET และ NT ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศขาดความครอบคลุม ซึ่งเป็นอุปสรรคในการจัด การศึกษาส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อีกทั้งยังไม่มี การสนับสนุนให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการ นิเทศภายในของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และได้ใช้วิธีการนิเทศในหลายรูปแบบหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการนิเทศภายในของ สถานศึกษาจะเป็นมาตรการในการจัดคุณภาพของการศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาในจะนำ ข้อมูลในการกำหนดนโยบาย แนวทางแผนงานกำกับติดตาม แนวทางการนิเทศภายในเพื่อพัฒนา บุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2562)

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพผลในการบริหารจัดการ อีกทั้งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้

เป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน และครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ผลการเรียนของผู้เรียนพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นอย่างไร

2. แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. เพื่อออกแบบ และสร้างแบบประเมินแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผู้ที่ต้องการศึกษาได้ทราบแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อใช้ประโยชน์ในการนิเทศภายในให้เกิดประสิทธิภาพได้

2. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สามารถนำแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ไปพัฒนาการนิเทศภายในที่มีคุณภาพนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ โดยมีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาวิเคราะห์ประกอบด้วย

1.1 องค์ประกอบการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ (ชาลี มณีศรี, 2548 ; กรองทอง จิรเดชากุล, 2550 ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 และ Harris, 1985) ดังนี้

1.1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน

1.1.2 วางแผนการนิเทศ

1.1.3 ดำเนินการนิเทศ

1.1.4 ประเมินผลติดตามผล

1.2 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ (ชาลี มณีศรี, 2548 ; กรองทอง จิรเดชากุล, 2550 ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 และ Harris, 1985) ดังนี้

1.2.1 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน

1.2.2 การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม

1.2.3 ภาวะผู้นำร่วม

1.2.4 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

1.2.5 การนิเทศและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ

2. ขอบเขตประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ มีขอบเขตด้านประชากร ตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทาง

การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยศึกษาจากประชากรในการวิจัย คือ

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,644 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน และครูจำนวน 1,550 คน

2. ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2552) จำนวน 350 คน ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 329 คน

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยระยะที่ 2 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากการศึกษาดูงานวิธีการปฏิบัติที่ดี ด้านการนิเทศภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ผู้บริหาร และครูของโรงเรียนต้นแบบ 3 แห่ง

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการทำวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารสิ่งพิมพ์ ข้อมูลงานวิจัย และข้อมูลวิชาการออนไลน์ เกี่ยวกับ หลักการ ทฤษฎี การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1 องค์ประกอบการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ (ซารี มณีศรี, 2548 ; กรองทอง จิตรเดชากุล, 2550 ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 และ Harris, 1985) ดังนี้

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน

1.2 วางแผนการนิเทศ

1.3 ดำเนินการนิเทศ

1.4 ประเมินผลติดตามผล

2. องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ (ครรชิต พุทธิโกษา, 2554 ; วิจารณ์ พานิช, 2555 ; วรลักษณ์ ชูกำเนิด, 2557 ; Hord, 1997 และ DuFour และคณะ, 2010) ดังนี้

2.1 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน

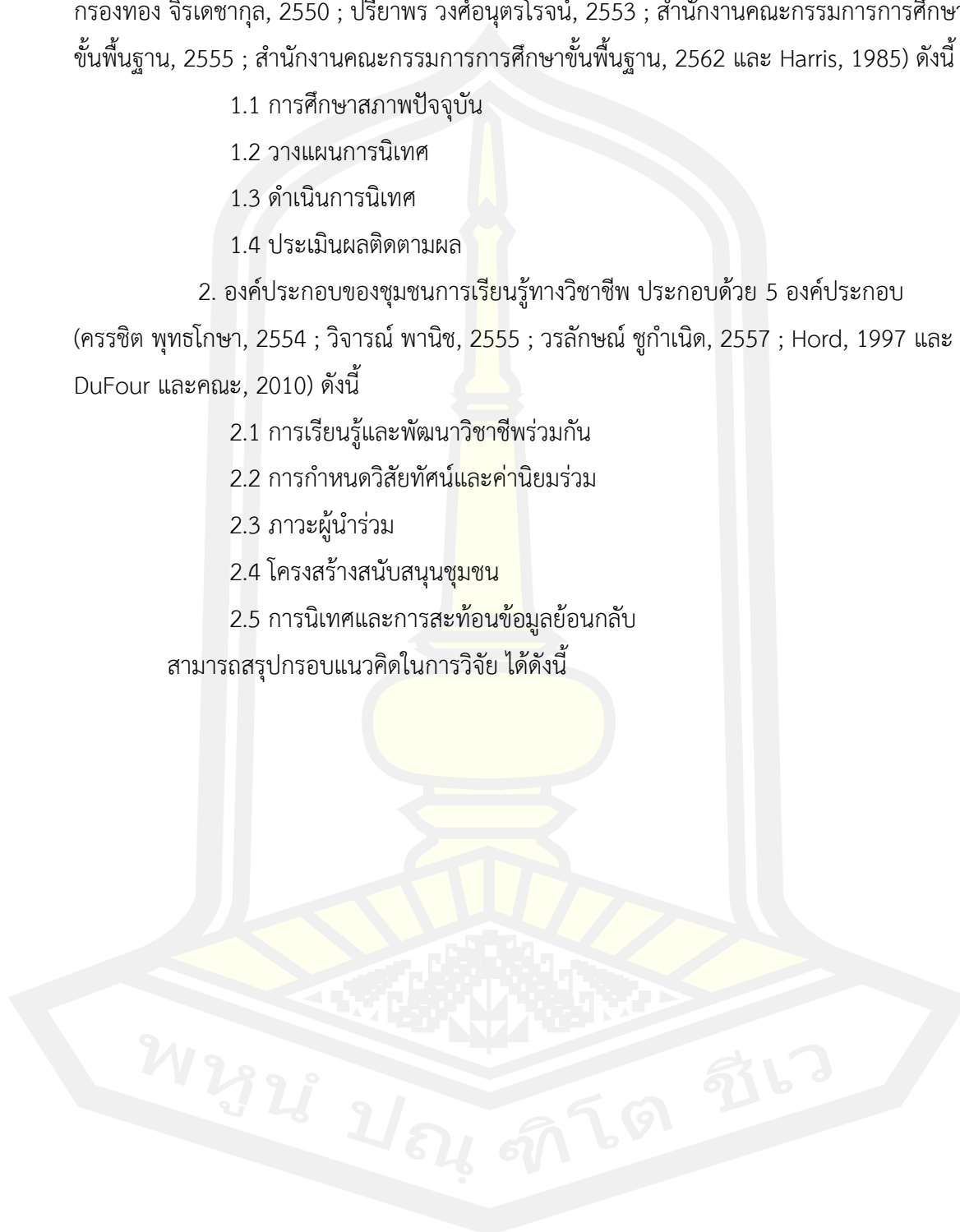
2.2 การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม

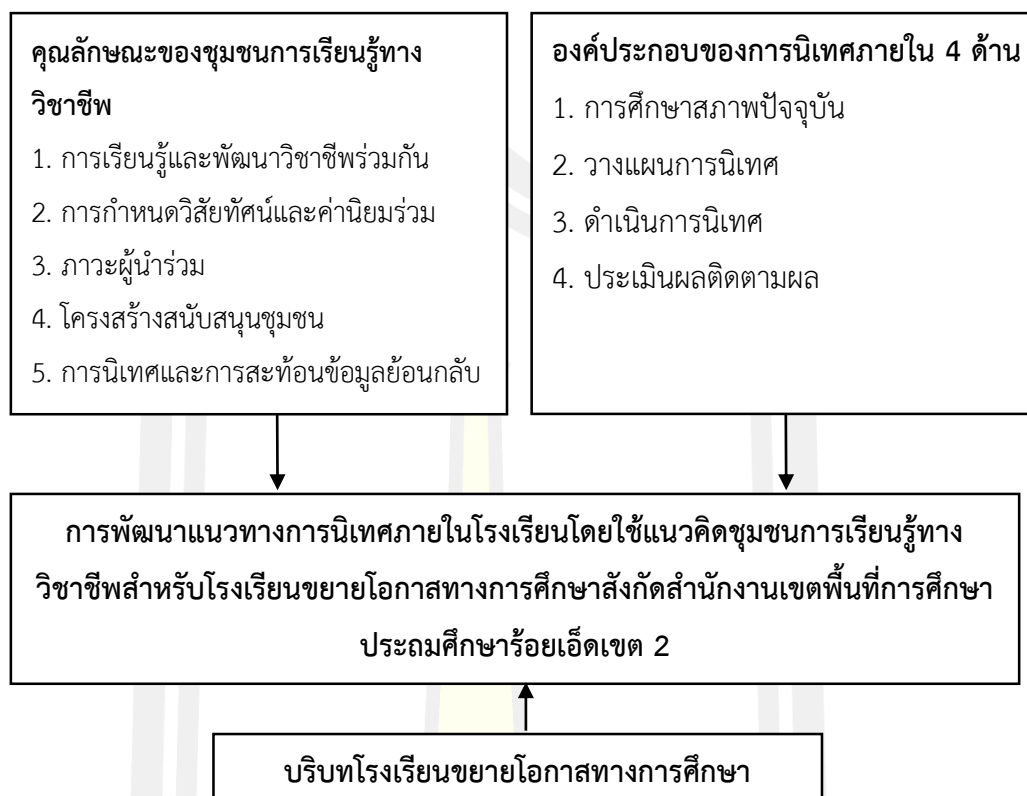
2.3 ภาวะผู้นำร่วม

2.4 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

2.5 การนิเทศและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ

สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระบวนการการนิเทศภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การทำงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาโดยการชี้แนะการแนะนำ และการให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งนำแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเข้ามาใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงาน
2. การนิเทศภายใน หมายถึง การทำงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา โดยการชี้แนะ การแนะนำ และการให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามเป้าหมายของการศึกษาโดยประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้
 - 2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน หมายถึง การนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาปัญหาสภาพที่แท้จริงของโรงเรียนในขณะนั้น รวมทั้งสำรวจความต้องการของครูแล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญของ

ปัญหา และความต้องการ แล้วนำมาประกอบการวางแผนเพื่อหาแนวทางในการการดำเนินการพัฒนา และแก้ไขการปฏิบัติงานการนิเทศภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การเตรียมการนิเทศ โดยกำหนดรายละเอียดของ การนิเทศเป็นแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แผนดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ ระยะเวลา สถานที่ งบประมาณ การประเมินผล การสรุปและสะท้อนผลการนิเทศ

2.3 การดำเนินการนิเทศ หมายถึง การปฏิบัติการนิเทศตามแผนและปฏิทินการนิเทศ ภายในที่ได้กำหนดไว้ โดยอาศัยความร่วมมือของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม ความมุ่งหมายของการนิเทศ

2.4 การประเมินผลติดตามผล หมายถึง การวัดผลการปฏิบัติงาน โดยมีการประเมินผล ติดตามและปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบทั้งก่อนการนิเทศ และหลังการนิเทศ มีการสรุปผล การประเมินและปรับปรุงการปฏิบัติงาน และกำหนดระยะเวลาในการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

3. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และ ร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียนบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์ แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน ดำเนินการแบบทีมเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารแบบผู้ดูแลสนับสนุน เพื่อร่วมเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ เปลี่ยนแปลง คุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียน เป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน ขั้นตอนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย

3.1 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน หมายถึง การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน หมายถึง การเรียนรู้บนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิก มีการเรียนรู้ร่วมกันอาจมีวิธีการที่หลากหลาย ด้วยการทำงานแบบทีมประสานความร่วมมือกันด้วยใจ อย่างสร้างสรรค์ต่อเนื่อง

3.2 การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม หมายถึง การมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้น โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์เชิงวิชาชีพพร้อมกัน

3.3 ภาวะผู้นำร่วม หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการสนับสนุนสมาชิกใน PLC เกิดภาวะ ผู้นำในตนเองและเป็นผู้นำขับเคลื่อน โดยยึดหลักการบริหารร่วมกัน

3.4 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน หมายถึง องค์กรที่ยึดวัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตร มีโครงสร้างองค์การแบบไม่รวมศูนย์ เน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข

3.5 การนิเทศและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง กระบวนการในการทบทวน ประเด็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินงาน โดยติดตามการทำงานและพฤติกรรมภายในห้องเรียนของ ครูผู้สอน มีทีมงานร่วมกันและสรุปผล

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

5. ครู หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การนิเทศภายใน
 - 1.1 ความหมายของการนิเทศภายใน
 - 1.2 ความสำคัญของการนิเทศภายใน
 - 1.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน
 - 1.4 หลักการของการนิเทศภายใน
 - 1.5 องค์ประกอบของการนิเทศภายใน
2. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 2.1 ความหมายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 2.2 ความสำคัญของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 2.3 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 - 2.4 องค์ประกอบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. แนวทางการพัฒนา
4. บริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
5. บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การนิเทศภายใน

1. ความหมายของการนิเทศภายใน

การนิเทศภายใน มีความหมายที่หลากหลายและมีความแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์ และทักษะของแต่ละของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง การจัดการให้เกิดความร่วมมือหรือประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมในโรงเรียน และการจัดกิจกรรมชุมชน สัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ชาญชัย อาจินสมจาร (2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศภายใน คือ กระบวนการสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำและชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครู และนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวของเรา (ครูและนักเรียน) และสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การนิเทศที่มีการริเริ่มและจัดดำเนินการโดยบุคลากรภายในสถานศึกษา และในหลายโอกาส ก็เชิญบุคลากรภายนอกเป็นวิทยากรมาร่วมโครงการ

Spears (1967) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นกระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครูให้ช่วยเหลือตนเองได้

Harris (1985) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง สิ่งที่บุคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคลากรหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการหรือเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงการดำเนินงานการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการเรียน การสอนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการนิเทศภายในไว้เช่นนี้ การนิเทศภายใน หมายถึง การทำงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษา โดยการชี้แนะ การแนะนำ และการให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามเป้าหมายของ การศึกษา

2. ความสำคัญของการนิเทศภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน ภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียน คือ การดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนให้สามารถสร้างเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการทุกด้านเต็มตามวัยและศักยภาพบุคลากรที่สำคัญที่จะเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจหลักนี้ได้บรรลุผลสำเร็จ คือ ครูผู้สอน การนิเทศที่จัดขึ้นภายในโรงเรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่จะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการรวมพลังครูและการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น ตอบสนองหลักสูตรยิ่งขึ้น ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมมือกันวางแผนพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันครูก็มีความมั่นใจมีขวัญ กำลังใจดี และจะปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอจนเป็นนิสัย ทำให้เกิดการพัฒนาที่ถาวรดังมีคำกล่าวที่ว่า “การจัดการที่ดีเป็นกุญแจในการนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร การนิเทศที่ดีนำไปสู่การจัดการที่ดี”

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน มีดังนี้ 1. การนิเทศเป็นการส่งเสริมคุณภาพด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน 2. โรงเรียนต้องมีการนิเทศภายในโรงเรียน เพราะเป็นโครงการที่ประกอบด้วย ข้อมูลการนิเทศจะช่วยให้การจำแนกคุณภาพครูและยังสามารถช่วยในการตัดสินใจปัญหาบางอย่างในโรงเรียนได้ 3. การนิเทศสามารถกระตุ้นชี้แนะทางความคิดใหม่ให้เกิดขึ้นกับครูภายในโรงเรียน โดยเฉพาะที่นำเอาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้จะเป็นการช่วยในการเก็บข้อมูลในการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ 4. ครูควรได้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถด้านจัดการเรียนการสอน และความก้าวหน้าทางวิชาการ เพราะไม่มีหลักประกันว่าครูที่ผ่านสถาบันฝึกหัดครูแล้วจะเป็นครูที่มีประสิทธิภาพตลอดไป โดยไม่ต้องมีการนิเทศ เพราะความก้าวหน้าทางวิชาการเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ 5. เป็นการทำให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่วไป ปรัชญาของโรงเรียน วัตถุประสงค์ของโรงเรียนเพื่อช่วยให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ 6. เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของคณะครู และก่อให้เกิดความรู้สึกที่ปลอดภัยในการทำงาน เพื่อจะได้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายอันเดียวกัน มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความรักและภูมิใจในอาชีพครูที่ตนปฏิบัติอยู่

ชารี มณีศรี (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายหลักอยู่ที่การพัฒนาครูทั้งด้านวิชาชีพ ได้แก่ ให้มีประสบการณ์ตรง การประชุม อบรมสัมมนา การทดลองหลักสูตรวิธีสอน และประสบการณ์โดยอ้อม การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ครูมีโอกาสพบปะทางวิชาการ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างครูให้มีลักษณะความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับคนอื่น อันจะยังผลให้เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนดียิ่งขึ้น คือ มุ่งพัฒนาคน และพัฒนางาน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนมีดังนี้ 1. เพื่อให้สถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องตามมาตรฐานหลักสูตรระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแนวทางของพระบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 2. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการเรียนรู้ได้คล่องตัวยิ่งขึ้น 3. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนสังคม ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน 4. เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และปฏิบัติงานตลอดจนความก้าวหน้าในวิชาชีพ 5. เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนปฏิรูปการบริหารโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ มีส่วนตัดสินใจ และส่วนร่วมรับผิดชอบ ชื่นชมในผลงาน 6. เพื่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การศึกษามีคุณภาพขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา ดังนั้น ภารกิจหลักของโรงเรียนก็คือ การดำเนินงานด้านวิชาการ ได้แก่ งานหลักสูตรและการเรียนการสอน และมีภารกิจในการสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น งานอาคารสถานที่ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานธุรการและการเงิน และได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอน ดังนี้ 1. ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน 2. การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการใช้ทรัพยากรในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งบุคลากรมีจำนวนมากและมีความชำนาญในสาขาเป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วย 3. การนิเทศภายในโรงเรียนจะสร้างความใกล้ชิดความคุ้นเคยกันและการทำงานร่วมกันมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการทำงาน 4. การประสานในโรงเรียนสะดวกเพราะความคุ้นเคยกันสามารถประชาสัมพันธ์งานได้ทั่วถึง

กล่าวสรุปได้ว่า ความสำคัญของการนิเทศภายใน เพื่อให้สถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องตามมาตรฐานหลักสูตรระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแนวทางของพระบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการเรียนรู้ได้คล่องตัวยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และปฏิบัติงานตลอดจนความก้าวหน้าในวิชาชีพ

3. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ และด้านการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์

ชาญชัย อาจินสมจาร (2546) ได้กล่าวไว้ว่า เป้าหมายของการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศภายในเป็นการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอน ช่วยให้ครูได้ทำงานเป็นหมู่คณะ เพื่อปรับปรุงผลผลิตทางการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู พัฒนาคุณภาพนักเรียน สร้างขวัญและกำลังใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศมีดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษามีศักยภาพการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องตามมาตรฐานหลักสูตร และให้เป็นไปตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
2. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหาร และจัดการเรียนรู้
3. เพื่อพัฒนาหลักสูตร และการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน
4. เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ทักษะ และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
5. เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนปฏิรูประบบการบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ ชื่นชมในผลงาน
6. เพื่อให้เกิดการประสานงาน และความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย ได้แก่ ชุมชน สังคม และวัฒนธรรม วิชาชีพต่างๆ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในมีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา
2. เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผล เพื่อปรับปรุงคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาหลักการ และสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการ และจำเป็นของสถานศึกษาและครูอาจารย์
5. เพื่อพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะครูอาจารย์ให้มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษา ทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้

กรองทอง จิรเดชากุล (2550) ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนมีดังนี้

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป
 - 1.1 เพื่อให้ผู้บริหารและคณะกรรมการนิเทศของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนได้
 - 1.2 เพื่อพัฒนาความสามารถของครู
 - 1.3 เพื่อช่วยเหลือและจัดสรรเครื่องมือ สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนช่วยเหลือและปรับปรุงวิธีการจัดการ

เรียนรู้ 1.4 เพื่อให้ครูเกิดความงอกงามทางวิชาชีพ 2. จุดมุ่งหมายเฉพาะ เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาพฤติกรรมการทำงานในเรื่องดังต่อไปนี้ 2.1 เพื่อให้สถานศึกษามีแผนการนิเทศภายในโรงเรียน 2.2 เพื่อเน้นให้มีการวิเคราะห์ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย 2.3 เพื่อให้ครูจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบูรณาการ เน้นทักษะกระบวนการคิด ฯลฯ 2.4 เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ/วิธีจัดการเรียนรู้ของครู 2.5 เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม 2.6 เพื่อพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 2.7 เพื่อให้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และปรับปรุงกระบวนการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

Adam และ Frank (1966) ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในจะช่วยให้ครูรู้จักคิดค้นวิธีทำงานด้วยตนเอง สามารถที่จะนำตนเองและตัดสินใจของตนเองได้ เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกมั่นใจในอาชีพ เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการ และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงปรัชญาและความต้องการของการศึกษา

Brigg และ Justman (1982) ได้กล่าวไว้ว่า ความมุ่งหมายของการนิเทศภายในมี 4 ประการ คือ เพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้นำทางอาชีพ เพื่อส่งเสริมความเจริญงอกงามของครู เพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้น และเพื่อส่งเสริมแนะนำครูและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในมีจุดมุ่งหมาย เพื่อจะพัฒนาบุคลากรในองค์กร พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในงานพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ช่วยประสานงานและความร่วมมือให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างงานทุกงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังสร้างความมั่นคงในอาชีพครู สร้างสรรค์กำลังใจแก่บุคลากร เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

4. หลักการของการนิเทศภายใน

นักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการนิเทศภายใน ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวไว้ว่า หลักการนิเทศภายในมีเป้าหมายหลักอยู่ที่คุณภาพของผู้เรียน การนิเทศภายในจึงต้องผ่านครูบุคลากรอื่นทางการศึกษาเพื่อจะไปสู่นักเรียน หลักการนิเทศภายในจึงมุ่งที่ครูเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น หลักการนิเทศภายในก็คือ พฤติกรรมของครูมีผลต่อพฤติกรรมนักเรียนหากครูได้แสดงถึงความรู้ความสามารถและมีพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสมแล้ว คุณภาพของนักเรียนก็จะดีควบคู่ไปด้วย

ธีรศักดิ์ เลื่อยโรสง (2550) ได้กล่าวไว้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียนมีดังนี้

1. ดำเนินการตามกระบวนการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
2. ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ

3. กิจกรรมการนิเทศตรงกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครู
4. จัดสภาพแวดล้อม และแหล่งวิทยาการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน
5. สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ครู

Marks และ King (1978) ได้กล่าวไว้ว่า หลักการการนิเทศภายใน คือ เป็นโครงการทางการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกฝ่าย ครูต้องการบริการด้านการนิเทศ ครูใหญ่ควรเป็นผู้รับผิดชอบในการบริการด้านนี้ การนิเทศควรปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน การนิเทศช่วยชี้ให้เห็นถึงความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน การนิเทศช่วยสร้างสรรค์เจตคติ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน การนิเทศช่วยให้จุดมุ่งหมายเด่นชัดขึ้น การนิเทศช่วยในการจัดและบริการกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน การนิเทศจึงขึ้นอยู่กับครูและผู้บริหารทั้งในและนอกโรงเรียน การนิเทศควรมีงบประมาณประจำปี สนับสนุนโครงการนิเทศภายในควรได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย โครงการนิเทศภายในควรได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร การนิเทศควรเผยแพร่ผลการวิจัยทางการศึกษาใหม่ สนับสนุนให้มีการปฏิบัติและควรมีการประเมินผลโครงการนิเทศโดยผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกโครงการ

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวพอสรุปหลักการของการนิเทศภายในได้ ดังนี้

1. การนิเทศภายใน ควรมีความถูกต้องตามหลักวิชา การนิเทศภายในควรจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนโยบายที่วางไว้ ควรเป็นไปตามความจริง และกฎเกณฑ์ที่แน่นอน
2. การนิเทศภายในควรเป็นวิทยาศาสตร์ การนิเทศภายในควรเป็นไปอย่างมีระบบ มีการปรับปรุง และประเมินผล การนิเทศควรมาจากการรวบรวมข้อมูล และสรุปผลอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือได้
3. การนิเทศภายในควรเป็นประชาธิปไตย การนิเทศภายในจะต้องเคารพในความแตกต่างของบุคคล เน้นความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ
4. การนิเทศภายใน ควรเป็นการสร้างสรรค์แล้วเปิดโอกาสให้ได้แสดงออก และพัฒนาความสามารถอย่างเต็มที่

5. องค์ประกอบของการนิเทศภายใน

5.1 บุคลากรนิเทศ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ และครูผู้สอน ซึ่งจะเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการนิเทศภายในและทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศการศึกษาด้วย

5.2 วิธีการนิเทศ

5.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศ ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานและความร่วมมือในการทำงานของครูและคณะ ส่งเสริมให้ครูทำงานวิชาการ ทำงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เคารพในหลักการและเหตุผลพยายามปรับปรุงคุณภาพของงาน และช่วยเหลือให้ครู

ปฏิบัติงานได้สะดวกมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ มีเวลาปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.2 กำหนดวิธีการหาข้อมูลศึกษาปัญหาอุปสรรค และประเด็นที่ต้องพัฒนา ได้แก่ การเข้าเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกต ปรัชญาหรือ ประเมินผลงานทางวิชาการของโรงเรียน

5.2.3 กำหนดวิธีหรือกิจกรรมการนิเทศ โดยพิจารณาเลือกวิธีการหรือกิจกรรมต่อไปนี้อย่างเหมาะสม ได้แก่ การปฐมนิเทศ การสาธิตการจัดกระบวนการเรียนรู้ การประชุม การอบรม

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกบรรยากาศในชั้นเรียน

กรมทอง จิตรเดชากุล (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้ 1. มีระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวางแผนนิเทศภายในโรงเรียน 2. มีระบบการวางแผนนิเทศอย่างมียุทธศาสตร์ 3. มีระบบการจัดการที่เน้นการพัฒนาครูและนักเรียน 4. มีระบบการติดตามประเมินผลที่เน้นการพัฒนางานครู 5. มีระบบการเผยแพร่และขยายผล

6. กระบวนการของการนิเทศภายใน

สิ่งที่สำคัญในการนิเทศภายในให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็คือ การพัฒนาแนวทางการนิเทศ เป็นกระบวนการที่เปิดใจกว้างสำหรับผู้ปฏิบัติงานยอมรับในความสำคัญของบุคคล และสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ การพัฒนาแนวทางการนิเทศเป็นการกระทำที่มีแบบแผน มีลำดับขั้นตอน มีระบบ มีขั้นตอน ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงการกระบวนการนิเทศภายในไว้ ดังนี้

ซารี มณีศรี (2548) ได้จัดกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เป็นการศึกษาสภาพการศึกษา และคุณภาพการศึกษาในขณะนั้น เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การวางแผนและกำหนดทางเลือก เป็นการนำข้อมูลผลภาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา สาเหตุของปัญหาและความต้องการมากำหนดกิจกรรมและแนวทางปฏิบัติงานนิเทศ

3. การปฏิบัติการณ์นิเทศ เป็นกระบวนการดำเนินงานตามแผนที่ได้วางไว้ตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศ

4. การประเมินผลและรายงานผล เป็นกระบวนการประเมินสภาพการทำงานผลงานที่ได้ดำเนินการไปว่าบรรลุตามจุดหมายเพียงใด มีการดำเนินตามแผนที่วางไว้หรือไม่เพื่อจะได้อบรมข้อมูลที่เป็นแนวทางในการแก้ไขจุดบกพร่องต่อไป

กระทรวง จิตรเดชากุล (2550) นำเสนอขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุด โดยเป็นการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.1 เพื่อทราบสภาพการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.2 เพื่อทราบสภาพที่เป็นปัญหา
- 1.3 เพื่อทราบความต้องการ
- 1.4 เพื่อกำหนดแนวทางตัดสินใจในการแก้ปัญหา
- 1.5 เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย ไปสู่นาจุดที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ

- 1.6 เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 2 การวางแผนและกำหนดทางเลือก การวางแผนเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนภายในสถานศึกษานั้นจะสอดคล้องกับนโยบายและแนวคิดในการพัฒนาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ดังนี้

2.1 เร่งรัดยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การพัฒนา ด้านวิชาการ และเทคโนโลยีให้ทัดเทียมกัน

2.2 กระจายทรัพยากรอย่างเสมอภาคเป็นธรรม และประหยัดระหว่าง ชั้นเรียนต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา

2.3 ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน

2.4 จัดการศึกษาภายในโรงเรียนโดยใช้ทรัพยากรท้องถิ่นและสอดคล้องกับ

อาชีพในชุมชน

2.5 ให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และเข้ามามีส่วนร่วม

แก้ไขปัญหาและพัฒนาการศึกษาการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียนมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นเตรียมการวางแผน 2) ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน คณะทำงานจัดประชุมครูโดยนำประเด็นปัญหาและความต้องการที่สำคัญจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และนโยบายของหน่วยเหนือมาพิจารณาแล้วสรุปว่าปีงบประมาณนี้มีงานสำคัญอะไรบ้าง จากนั้นทำการกำหนดการวางแผนหรือการจัดทำโครงการเพื่อสนองนโยบายและความต้องการของสถานศึกษา จะต้องพิจารณาตัดสินใจกำหนดตามลำดับความสำคัญของงานและเขียนไว้เป็นแนวปฏิบัติ 3) ขั้นประสานแผน มีรายละเอียดเป็นขั้นตอน ได้แก่ การทบทวนเป้าหมายและวัตถุประสงค์งบประมาณ เวลา ประสานคน และประสานงาน 4) ขั้นเตรียมนำแผนปฏิบัติโดยทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศภายใน การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายในโรงเรียน โดยพิจารณา กิจกรรมการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับสภาพบริบท ทรัพยากรของสถานศึกษา เช่น การเยี่ยม ชั้นเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำการศึกษาเอกสาร การปฏิบัติการนิเทศภายในให้ได้ผลดี ควรดำเนินการตามขั้นตอน คือ ประชุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ปฏิบัติการนิเทศภายในตามแผนงาน ประชุมเพื่อทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน ประชุมสรุปผลการนิเทศ และนำข้อมูลไปใช้ดำเนินการ ต่อไป

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและการรายงานผลการประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของโครงการกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อทราบผลการ ดำเนินงานอาจประเมินทั้งก่อน ระหว่างและหลังการนิเทศ โดยมีขอบข่ายการประเมินตามกิจกรรม ในโครงการ เช่น ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ประเมิน ความคิดเห็น ประเมินกระบวนการและสรุปผลรวมการประเมิน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุง การปฏิบัติงานในโอกาสต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปขั้นตอนในการบริหารงานนิเทศภายใน สถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่า การนิเทศจะประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน โดยมีขั้นตอนในการนิเทศ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ เป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศต้องทราบสภาพปัญหาและ ความต้องการของผู้รับการนิเทศ สภาพปัจจุบันเป็นสภาพที่เป็นจริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนความต้องการ หมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ความต้องการจะไปถึงเป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด อย่่างไรก็ตามการกำหนดสภาพที่ต้องการและคาดหวังว่าจะเกิดนั้นมิใช่จะกำหนดลอย ๆ ตามใจใคร ก็ได้ แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบมากมายที่ควรจะนำมาศึกษาและพิจารณาประกอบ คือ

1. นโยบายของสถานศึกษาในด้านการนิเทศ
2. ปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรบุคคลและ

วัตถุ

4. ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะ งานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการ เหตุผล และข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่ามีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้าง แล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป ในการวางแผนยังกำหนดวิธีการว่าจะทำอย่างไร โดยกำหนด

เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน การจัดทำแผนงานและโครงการถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายละเอียดของแผน ซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ให้เฉพาะมากขึ้น และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

1. แจกแจงกิจกรรมการนิเทศที่จะทำในโครงการนั้น
2. กำหนดแผนงานการนิเทศ รวมถึงการกำหนดหน่วยปฏิบัติค่าใช้จ่าย เวลา

และสถานที่

3. จัดทำงบประมาณโครงการ การขออนุมัติ และการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานการนิเทศ เป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติ เพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. การให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไรและจะอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมามีคุณภาพ

2. การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การปฏิบัติงานที่ได้รับความร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่าย คือ ผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศ และผู้บริหาร

3. การสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้รับการนิเทศควรได้รับการเสริมกำลังใจ โดยเฉพาะจากฝ่ายบริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและทำงานด้วยความพึงพอใจการสร้างขวัญและกำลังใจควรปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการทำงานจึงจะได้ผล

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายในการดำเนินการผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผล ได้แก่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหน้าที่ให้ทำการประเมินผล หลักการที่ใช้ในการประเมินผล มีดังนี้

1. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
2. การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการนิเทศที่จำเป็นต้องทำเมื่อได้จัดทำโครงการนิเทศแล้ว

3. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่ายทั้งจากผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

4. การประเมินผลสามารถทำได้ 2 ระยะ คือ การประเมินผลระหว่างโครงการและการประเมินผลสรุป

5. การประเมินผลเป็นระบบมี 3 ส่วน คือ การประเมินผลที่ปัจจัยนำเข้า การประเมินผลที่กระบวนการ การประเมินผลผลิต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) กล่าวไว้ว่า กระบวนการนิเทศประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ซึ่งขั้นตอนการศึกษา
สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ประกอบไปด้วย

ชั้นที่ 1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการมี
ดังนี้

- ในขณะนั้น
- 1.1 เพื่อทราบสภาพการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
 - 1.2 เพื่อทราบสภาพที่เป็นปัญหา
 - 1.3 เพื่อทราบความต้องการ
 - 1.4 เพื่อกำหนดแนวทางตัดสินใจในการแก้ปัญหา
 - 1.5 เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์อย่างมี
- ประสิทธิภาพ
- 1.6 เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมี

ประสิทธิภาพ

ชั้นที่ 2 สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพเป็นจริง กำลังเป็นอยู่หรือ
กำลังดำเนินการอยู่ขณะนั้น

ชั้นที่ 3 สภาพปัญหา หมายถึง สภาพความแตกต่างของสิ่งที่เป็นอย่างอยู่หรือ
ผลที่ปรากฏกับสิ่งที่ต้องการให้เป็นหรือเป้าหมาย

ชั้นที่ 4 ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่พึงปรารถนาตามจุดประสงค์และ
เป้าหมายที่วางไว้

ชั้นที่ 5 วิธีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการวางแผน
และกำหนดทางเลือกมี 4 ขั้นตอน

- ขั้นเตรียมการวางแผน
- ขั้นปฏิบัติการวางแผน
- ขั้นประสานแผน
- ขั้นเตรียมแผนปฏิบัติ

2. ขั้นเตรียมการวางแผน

2.1 ทำความเข้าใจขอบข่าย อำนาจหน้าที่และบทบาทของผู้มีเทศภายใน
โรงเรียนทำแผนและโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

2.2 นำผลการศึกษาข้อมูลจากสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของ
โรงเรียนมาจัดลำดับความสำคัญให้ทราบแน่ชัดว่า ปัญหาใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

2.3 ขั้นลงมือปฏิบัติการวางแผน คณะทำงานจัดประชุมครูโดยนำประเด็นปัญหาและความต้องการที่สำคัญจากการศึกษา สภาพปัจจุบัน และนโยบายของหน่วยเหนือ มาพิจารณาแล้วสรุปว่าปีงบประมาณนี้มีงานสำคัญอะไรบ้าง การกำหนดการวางแผน หรือการจัดทำโครงการเพื่อสนองนโยบายและความต้องการของโรงเรียนจะต้องพิจารณาตัดสินใจกำหนดตามลำดับความสำคัญของงาน และเขียนไว้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป รูปแบบของการเขียนแผนและโครงการมีดังนี้

- 1) ความเป็นมาของโครงการ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) เป้าหมาย
- 4) ผู้ดำเนินการ
- 5) วิธีดำเนินการ
- 6) ช่วงเวลา
- 7) สถานที่ดำเนินการ
- 8) งบประมาณ
- 9) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- 10) แนวทางการติดตามผลประเมินผล

2.4 ชั้นประสานแผนมีรายละเอียดเป็นขั้นตอน ได้แก่ การทบทวนเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ งบประมาณ เวลา ประสานคนและประสานงาน

2.5 ชั้นเตรียมแผนไปปฏิบัติโดยทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน

2.5.1 จัดทำแผนเป็นรูปเล่ม

2.5.2 ทำปฏิทินปฏิบัติงาน

3. การปฏิบัติการนิเทศภายใน หมายถึง การดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการนิเทศภายในโรงเรียนการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนราชประชาสามัคคี ฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้พิจารณากิจกรรมการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับสภาพบริบททรัพยากรของโรงเรียน โดยได้ดำเนินการการนิเทศภายใน จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่

- 1) กิจกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน
- 2) กิจกรรมการให้คำปรึกษาแนะนำ
- 3) กิจกรรมการให้ศึกษาเอกสารทางวิชาการ

การปฏิบัติการนิเทศดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ

1. นิเทศเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2. นิเทศเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

4. การประเมินผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของโครงการกับจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้การประเมินผลการนิเทศภายใน เพื่อทราบผลการดำเนินงานอาจประเมินทั้งก่อนระหว่างและหลังการนิเทศ โดยมีขอบข่ายการประเมินตามกิจกรรมในโครงการ เช่น

4.1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

4.2 ประเมินความคิดเห็น

4.3 ประเมินกระบวนการนิเทศ

4.4 สรุปผลรวมการประเมิน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุง

การปฏิบัติงานในอนาคตต่อไป

หลังจากที่มีการประเมินผลแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการสรุปและรายงานผลการประเมิน ทั้งนี้เพื่อรวบรวมข้อมูล 2 ประการ คือ

1. ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน ได้แก่ ความพร้อมในการดำเนินงานการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้ร่วมงาน การอำนวยความสะดวก และการรายงาน
2. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ได้แก่ ด้านปริมาณและด้านคุณภาพแบบรายงานการประเมินผลโครงการ มีดังนี้ 1. ชื่อโครงการ 2. วัตถุประสงค์ 3. เป้าหมาย 4. ปัญหาและอุปสรรค 5. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ 6. ข้อเสนอแนะ 7. ผู้รับผิดชอบโครงการ 8. ผู้รายงาน

การเสนอรายงานผลการประเมิน เป็นหลักฐานที่รวบรวมข้อมูลจากผลการประเมินไว้ประกอบการพิจารณาการวางแผนในอนาคต คณะทำงานควรเสนอรายงานเมื่อได้สรุปการประเมินผลโครงการในที่ประชุม เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

5. ขั้นการขยายผลต่อยอดและยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการนำเสนอคณะกรรมการติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) ในเขตพื้นที่การศึกษา นำไปขยายผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
 - 1.1 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานรอบด้านทั้งของผู้บริหาร ครูและนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานตามประเด็นการนิเทศ ได้แก่
 - 1) การพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
 - 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 3) การจัดการเรียนรู้โดยสื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT)
 - 4) การอ่านออกเขียนได้
 - 5) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 6) การประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.2 ประชุมแลกเปลี่ยนระดมความคิดของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน
 - 1.3 จัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นที่สำคัญที่สุดก่อน
 - 1.4 นำผลการวิเคราะห์จากประเด็นการนิเทศมากำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานและประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.5 การสร้างการรับรู้ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีความเข้าใจในการดำเนินงานร่วมกันด้วยการใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชุม สัมมนา การประชาสัมพันธ์ โดยการจัดทำเอกสาร หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ของโรงเรียน

2. การวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศ เป็นการนำปัญหาและความต้องการจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศตามประเด็นการนิเทศมากำหนดรายละเอียดของกิจกรรม เพื่อจัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

2.1 กำหนดแนวทาง/วิธีการการพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็น มีการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูและการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2 เลือกแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.3 วางแผนการดำเนินงานพัฒนา โดย

- 1) การประชุมเตรียมการนิเทศ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน
- 2) สร้างคณะนิเทศ ทีมงานและเครือข่ายการนิเทศ
- 3) กำหนดประเด็นการนิเทศ
- 4) กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ โดยกำหนดระยะเวลาในการนิเทศที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาและการพัฒนา
- 5) กำหนดวิธีการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น การประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน การสาธิต การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ การสัมภาษณ์การสอนงานและการชี้แนะ (Coaching & Mentoring) ฯลฯ โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้ Line Application การใช้ Clip Video การประชุมระบบทางไกล (Conference) การใช้ Video Line, You Tube, Facebook Live เป็นต้น

2.4 จัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินการ กิจกรรมสำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

สื่อและเครื่องมือนิเทศเป็นสิ่งที่ช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นสิ่งที่ช่วยเก็บรายละเอียดที่ผู้รับการนิเทศไม่สามารถแสดงออกมาได้ และ

สามารถเก็บข้อมูลนำมาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และสิ่งที่ทำให้มีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

3.1 สร้างสื่อการนิเทศที่ทำให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น วิธีการนิเทศ ทักษะการนิเทศ เทคนิคการนิเทศ โดยเป็นสื่อที่สอดคล้องในยุคศตวรรษที่ 21 เน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมระบบทางไกล เป็นต้น

3.2 สร้างเครื่องมือการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การสะท้อนผลและการประเมินผล การดำเนินงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ ใช้งานง่ายสามารถเก็บข้อมูลที่ตอบประเด็นปัญหาความต้องการ และเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.3 จัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางและสร้างความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงานในทีมนิเทศ

4. การดำเนินการนิเทศ ดำเนินการนิเทศตามรูปแบบ วิธีการการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่กำหนด เช่น

4.1 ประชุมเตรียมการก่อนการนิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจของผู้นิเทศ

4.2 นิเทศตามขั้นตอน ระยะเวลา และใช้เครื่องมือตามที่กำหนด

4.3 การสะท้อน และสรุปผลการนิเทศ

4.4 ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

4.5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศในระดับต่าง ๆ เช่น

ระดับสหวิทยาเขต/เครือข่าย/เขตคุณภาพ กลุ่มโรงเรียน กลุ่มความร่วมมือทางวิชาการและเขตพื้นที่การศึกษา

5. การประเมินผลและรายงานผล

5.1 สรุป / รายงานผลการดำเนินงาน และนำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนา

5.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน

5.3 คัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

มอบรางวัลและจัดเวทีเผยแพร่การดำเนินงานตามบริบทของโรงเรียน

5.4 รายงานผลและเผยแพร่การดำเนินงานนิเทศต่อผู้เกี่ยวข้อง

5.5 นำผลการนิเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ

เผยแพร่

Goldhammer และคณะ (1980) การพัฒนาแนวทางการนิเทศการศึกษามีดังนี้

1. การประชุมสัมมนาก่อนการสังเกต (Pre-observation conference)

2. การสังเกต (Observation)

3. การวิเคราะห์และกลยุทธ์ (Analysis and strategy)
4. การประชุมสัมมนาการนิเทศ (Supervision conference)
5. การวิเคราะห์ภายหลังการประชุมสัมมนา (Post-conference analysis)

Harris (1985) ได้นำเสนอแนวทางการนิเทศการศึกษา ซึ่งนำมาจากแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานของ Allen และ Loomis กระบวนการนิเทศการศึกษาดังกล่าวมีชื่อเรียกโดยย่อว่า POLCA มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนในการปฏิบัติงาน โดยคิดว่าจะทำอะไร กำหนดจุดมุ่งหมายของงาน พัฒนาวิธีดำเนินการ กำหนดการและคาดคะเนถึงผลที่จะได้รับจากโครงการและวางโครงการ
2. การจัดโครงสร้างของการดำเนินงานโดยสร้างหลักเกณฑ์ในการทำงาน สร้างความสัมพันธ์ของงาน แบ่งงานโดยกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีการประสานงาน มอบหมายอำนาจให้ตามหน้าที่ วางโครงการของหน่วยงานและพัฒนานโยบายต่าง ๆ
3. บทบาทในฐานะผู้นำโดยดำเนินการการวินิจฉัยสั่งการการคัดเลือกตัวบุคลากร กระตุ้นให้บุคลากรทำงานลงมือปฏิบัติงานการสาธิตในการปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษาช่วยเหลือ การติดต่อสื่อสาร การให้กำลังใจ การให้คำแนะนำให้มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ให้ความรู้ใจในการปฏิบัติงาน แสดงและอธิบายเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
4. การควบคุมการปฏิบัติงาน ดำเนินงานโดยการพิจารณามอบหมายงานให้เหมาะสมในด้านต่าง ๆ พิจารณาลงโทษ มีการแก้ไขทันทีเมื่องานผิดพลาด การให้บุคลากรออกจากงาน การตักเตือน และการกำหนดระเบียบในการปฏิบัติงาน
5. การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน โดยการประเมินผลการปฏิบัติงานวัดผล การปฏิบัติงาน และวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน

ตาราง 1 วิเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายใน ของนักวิชาการ นักการศึกษา

องค์ประกอบของ การนิเทศภายใน	หน่วยงาน/นักวิชาการ/นักการศึกษา						ความถี่
	ชารี มณีศรี	กรองทอง จิระเดชากุล	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน	Harris	
	2548	2550	2553	2555	2562	1985	
1. การศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ	✓	✓	✓	✓	✓		4
2. การเตรียมการ วางแผน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
3. การดำเนินงาน การนิเทศ	✓	✓	✓	✓	✓		5
4. การประเมินผล และรายงานผล	✓	✓	✓	✓	✓		5
5. การตรวจสอบผล การปฏิบัติงาน						✓	1
6. การจัดโครงสร้าง ของการดำเนินงาน						✓	1
7. การสร้างสื่อและ เครื่องมือนิเทศ					✓		1
8. การควบคุม การปฏิบัติงาน						✓	1
9. การดำเนินการ คัดเลือกตัวบุคลากร						✓	1

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายใน พบว่า มีกระบวนการนิเทศภายในที่เหมือนกันและคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยจึงได้นำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของการนิเทศภายใน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ การเลือกองค์ประกอบผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาจากค่าความถี่ระดับ 4 ขึ้นไป เนื่องจากเป็นความถี่ที่มากกว่าร้อยละห้าสิบของหน่วยงาน/นักวิชาการ/

นักศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน 2) วางแผนการนิเทศ 3) ดำเนินการนิเทศ 4) ประเมินผลติดตามผล

การศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับกระบวนการของการนิเทศภายในสามารถสรุปความหมายของแต่ละกระบวนการ ได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้นำเสนอความหมายของการศึกษาสภาพปัจจุบัน ดังนี้

ซารี มณีศรี (2542) ได้เสนอว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ สำนวความต้องการของครู การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา การจัดลำดับ กำหนดทางเลือกการแก้ปัญหาและดำเนินการตามความเข้าใจ

กรองทอง จิรเดชากุล (2550) ได้นำเสนอการศึกษาสภาพปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อทราบสภาพการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
2. เพื่อทราบสภาพที่เป็นปัญหา
3. เพื่อทราบความต้องการ
4. เพื่อกำหนดแนวทางตัดสินใจในการแก้ปัญหา
5. เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึงการศึกษาสภาพปัจจุบัน ว่า เป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศผู้นิเทศต้องทราบสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ สภาพปัจจุบันเป็นสภาพที่เป็นจริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนความต้องการ หมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึงเป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด อย่างไรก็ตามการกำหนดสภาพที่ต้องการและคาดหวังว่าจะเกิดนั้นมีใช้จะกำหนดลอย ๆ ตามใจใครก็ได้ แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบมากมายที่ควรจะนำมาศึกษาและพิจารณาประกอบ คือ

1. นโยบายของสถานศึกษาในด้านการนิเทศ
2. ปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรบุคคลและวัตถุ

ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ประกอบไปด้วย

มีดังนี้

ชั้นที่ 1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

1.1 เพื่อทราบสภาพการศึกษาและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในขณะนั้น

1.2 เพื่อทราบสภาพที่เป็นปัญหา

1.3 เพื่อทราบความต้องการ

1.4 เพื่อกำหนดแนวทางตัดสินใจในการแก้ปัญหา

1.5 เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมาย ไปสู่นาจุดที่พึงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้นที่ 2 สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพเป็นจริง กำลังเป็นอยู่หรือกำลังดำเนินการอยู่ขณะนั้น

ชั้นที่ 3 สภาพปัญหา หมายถึง สภาพความแตกต่างของสิ่งที่เป็นอย่างอยู่หรือผลที่ปรากฏกับสิ่งที่ต้องการให้เป็นหรือเป้าหมาย

ชั้นที่ 4 ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่พึงปรารถนาตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ชั้นที่ 5 วิธีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาข้างต้น

สรุปได้ว่า การศึกษาสภาพปัจจุบัน หมายถึง การนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาปัญหาสภาพที่แท้จริงของโรงเรียนในขณะนั้น รวมทั้งสำรวจความต้องการของครูแล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และความต้องการ แล้วนำมาประกอบการวางแผนเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการพัฒนา และแก้ไขการปฏิบัติงานการนิเทศภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. วางแผนการนิเทศ นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้นำเสนอความหมายของการวางแผนการนิเทศ ดังนี้

Harris (1985) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการนิเทศไว้ว่า หมายถึง การวางแผนในการปฏิบัติงาน โดยคิดว่าจะทำอะไร กำหนดจุดมุ่งหมายของงานพัฒนาวิธีดำเนินการ กำหนดการและคาดคะเนถึงผลที่จะได้รับจากโครงการและวางโครงการ

ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2536) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการนิเทศไว้ว่า หมายถึง การวางแผนการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกันในเรื่องที่จะนิเทศ ศึกษาสภาพของการปฏิบัติงานทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ปัญหาและความต้องการ (Need Assessment) ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรืองานที่ปฏิบัติ โดยอาศัยการสังเกต

การรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์ การรายงานและการวิจัยที่ปรากฏผลไว้หรือเป็นการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำผลเหล่านี้มากำหนดทางเลือกวางแผนต่อไป

ซารี มณีศรี (2542) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการนิเทศไว้ว่า หมายถึง การกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม โดยเขียนเป็นโครงการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย สารระสำคัญ คือ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ผู้รับผิดชอบโครงการ แผนดำเนินงาน ระยะเวลา สถานที่ งบประมาณ การประเมินผล และผลที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้ให้ความหมายและสรุปหลักการเกี่ยวกับการวางแผนการนิเทศไว้ว่า การวางแผน คือ การพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ ในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป็นเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งรวมถึงการกำหนดทางเลือก แนวปฏิบัติรายละเอียด ขั้นตอนการทำงานอย่างมีระบบที่สะดวกแก่ การปฏิบัติและเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด ขั้นตอนการวางแผนและการกำหนดทางเลือกการนิเทศ การศึกษามี 4 ประการ ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการวางแผน การปฏิบัติดังนี้
 - 1.1 ทำความเข้าใจขอบข่ายอำนาจหน้าที่และบทบาทของผู้นิเทศการศึกษา
 - 1.2 การนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมาพิจารณาจัดลำดับความสำคัญว่ามีปัญหาใดที่ต้องการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนหลัง
 - 1.3 ศึกษานโยบาย วัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติหน่วยงานต้นสังกัด
2. ขั้นตอนปฏิบัติการวางแผน เป็นขั้นที่นำประเด็นปัญหาและความต้องการที่สำคัญ จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดมาพิจารณาแล้วสรุปเป็นงานที่ปฏิบัติในเชิงงบประมาณนั้น โดยกำหนดเป็นโครงการ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ทางเลือกรายละเอียดอื่น ในการดำเนินงาน
3. ขั้นประสานแผน เป็นขั้นที่นำรายละเอียดของโครงการมาพิจารณาบทบาท ร่วมกัน เพื่อให้เกิดการประสานกันในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
 - 3.1 วัตถุประสงค์และเป้าหมายว่าตอบสนองกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของส่วนรวมและสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างแท้จริงหรือไม่
 - 3.2 ประสานในเรื่องงบประมาณ วัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ เมื่อรวมทุกโครงการแล้วมีพอเพียงหรือไม่
 - 3.3 ประสานคนและงานว่ามีโครงการหรือกิจกรรมใดสามารถปฏิบัติ ร่วมกันได้
 - 3.4 ประสานเวลาเป็นการจัดเวลาล่วงหน้าให้เหมาะสมและไม่ซ้ำซ้อนกัน

4. ชั้นเตรียมนำแผนไปปฏิบัติ เป็นชั้นเตรียมวางแผนที่วางไว้ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น ซึ่งอาจทำได้ดังนี้

4.1 จัดทำแผนเป็นเล่ม

4.2 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานหรือกำหนดการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การเตรียมการนิเทศโดยกำหนดรายละเอียดของการนิเทศเป็นแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรในลักษณะของปฏิทินการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แผนดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ ระยะเวลา สถานที่ งบประมาณ การประเมินผล การสรุปและสะท้อนผลการนิเทศ

3. ดำเนินการนิเทศ นักการศึกษาได้นำเสนอความหมายของการดำเนินการนิเทศ ดังนี้

Harris (1985) ได้ให้ความหมายของการดำเนินการนิเทศไว้ว่า หมายถึง การจัดโครงสร้างของการดำเนินงาน โดยสร้างหลักเกณฑ์ในการทำงาน สร้างความสัมพันธ์ของงาน แบ่งงาน โดยกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีการประสานงาน มอบหมายอำนาจให้ตามหน้าที่วางโครงการของหน่วยงานและพัฒนานโยบายต่าง ๆ

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์ (2528) ได้ให้ความหมายของการดำเนินการนิเทศไว้ว่า หมายถึง การลงมือดำเนินงานตามขั้นตอนการทำงานในแต่ละเรื่องตามที่กำหนดไว้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2536) ได้ให้ความหมายของการดำเนินการนิเทศไว้ว่า หมายถึง การนำแผนปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนมาใช้ ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามกระบวนการของกิจกรรม ผู้ให้การนิเทศคอยควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ชาวี มณีศรี (2542) ได้ให้ความหมายของการดำเนินการนิเทศไว้ว่า หมายถึง การปฏิบัติกรนิเทศ เป็นขั้นลงมือทำตามโครงการนิเทศที่กำหนดหลักโดยค้ำนึ่งหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อและเครื่องมือนิเทศ การเตรียมความพร้อม สร้างความเข้าใจ รวมทั้งการเสริมแรงให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

สรุปได้ว่า การดำเนินการนิเทศ หมายถึง การปฏิบัติกรนิเทศตามแผนและปฏิทินการนิเทศภายในที่ได้กำหนดไว้ โดยอาศัยความร่วมมือของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของการนิเทศ

4. ประเมินผลติดตามผล นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้นำเสนอความหมายของการประเมินผลติดตามผล ดังนี้

Harris (1985) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงไว้ว่าเป็นการควบคุมการปฏิบัติงาน ดำเนินงานโดยการพิจารณามอบหมายงานให้เหมาะสมในด้านต่าง ๆ พิจารณาลงโทษ มีการแก้ไขทันทีเมื่องานผิดพลาด การให้บุคลากรออกจากงาน การดักเตือน

และการกำหนดระเบียบในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานโดยการ ประเมินผล การปฏิบัติงานวัดผลการปฏิบัติงาน และวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ ประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงไว้ว่า การประเมินผลและการรายงานผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของ กระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นขั้นตอนที่จะต้องสร้างความสมบูรณ์ให้กับกระบวนการนิเทศ การศึกษา ทำให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีระบบ โดยกำหนดให้มีการประเมินงานและโครงการ การประเมินงานและโครงการ หมายถึง การจัดหาและการรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาพิจารณาวิเคราะห์ เพื่อสะท้อนภาพงานที่ทำไป ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขงานและการตัดสินใจในการปฏิบัติงานต่อไป โดยครอบคลุมถึงการประเมินงานดังต่อไปนี้

1. การประเมินก่อนการดำเนินการ เป็นการดูความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของงานหรือโครงการรวมทั้งดูเหตุผลความสอดคล้องในตัวโครงการที่เขียนไว้ด้วย
2. การประเมินระหว่างการดำเนินงาน เป็นการประเมินทั้งกระบวนการและ ผลงานในช่วงต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขอยู่ตลอดเวลาในการดำเนินงาน
3. การประเมินขั้นสุดท้ายของการดำเนินงาน เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่ได้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพียงใด

อัญชลี ธรรมะวิสิฏฐารี (2552) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล ติดตาม และปรับปรุงไว้ว่า การติดตามและประเมินผล จะเรียกสั้น ๆ ว่า ระบบการติดตามและประเมินผล นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้ดำเนินโครงการทราบว่า โครงการนั้นบรรลุ วัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด ดำเนินการประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ หรือไม่ ผลจากการติดตามและประเมินผลจะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ช่วยให้การบริหารแผนงานและโครงการมี ประสิทธิภาพสูงขึ้น ระบบการติดตามและประเมินผลจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริการ แผนงานและโครงการเพราะในวงจรบริหารแผนงานและโครงการ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผน (Implementation) การควบคุม (Control) และการประเมินผล (Evaluation) ถ้าขาดส่วนหนึ่งส่วนใด หรือส่วนหนึ่งส่วนใดขาดประสิทธิภาพก็จะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของการบริหารแผนงานและโครงการทั้งหมด การติดตามและประเมินผลมีค่า ซึ่งมีความหมายเฉพาะตัวที่แยกจากกันได้ชัดเจน แต่ในการดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมแล้วมี ความสัมพันธ์กันค่อนข้างใกล้ชิด จนทำให้เกิดความสับสนอยู่เสมอ คือ คำว่า ติดตาม (Monitoring) และคำว่า ประเมินผล (Evaluation) ทั้งสองคำดังกล่าวมีวิธีทำงานที่แตกต่างกัน คือ การติดตามเป็น พฤติกรรม ที่มีลักษณะต่างจากการประเมินผลดังนี้

1. การติดตาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปฏิบัติงานตามแผน ซึ่งมีการกำหนดไว้แล้วเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน หรือกำหนดวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ดังนั้น จุดเน้นที่สำคัญของการติดตาม คือ การปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อการตรวจสอบ ควบคุม กำกับกับการปฏิบัติงานของโครงการ

2. การประเมินผล เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ

3. การติดตาม จะเกิดขึ้นในขณะที่โครงการกำลังดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ส่วนการประเมินจะเกิดขึ้นในทุกขั้นตอนของโครงการ นับตั้งแต่ก่อนตัดสินใจจัดทำโครงการ ในขณะดำเนินงานในช่วงระยะต่าง ๆ และเมื่อโครงการดำเนินงานเสร็จแล้ว หรือประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

4. การประเมินผล บางมิตินำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

5. ความแตกต่างและส่วนที่ซ้ำซ้อนกันของการติดตามและประเมินผล คือ การติดตาม (Monitoring) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ได้มีการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการที่กำหนดได้อย่างไร ข้อมูลที่ได้จะนำมาประกอบเป็นเครื่องมือ ควบคุม กำกับ การดำเนินงานในขณะปฏิบัติโครงการโดยตรง ทั้งในด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Process) และด้านผลผลิต (Output) สำหรับ การประเมินผล (Evaluation) มีขอบข่ายกว้างขวาง ขึ้นอยู่ว่าจะประเมินในขั้นตอนใดของโครงการ เช่น ก่อนเริ่มโครงการ ขณะดำเนินโครงการซึ่งอาจดำเนินการเป็นช่วง เป็นระยะต่าง ๆ เช่น ทุก 3 เดือน ทุก 6 เดือน ทุกปี ประเมินเมื่อโครงการดำเนินงานไประยะครึ่งโครงการ เป็นต้น หรือเป็นการประเมินผลเมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

สรุปได้ว่า การประเมินผลติดตาม หมายถึง การวัดผลการปฏิบัติงาน โดยมีการประเมินผล ติดตามและปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบทั้งก่อนการนิเทศ และหลังการนิเทศ มีการสรุปผลการประเมินและปรับปรุงการปฏิบัติงาน และกำหนดระยะเวลาในการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

1. ความหมายของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ

ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนที่เป็นกระบวนการ เช่น การแลกเปลี่ยนและพูดคุย สอบถามเชิง วิพากษ์วิจารณ์ การสะท้อนผล และร่วมมือร่วมพลังในการปฏิบัติงาน เป็นต้น และส่วนที่เป็นผลลัพธ์ที่ คาดหวัง คือ การเป็นครูมืออาชีพที่มุ่งสู่ผลประโยชน์ซึ่งเป็นการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ

วิจารณ์ พานิช (2554) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) หมายถึง การรวมตัวกันของครูในสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ศิษย์เรียนรู้ได้ทักษะ โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารการศึกษาระดับประเทศ เข้าร่วมจัดระบบสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง มีการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของศิษย์ อย่างต่อเนื่องเป็นวงจรไม่รู้จบ หรือ CQI (Continuous Quality Improvement) หรืออาจเรียกว่า เป็น R2R ในวงการศึกษาก็ได้

ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community) หมายถึง กลุ่มครูที่รวมตัวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ให้คุณค่ากับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยครูในชุมชนทำงาน ร่วมกันเพื่อสร้างองค์ความรู้ รวมทั้งสร้างความสามารถในระดับปัจเจก ระดับกลุ่ม และระดับ สถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน

วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มี วิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารแบบผู้ดูแล สนับสนุนสู่การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของ การทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน

เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมกัน เพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและ

ผลที่เกิดขึ้นโดยรวม ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือรวมพลังโดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ คือ การรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรม ความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จ หรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน

เสถียร อ่วมพรหม (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ หมายถึง ชุมชนที่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของชุมชน โดยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของบุคคลทั้งหมด ของชุมชน กล่าวคือ บุคลากรทั้งหมดในชุมชนมีอิสระการเรียนรู้ร่วมกัน มีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลายมีการคิดค้นและเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการแบ่งปันความรู้เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะและศักยภาพที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินกิจการไปสู่เป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

Hord (1997) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จากผลการวิจัย โดยของที่ยืนยันว่าการดำเนินการในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพ และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จากการสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยใช้คำถามว่า โรงเรียนดังกล่าว มีผลลัพธ์อะไรบ้างที่แตกต่างไปจากโรงเรียนทั่วไปที่ไม่มีชุมชนแห่งวิชาชีพ และถ้าแตกต่างแล้ว จะมีผลดีต่อครูผู้สอนและต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง ซึ่งมีผลสรุป 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผลดีต่อครูผู้สอน พบว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลต่อครูผู้สอน กล่าวคือ ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวงานสอนของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแข็งขัน จนเกิดความรู้สึกว่าต้องการร่วมกันเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน ถือเป็น “พลังการเรียนรู้” ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือ มีการค้นพบความรู้และความเชื่อที่เกี่ยวกับวิธีการสอน และตัวผู้เรียน ซึ่งที่เกิดจากการคอยสังเกตอย่างสนใจ รวมถึงความเข้าใจในด้านเนื้อหาสาระที่ต้องจัดการเรียนรู้ได้แตกฉานยิ่งขึ้น จนตระหนักถึงบทบาท และพฤติกรรมการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด อีกทั้งการรับทราบข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น ส่งผลดีต่อการปรับปรุงพัฒนา งานวิชาชีพได้ตลอดเวลา เป็นผลให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาและอุทิศตนทางวิชาชีพเพื่อศิษย์ ซึ่งเป็นทั้งคุณค่า และขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นที่สำคัญ คือ ยังสามารถลดอัตราการลาหยุดงานน้อยลง เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนแบบเก่า ยังพบว่ามีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัด และรวดเร็วกว่าที่พบในโรงเรียนแบบเก่า มีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ให้ปรากฏอย่างเด่นชัดและยั่งยืน

ประเด็นที่ 2 ผลดีต่อผู้เรียน พบว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่งผลต่อผู้เรียน กล่าวคือสามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้นและจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลง อัตราการขาดเรียนลดลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และ วิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด เมื่อเทียบกับโรงเรียนแบบเก่า สุดท้ายคือ มีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกันและลดลงชัดเจน

DuFour (2004) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ คือ แนวคิดของการพัฒนาโรงเรียนในปัจจุบัน โดยเป็นการรวมตัวกันทำงานร่วมแรงร่วมใจของบุคคลในวิชาชีพครูที่มีความสนใจและมีความรู้ในการศึกษา เช่น คณะครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษา คณะครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรการศึกษาระดับชาติและอื่น ๆ เรียนรู้และทำงานสู่เป้าหมายอย่างมีคุณภาพและความรับผิดชอบ ด้วยการพัฒนาทางวิชาชีพสู่คุณภาพ ความเป็นครูของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ มีลักษณะสำคัญคือ เน้นการพัฒนาบนฐานงานจริงมากกว่าการพัฒนานอกหน้างานจริงจากการศึกษา

สรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ Professional Learning Community (PLC) หมายถึง สภาพการดำเนินงานของกลุ่มคน หรือความเป็นอยู่ของบุคคลในชุมชน ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร โดยเฉพาะบุคลากรวิชาชีพที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนและการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เมื่อความรู้ดังกล่าวได้รับการปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนกัน เพื่อจะก่อให้เกิดความรู้และความเชี่ยวชาญมีเป้าหมายสูงสุดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การประสบผลสัมฤทธิ์ หรือบรรลุเป้าหมายที่กลุ่มชุมชนตั้งไว้

2. ความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Community) หรือ PLC ว่าเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตที่ดีของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ที่จะทำให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน ทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับปฏิบัติการเรียนรู้เป็นการปฏิรูปที่เกิดจากภายใน คือ ครูร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและจากภายนอก การเรียนรู้ในสถานศึกษาต้องเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูสอนมาเป็นครูฝึกหรือครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน ห้องเรียนต้องเปลี่ยนจากห้องสอนมาเป็นห้องทำงาน เพราะในเวลาเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนจะเรียนเป็นกลุ่มและทำงานร่วมกันที่เรียกว่า การเรียนแบบโครงการ (Project Based Learning) นอกจากนี้กระบวนการ PLC จะก่อประโยชน์ทั้งแก่นักเรียน ครูและนักการศึกษา คือ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึก กว้างและเชื่อมโยงทั้งกับนักเรียนและครูที่สำคัญยิ่ง คือ PLC จะช่วยเผยศักยภาพที่แท้จริงของปัจเจกออกมาผ่านกระบวนการกลุ่ม

วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเป็นเสมือนพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันของวิชาชีพครูเป็นพื้นที่ปฏิบัติงานจริงที่ใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ด้วยการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำที่สามารถทำให้ครูเกิดการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง โดยที่มีเวลากับการเรียนรู้ในงานได้เต็มที่มากกว่าการเรียนรู้นอกรางงาน จะส่งผลให้เกิดการเข้าใจชั้นเรียน เข้าใจนักเรียน และเข้าใจหน้าที่สำคัญของวิชาชีพครูของตนเองและเพื่อนร่วมงาน การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและประสบการณ์ตรงเช่นนี้จะเกิดการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพและส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนได้มากกว่า ด้วยเหตุของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกศตวรรษที่ 21 ทฤษฎีการเรียนรู้นอกตัวที่ครูได้รับการอบรมนอกชั้นเรียนในวันนี้อาจไม่สามารถใช้กับเด็กในบริบทของพื้นที่ตนเองหรืออาจเป็นองค์ความรู้ที่ล้าสมัยในวันต่อมา ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนคือวิธีการและสิ่งที่ครูสอนกับความเป็นจริงในการเปลี่ยนแปลงของโลกและความเป็นจริงของนักเรียนยุคใหม่สวนทางกัน จึงเป็นยุคการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสัญญาณให้ครูและโรงเรียนรู้ว่า วิชาชีพครูต้องร่วมมือกันรับมือการเปลี่ยนแปลงนี้โดยการพึ่งตนเอง เพื่อที่จะปรับตัวเรียนรู้ไปกับโลกและปรับตัวให้ไวกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวไว้ว่า ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 5 ด้าน มี 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด โดยด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญ คือ ทำให้ครูมีการรวมตัวกันเป็นชุมชน ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงไปของสภาพสังคม เศรษฐกิจ ทำให้ผู้เรียนมีความแตกต่างจากยุคสมัยเดิม จึงทำให้การรวมกันของครูเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลร่วมวิชาชีพ

3. กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

วัชร เล่าเรียนดี (2547) ได้กล่าวไว้ว่า หัวใจสำคัญที่สุดของ PLC (Professional Learning Community) คือ เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตที่ดีของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ที่การเรียนรู้ในโรงเรียน (และมหาวิทยาลัย) ต้องเปลี่ยนไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง ครูต้องเปลี่ยนบทบาท

จาก “ครูสอน” (Teacher) มาเป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือครูผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน (Learning facilitator) ห้องเรียนต้องเปลี่ยนจากห้องสอน (Class room) มาเป็นห้องทำงาน (Studio) เพราะในเวลาเรียนส่วนใหญ่ นักเรียนจะเรียนเป็นกลุ่ม และทำงานร่วมกันที่เรียกว่า การเรียนแบบโครงการ (Project Based Learning) การศึกษาต้องเปลี่ยนจากเน้นการสอน (ของครู) มาเป็นเน้นการเรียน (ของนักเรียน) เปลี่ยนจากเน้นการเรียนของปัจเจก (Individual Learning) มาเป็นเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม (Team Learning) เปลี่ยนจากการเรียนแบบเน้นการแข่งขันมาเป็นเน้นความร่วมมือหรือช่วยเหลือแบ่งปันกัน ครูเปลี่ยนจากการบอกเนื้อหา สาระมาเป็นทำหน้าที่ สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความท้าทาย ความสนุกในการเรียนให้แก่ศิษย์ โดยเน้นออกแบบโครงการให้นักเรียน แบ่งกลุ่มกันลงมือทำเพื่อเรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) เพื่อให้ได้เรียนรู้ฝึกฝนทักษะเพื่อการดำรงชีพในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) แล้วครูชวนศิษย์ร่วมกันทบทวนไตร่ตรอง (Reflection หรือ AAR) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือทักษะที่ลึกและเชื่อมโยง รวมทั้งโยงประสบการณ์ตรงเข้ากับทฤษฎีที่มีคนเผยแพร่ไว้แล้ว ทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงทฤษฎีจากการปฏิบัติ ไม่ใช่จากการฟัง และห้องจำ PLC มีวิธีการทำงาน หรือกระบวนการของ PLC มีดังนี้

1. ต้องมีการรวมกลุ่ม และกลุ่มนั้นต้องมีลักษณะคล้าย ๆ กัน เช่น
 - 1.1 จัดกลุ่มครูที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน
 - 1.1.1 กลุ่มครูที่สอนวิชา/กลุ่มสาระเดียวกันในระดับชั้นเดียวกัน
 - 1.1.2 กลุ่มครูที่สอนวิชา/กลุ่มสาระเดียวกันในช่วงชั้นเดียวกัน
 - 1.1.3 กลุ่มครูตามลักษณะงาน
 - 1.2 จำนวนสมาชิก 6-8 คน (ผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ หมุนเวียนเข้าร่วมทุกกลุ่ม)
 - 1.3 ระยะเวลา 2-3 ชม.ต่อสัปดาห์ ตลอดหนึ่งปีการศึกษา กำหนดเป็นชั่วโมงที่ชัดเจน
 - 1.4 จัดชั่วโมงอยู่ในภาระการสอนของครู/ภาระงาน เพื่อไม่ให้ครูถือว่าเป็นภาระเพิ่มขึ้น
 - 1.5. การจัด PLC โดยใช้ ICT ในการเข้ากลุ่มระหว่างการดำเนินการ
2. บทบาทของบุคคลในการทำ PLC
 - 2.1 ผู้อำนวยความสะดวก
 - 2.1.1 รักษาระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก
 - 2.1.2 ควบคุมประเด็นการพูดคุย
 - 2.1.3 ยั่วยุให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น
 - 2.2 สมาชิก
 - 2.2.1 เปิดใจรับฟังและเสนอความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์

2.2.2 รับแนวทางไปปฏิบัติและนำผลมาเสนอ พร้อมต่อยอด

2.3 ผู้บันทึก สรุประเด็นการสนทนาและแนวทางการแก้ปัญหา พร้อมบันทึก

Logbook

3. กลุ่มร่วมกันคิด “ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน” หาปัญหาสำคัญที่สุด สิ่งที่ต้องระวังคือ การไม่ช่วยกันค้นหาปัญหาที่แท้จริง ผลักปัญหาออกจากตัว

4. หาสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา จากนั้นกลุ่มอภิปรายหาสาเหตุที่แท้จริง เน้นไปที่การสอนของครูเป็นอันดับแรกๆ ที่ถือว่าเป็นสาเหตุที่แท้จริง เช่น นักเรียนอ่านไม่ออก เป็นปัญหาสำคัญร่วมกัน ไม่ใช่สาเหตุว่า พ่อแม่แยกทางกัน

5. หาแนวทางแก้ไข “ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน” ที่สำคัญนั้น จะแก้ไขอย่างไรดูสาเหตุของปัญหา แนวทางแก้ปัญหาอาจใช้ประสบการณ์ของครูที่ทำให้เกิดความสำเร็จ ผู้ทรงคุณวุฒิ งานวิจัย หรือแหล่งอื่น ๆ ที่มีการเสนอแนวทางไว้แล้ว จากนั้นสรุปแนวทางการแก้ปัญหาสำคัญ 1 เรื่อง หรือ 2 เรื่อง ตามสภาพของโรงเรียน

6. นำแนวทางที่สรุปเพื่อนำไปแก้ไขปัญหา มาช่วยกันสร้างงาน สร้างแผนงาน เลือกรจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) โดยมีสิ่งที่ต้องทำ ต่อคือ ทำอย่างไร ทำเมื่อไร ใช้อย่างไร และตรวจสอบการทำงานอย่างไร จะเสนอผลระหว่างทำงาน และสรุปผลเมื่อไร

4. องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ครุชาติ พุทธโกษา (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบชุมชนการเรียนรู้ ดังนี้

1. มีผู้นำที่ดี จะต้องเป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลงที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ การประสานงานและการกระตุ้นให้สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วม

2. มีกรรมการชุมชนที่มีจริยธรรมและมีการบริหารจัดการชุมชนที่ดี ต้องมีกรรมการชุมชนที่เข้มแข็ง มีความมุ่งมั่น มีคุณธรรมจริยธรรม บริหารงานโปร่งใส

3. มีความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน มีสมาชิกชุมชนที่มีคุณภาพและมีจิตสำนึก เพื่อส่วนรวมเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบในทุกกระบวนการ

4. มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง จะต้องมีการเรียนรู้เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องมีการถ่ายทอดความรู้ระหว่างชุมชนอย่างเสมอ

5. มีศักยภาพความพร้อมในเรื่องพื้นฐานอาชีพจะต้องมีความเข้มแข็งในการพึ่งพาตนเองและมีความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ จึงต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะความพร้อมในการประกอบอาชีพ โดยใช้ความรู้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เกิดกรรมวิธีสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม

6. มีการสร้างระบบการจัดเก็บและการนำมาใช้ขององค์ความรู้ที่ดี ต้องมีระบบการเก็บความรู้ทั้งความรู้ที่มีอยู่ภายในชุมชนและความรู้ภายนอกชุมชน รวมทั้งต้องรู้จักสร้างและนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบโดยเข้าใจได้ง่าย

7. มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและนอกชุมชน ต้องมีความร่วมมือในด้านทุนกิจกรรม วิชาการองค์ความรู้ การตลาด ฯลฯ มีการจัดการกลุ่มและเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพให้เกิดการพัฒนาอย่างเชื่อมโยง ประสานเกี่ยวเนื่อง ครอบคลุมการพัฒนาในทุกบริบท

วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวไว้ว่า ชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์หรือ PLC เป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนมีหลากหลายองค์ประกอบ จึงต้องนิยามจากหลายมุม ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า PLC ประกอบด้วยองค์ประกอบ

1. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีจุดเน้นสำคัญ 2 ส่วน คือ ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงคือร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนาน และเสริมแรงกันทั้งจากภายในและภายนอก และภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ต้องเป็นผู้นำการพัฒนา PLC เพื่อให้ PLC ดำเนินการขับเคลื่อน

2. ความมุ่งมั่นและเป้าหมายร่วมกัน สิ่งที่ทรงคุณค่าที่สุดที่ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกันคือ ความมุ่งมั่นที่ชัดและทรงคุณค่าว่าทุกคนต้องการช่วยกันยกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ของศิษย์และของตนเอง และมีเป้าหมายปลายทางที่ชัดคือมุ่งไปที่การเรียนรู้ของนักเรียน

3. ระบบการทำงานเป็นทีมหรือวัฒนธรรมรวมหมู่ เป็นการรวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงาน เกิดการสร้างความรู้และยกระดับความรู้จากประสบการณ์ตรง เพื่อหาทางพัฒนาวิธีการทำงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ

4. การทบทวนไตร่ตรองผล โดยครูแต่ละคนศึกษาลงมือทำ แล้วทบทวนไตร่ตรองการเรียนรู้จากผลที่เกิด (Reflection หรือ AAR) เอง และทบทวนร่วมกับเพื่อนครู ทำเช่นนี้เป็นวงจรไม่รู้จบ เป็นการพัฒนาวิธีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นวงจร

5. การสนับสนุน ฝ่ายบริหารจะต้องสนับสนุน 2 ด้าน คือ ด้านให้กำลังคนสนับสนุนที่จะมาช่วยจัดการข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลของผลลัพธ์ของการเรียนของนักเรียน รวมทั้งเป็นที่เลี้ยงช่วยจัดกระบวนการในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ และด้านสร้างวัฒนธรรม คือ การให้คุณค่าต่อการพัฒนาเหนือผลการประเมินหรือผลของการจัดอันดับ สร้างบรรยากาศของความรู้สึกลอดภัยเป็นอิสระที่จะใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยไม่กลัวผิด ซึ่งรวมถึงจัดระบบสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วย

วรลักษณ์ ชูกำเนิด, เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์ (2557) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทสถานศึกษา ว่า ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และ

สิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน PLC ที่มีทิศทางร่วมกัน โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน คือ พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการนำทางร่วมกัน อาจเป็นการมองเริ่มจากผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน หรือการมองเห็นจากแต่ละปัจเจกที่มีวิสัยทัศน์เห็นในสิ่งเดียวกัน เหนี่ยวนำซึ่งกันสู่เป็นวิสัยทัศน์ร่วม 2) ทีมร่วมแรงร่วมใจ เป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่รวมกันด้วยใจทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์แบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมายและพันธกิจร่วมกัน เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ของทีมและการเรียนรู้ของครู บนพื้นฐานของงานที่ในกระบวนการต่าง ๆ ต้องทำร่วมกัน นอกจากนี้ที่ทีมร่วมแรงร่วมใจยังมีลักษณะพิเศษของการรวมตัวที่เหนียวแน่นจากภายในคือ การเป็นกัลยาณมิตร 3) ภาวะผู้นำร่วม มีนัยสำคัญ 2 ลักษณะ คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม คือ เป็นผู้ที่สามารถทำให้สมาชิกใน PLC เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ และภาวะผู้นำร่วมกันของสมาชิก PLC ด้วยการกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ให้สมาชิกมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นจนเกิดเป็นผู้นำร่วมของครู ซึ่งมุ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ มีจุดเน้นสำคัญ 2 ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ เป็นการเรียนรู้บนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิก เรียนรู้จากโจทย์และสถานการณ์จริงที่ตนเองและสมาชิกจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรือวุฒิภาวะความเป็นครูให้เป็นครูที่สมบูรณ์ เพราะเมื่อครูรู้จักและเข้าใจธรรมชาติของตนเองแล้ว ครูจะสามารถมองเห็นธรรมชาติของศิษย์อย่างถ่องแท้ได้ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ 5) ชุมชนกัลยาณมิตร มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน มีบรรยากาศของวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ทุกคนมีเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็นของตน เป็นวิถีแห่งอิสรภาพ ยึดความสามารถและสร้างพื้นที่ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน ลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครูมาเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิต และ 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน คือลดความเป็นองค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการหันมาใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการแทน มีการดำเนินการที่ต่อเนื่องและมุ่งความยั่งยืน และจัดสรรปัจจัยเงื่อนไขสนับสนุนตามบริบทชุมชนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC

Hord (1997) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบชุมชนการเรียนรู้ ดังนี้

1. การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน - Supportive and Shared Leadership
2. การรวบรวมความคิดสร้างสรรค์ - Collective Creativity
3. การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม - Shared Values and Vision
4. การจัดสภาพที่เอื้ออำนวย - Supportive Conditions
5. การแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล - Shared Personal Practice

DuFour และคณะ (2010) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการทำงานของชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย

1. เน้นการเรียนรู้ (Focus on Learning)
2. การสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือ (Collaborative Cultures)
3. การสืบเสาะแสวงหาความรู้ (Collective Inquiry)
4. มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Orientation)
5. การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)
6. การสะท้อนผลการทำงาน (Result Orientation)

นอกจากนี้ส่วนที่มีความสำคัญของชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ คือ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การสื่อสารที่สามารถส่งผลต่อการทำงานที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร นั่นคือ การยกย่อง (Celebration) โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความสำคัญและพยายามสร้างการยกย่องที่มีความหมาย (Meaningful celebration) ในวัฒนธรรมของการทำงาน โดยได้สรุปขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพให้เกิดความต่อเนื่อง ประกอบด้วย 5 ระยะ ดังนี้

1. ก่อนการเริ่มต้นพัฒนา (Pre-Initiation Stage)
2. การเริ่มต้นพัฒนา (Initiation Stage)
3. การปฏิบัติ (Implementation Stage)
4. การพัฒนา (Developing Stage)
5. การสนับสนุน (Sustaining Stage)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ดังตาราง

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	นักวิชาการ	ครุชิต พุทธิโกษา (2554)	วิจารณ์ พานิช (2555)	วรลักษณ์ ชูกำเนิด (2557)	Hord (1997)	DuFour และคณะ (2010)	ความถี่
1. การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน				✓	✓		2
2. การรวบรวมความคิดสร้างสรรค์					✓		1
3. การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม	✓	✓	✓	✓	✓		4
4. การจัดสภาพที่เอื้ออำนวย					✓		1
5. การแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล					✓		1
6. เน้นการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ	✓			✓		✓	3
7. การสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือ	✓	✓	✓			✓	4
8. การสืบเสาะแสวงหาความรู้						✓	1
9. มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ						✓	1
10. การปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง						✓	1
11. การสะท้อนผลการทำงาน						✓	1
12. มีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม	✓	✓					2
13. กระบวนการชุมชนมีคุณธรรมจริยธรรม	✓						1
14. มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง	✓						1
15. มีการสร้างระบบการจัดเก็บและนำมาใช้ขององค์ความรู้	✓						1
16. ทบทวนไต่ตรองการเรียนรู้จากผลที่เกิดขึ้น			✓				1
17. ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร			✓				1
18. ชุมชนกัลยาณมิตร				✓			1
19. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน				✓			1

จากตาราง 2 พบว่า ค่าความถี่ของการสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือ มีค่าความถี่สูงสุด รองลงมาคือ การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน เน้นการ

เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ มีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม สำหรับการเลือกองค์ประกอบผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาจากค่าความถี่ระดับ 2 ขึ้นไป เนื่องจากเป็นความถี่ที่มากกว่าร้อยละสี่สิบของหน่วยงาน/นักวิชาการ/นักศึกษารวมถึงยึดความเหมาะสมของการวิจัยในครั้งนี้จึงได้นำองค์ประกอบที่มีความสำคัญหรือมีความคล้ายคลึงกันมาผนวกรวมกัน เพื่อให้ได้องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 การผนวกองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	องค์ประกอบที่นำมาผนวกกัน
1. การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน	1. การรวบรวมความคิดสร้างสรรค์ 2. การแบ่งปันบทเรียนส่วนบุคคล 3. เน้นการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ 4. การสืบเสาะแสวงหาความรู้ 5. มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ 6. มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง 7. มีการสร้างระบบการจัดเก็บและนำมาใช้ขององค์ความรู้
2. การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม	8. การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม 9. การสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือ
3. ภาวะผู้นำร่วม	10. การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน 11. มีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม
4. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน	12. การจัดสภาพที่เอื้ออำนวย 13. กระบวนการชุมชนมีคุณธรรมจริยธรรม 14. ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร 15. ชุมชนกัลยาณมิตร 16. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน
5. การนิเทศและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ	17. การปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง 18. การสะท้อนผลการทำงาน 19. ทบทวนได้ตรงต่อการเรียนรู้จากผลที่เกิด

จากตาราง 3 สรุปองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม

องค์ประกอบที่ 4 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ

จากการศึกษาองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถอธิบายได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน

การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกันใน PLC มีจุดเน้นสำคัญ 2 ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพและการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู รายละเอียดดังนี้

1. การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ หัวใจสำคัญการเรียนรู้บนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิกจะมีสัดส่วนการเรียนรู้มากกว่าการอบรมจากหน่วยงานภายนอก แนวคิดกรวยประสบการณ์ (Cone of Experience) ยืนยันอย่างสอดคล้องว่าการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้ได้มากที่สุด ด้วยบริบท PLC ที่มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม (Serioanni, 1994) จึงทำให้การเรียนรู้จากโจทย์และสถานการณ์ที่ครูจะต้องจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการร่วมเห็นร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ (DuFour and others, 2006) ทำให้บรรยากาศการพัฒนาวิชาชีพของครูรู้สึกไม่โดดเดี่ยว คอยสะท้อนการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถือเป็นพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น สะท้อนการเรียนรู้ สุนทรียะสนทนา การเรียนรู้สืบเสาะแสวงหา การสร้างมนทัศน์ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ การคิดเชิงระบบ การสร้างองค์ความรู้ การเรียนรู้บนความเข้าใจ การทำงานของสมองและการจัดการความรู้ (สุรพล ธรรมรัตน์ และคณะ, 2553)

2. การเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรือวุฒิภาวะความเป็นครูให้เป็นครูที่สมบูรณ์โดยมีนัยยะสำคัญ คือ การเรียนรู้ตนเอง การรู้จักตนเองของครู เพื่อที่จะเข้าใจมิติของผู้เรียนที่มากกว่าความรู้ แต่เป็นมิติของความเป็นมนุษย์ ความฉลาดทางอารมณ์ เมื่อครูมีความเข้าใจธรรมชาติตนเองแล้วจึงสามารถมองเห็นธรรมชาติของศิษย์ตนเองอย่างถ่องแท้ จนสามารถสอนหรือจัดการเรียนรู้โดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญได้ รวมถึงการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในชุมชน (Hargreaves, 2003) ต้องอาศัยการตระหนักรู้ สติ การฟัง การใคร่ครวญ เป็นต้น จิตที่สามารถเรียนรู้และเป็นครูได้อย่างแท้จริงนั้นจะเป็นจิตที่เต็มไปด้วยความรัก ความเมตตา กรุณาและความอ่อนน้อม เห็นศิษย์เป็นครู เห็นตนเองเป็นผู้เรียนรู้ มีพลังเรียนรู้ในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้อย่างใคร่ครวญและการฝึกสติ เป็นต้น (สุรพล ธรรมรัตน์ และคณะ, 2553)

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน หมายถึง การเรียนรู้บนพื้นฐาน ประสบการณ์ตรงในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิก มีการเรียนรู้ร่วมกันอาจมีวิธีการที่ หลากหลายด้วยการทำงานแบบทีมประสานความร่วมมือกันด้วยใจอย่างสร้างสรรค์ต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม

วิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน PLC ที่มีทิศทางร่วมกัน โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพ ร่วมกัน (Seriovanni, 1994) คือ พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการ นำทางร่วมกัน (Hord, 1997) อาจเป็นการมองเริ่มจากผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ทำหน้าที่ เหนี่ยวนาให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน หรือการมองเห็นจากแต่ละปัจเจกที่มีวิสัยทัศน์เห็นใน สิ่งเดียวกัน วิสัยทัศน์ร่วมมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ (4 Shared) มีรายละเอียดสำคัญดังนี้

1. การเห็นภาพและทิศทางร่วม (Shared Vision) จากภาพความเชื่อมโยงให้เห็น ภาพความสำเร็จร่วมกันถึงทิศทางสำคัญของการทำงานแบบมอง “เห็นภาพเดียวกัน” (Hord, 1997)

2. เป้าหมายร่วม (Shared Goals) เป็นทั้งเป้าหมายปลายทาง ระหว่างทางและ เป้าหมายชีวิตของสมาชิกแต่ละคนที่สัมพันธ์กันกับเป้าหมายร่วมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นความเชื่อมโยงให้เห็นถึงทิศทางและเป้าหมายในการทำงานร่วมกันโดยเฉพาะเป้าหมายสำคัญ คือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Hargreaves, 2003 ; Schmoker, 2004 ; DuFour and others, 2006)

3. คุณค่าร่วม (Shared Values) เป็นการเห็นทั้งภาพเป้าหมายและที่สำคัญ เมื่อเห็นภาพความเชื่อมโยงแล้วภาพดังกล่าวมีอิทธิพลกับการตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและ ของงาน เชื่อมโยงเป็นความหมายของงานที่เกิดจากการตระหนักของผู้เรียนใน PLC จนเกิดเป็น พันธะสัญญาาร่วมกันร่วมกันหลอมรวมเป็น “คุณค่าร่วม” ซึ่งเป็นชุมพลังสำคัญที่จะเกิดพลังในการ ไหลรวมกันทำงานในเชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกัน (Hord, 1997 ; DuFour, 2006 ; Hargreaves, 2003)

4. ภารกิจร่วม (Shared Mission) เป็นพันธกิจแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายร่วม รวมถึงการเรียนรู้ของครูในทุก ๆ ภารกิจ สิ่งสำคัญคือการปฏิรูป การเรียนรู้ที่มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ (Hord, 1997) โดยการเริ่มจากการรับผิดชอบใน การพัฒนาวิชาชีพเพื่อศิษย์ร่วมกันของครู (DuFour, 2006)

กล่าวโดยสรุป การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วม หมายถึง การมองเห็นภาพ เป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นโดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์เชิงวิชาชีพพร้อมกัน

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม

ภาวะผู้นำร่วมใน PLC มีนัยสำคัญของการเป็นผู้นำร่วม 2 ลักษณะสำคัญ คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม และภาวะผู้นำร่วมกัน ให้เป็น PLC ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำร่วมกัน รายละเอียดดังนี้

1. ภาวะผู้นำ ผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม เป็นผู้นำที่สามารถทำให้สมาชิกใน PLC เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ (Seriovanni, 1994) จนสมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้นำร่วมขับเคลื่อน PLC ได้โดยมีผลมาจากการเสริมพลังอำนาจจากผู้นำ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะการเป็นผู้นำที่เริ่มจากตนเองก่อนด้วยการลงมือทำงานอย่าง ตระหนักรู้และใส่ใจให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุก ๆ คน จนเป็นแบบที่มีพลังเหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานมี แรงบันดาลใจและมีความสุขกับการทำงานด้วยกันอย่างมีวิสัยทัศน์ร่วม (Hargreaves, 2003)

2. ภาวะผู้นำร่วมกัน เป็นผู้นำร่วมกันของสมาชิก PLC ด้วยการกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจ ซึ่งกันและกันให้สมาชิกมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น จนเกิดเป็น “ผู้นำร่วมของครู” (Hargreaves, 2003) ในการขับเคลื่อน PLC มุ่งการพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยยึดหลักแนวทางการบริหารจัดการร่วมกัน สนับสนุนการกระจายอำนาจ การสร้าง แรงบันดาลใจ โดยครูเป็นผู้ลงมือกระทำ หรือครูทำหน้าที่เป็นประธาน เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ออกแบบการเรียนรู้ ไม่ใช่ กรรม หรือผู้ถูกกระทำ และผู้ถูกให้กระทำ (วิจารณ์ พานิช, 2554) ซึ่งผู้นำร่วมจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีบรรยากาศส่งเสริมให้ครูสามารถแสดงออกด้วยความเต็มใจ อิสระ ปราศจากอำนาจครอบงำที่ขาดความเคารพในวิชาชีพ แต่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน ใน PLC นั่นคือ “อำนาจทางวิชาชีพ” (Hargreaves, 2003) เป็นอำนาจเชิงคุณธรรมที่มีข้อปฏิบัติที่มาจากเกณฑ์และ มาตรฐานที่เห็นพ้องต้องกัน หรือกำหนดร่วมกันเพื่อยึดถือเป็นแนวทางร่วมกันของผู้ประกอบวิชาชีพ ครูทั้งหลายใน PLC

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำร่วม หมายถึง การที่ผู้บริหารมีการสนับสนุนสมาชิกใน PLC เกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้นำขับเคลื่อน โดยยึดหลักการบริหารร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 4 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

โครงสร้างที่สนับสนุนการก่อเกิดและคงอยู่ของ PLC มีลักษณะ ดังนี้ ลดความเป็น องค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการหันมาใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการแทน และ เป็นวัฒนธรรมที่ส่งเสริมวิสัยทัศน์ การดำเนินการที่ต่อเนื่องและมุ่งความยั่งยืน จัดปัจจัยเงื่อนไข สนับสนุนตามบริบทชุมชนมีโครงสร้างองค์การแบบไม่รวมศูนย์ โดยมีวิถีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกัน ในชุมชน มีคุณลักษณะ คือ มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข สุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกัน ที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบ “วัฒนธรรมแบบเปิดเผย” ที่ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเป็นวิถีแห่งอิสรภาพ และเป็นพื้นที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย หรือปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน

บนพื้นฐานความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกัน มีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิงคุณธรรม คุณงามความดีที่สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพ (Seriovanni, 1994) หรือโครงสร้าง การปกครองตนเองของชุมชน เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างครูผู้ปฏิบัติงานสอนกับฝ่ายบริหารให้ น้อยลง มีการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบทีมงานเป็นหลัก (Hord, 1997)

กล่าวโดยสรุป โครงสร้างสนับสนุนชุมชน หมายถึง องค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบ กัลยาณมิตรมีโครงสร้างองค์การแบบไม่รวมศูนย์ เน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข

องค์ประกอบที่ 5 การนิเทศและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง การใช้เครื่องมือ หรือกระบวนการในการทบทวนประเด็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินงาน โดยติดตามการทำงานและ พฤติกรรมภายในห้องเรียนของครูผู้สอน มีทีมงานร่วมกันและสรุปผล มุ่งมั่นที่จะปรับปรุงอย่าง ต่อเนื่อง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นชุมชนในภาพรวมทั้งหมดของครู ซึ่งจะมีส่วนเสริมสร้างหลัก ความเชื่อ บรรทัดฐาน และค่านิยมของชุมชนในโรงเรียน

กล่าวโดยสรุป การนิเทศและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง กระบวนการในการ ทบทวนประเด็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินงาน โดยติดตามการทำงานและพฤติกรรมภายใน ห้องเรียนของครูผู้สอน มีทีมงานร่วมกันและสรุปผล

การพัฒนาแนวทาง

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการพัฒนาและแนวทางไว้ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการพัฒนา

อำภา บุญช่วย (2537) การพัฒนา หมายถึง การพัฒนาตนเองเพราะเป็นพื้นฐานของ การพัฒนาทั้งหมดนั้น ถ้าหากขาดการพัฒนาตนเองเป็นพื้นฐานแล้วนั้นก็ยากที่จะสามารถพัฒนาสิ่งอื่น แม้กระทั่งครอบครัวของตนเอง ดังนั้น ก่อนจะไปพัฒนาบุคคลใดก็ควรที่จะพัฒนาตนเองก่อนเสมอ

บุคคลอื่นเขาถึงจะยอมรับฟัง และเกิดความศรัทธา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่ประกอบวิชาชีพครู กิติมา ปรีดีติลล (2539) การพัฒนา หมายถึง วิธีการมากมายที่จะมุ่งเน้นเพิ่มเติม ความคิด ความรู้ ความสามารถให้แก่บุคคลในองค์กร รวมทั้งพัฒนามุมมอง เจตคติของบุคคลที่ ปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปในทางที่ดีซึ่งจะทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ

ยงยุทธ เกษสาคร (2551) การพัฒนา หมายถึง การเพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะ ความชำนาญในการทำงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และมุ่งมั่นไปสู่ความสำเร็จ

Good (1973) การพัฒนา หมายถึง การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้นทางด้านความรู้ความสามารถ ซึ่งเกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองหรือบุคคลอื่นกระทำ จากความหมายการพัฒนาข้างต้น

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติในสิ่งที่ต้องการ เพื่อให้ดีขึ้นกว่าเดิมและให้เป็นไปในทางที่ดีซึ่งจะส่งผลให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพจนเป็นที่พึงพอใจ

2. ความหมายของแนวทาง

Good (1973) แนวทาง หมายถึง เป็นแบบอย่างของสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการทำซ้ำเป็นแบบอย่าง เพื่อการที่จะเลียนแบบเป็นหลักการหรือแนวคิดและเป็นชุดของ ปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความหมายซึ่งสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน

โดยกล่าวสรุป การพัฒนาแนวทาง คือ การเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญและความสามารถ ยังรวมถึงประสบการณ์ทุกด้าน เพื่อปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามแนวปฏิบัติที่วางไว้และการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานที่สนับสนุนการดำเนินการนิเทศภายใน การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เพื่อให้โรงเรียน องค์กรหรือหน่วยงานบรรลุตาม จุดมุ่งหมายที่วางไว้รวมถึงเกิดผลดีต่อนักเรียน ผู้รับบริการ และชุมชน

บริบทของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ในปีการศึกษา 2530 กระทรวงศึกษาธิการได้มีโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมาคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กรมสามัญศึกษา และกรมการศึกษานอกโรงเรียนรับผิดชอบดำเนินการการปฏิบัติงานมีข้อจำกัดหลายประการ อย่างไรก็ตามในปีการศึกษา 2532 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ร้อยละ 50.87 มีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่ออีกประมาณ ร้อยละ 49.13 หรือประมาณ 517,600 คน ภายหลังจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2533 ให้ดำเนินงานโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ได้ระยะหนึ่งในปีการศึกษา 2534 มีอัตราการเรียนต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระบบโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 60.06 หรือ ประมาณ 605,750 คน ในขณะที่อัตราการเรียนต่อนอกระบบโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 5.04 หรือประมาณ 50,803 คน ยังมีนักเรียนที่ยังไม่ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอีกร้อยละ 34.90 หรือประมาณ 352,007 คน และในปีการศึกษา 2540 นักเรียนที่

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 755,844 คน เรียนต่อ 687,770 คน คิดเป็นร้อยละ 90.99 ของเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อมาในปีการศึกษา 2541 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนต่อ 683,487 คน จากจำนวนทั้งหมด 738,664 คน คิดเป็นร้อยละ 92.53 ของเด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จำนวน 217,734 คน เด็กนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 11-12 ปี ยังไม่สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้เนื่องจาก กฎหมายห้ามมิให้แรงงานเด็กมีอายุต่ำกว่า 13 ปี และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ตลาดแรงงานส่วนใหญ่ต้องการแรงงานที่มีคุณภาพมีการศึกษาอย่างต่ำระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541)

สำนักงานการศึกษาแห่งชาติดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2534 โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนรายหัวและเน้นการดำเนินงานในพื้นที่ชนบทยากจน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดในปี พ.ศ.2541 รวมทั้งสิ้น 6,663 โรงเรียน ใน 75 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) เพื่อให้เด็กนักเรียนได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมุ่งหวังให้ประชากรของประเทศมีความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะวิชาชีพขั้นสูงขึ้นไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) กล่าวว่า สำนักงานการศึกษาได้เริ่มโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาโดยเริ่มเปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครั้งแรก เพื่อสนองผู้เรียนที่ต้องการเรียนที่ต้องการเรียนต่อจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้ขยายโอกาสทางการศึกษาในชนบทให้มากเป็นพิเศษ มุ่งเน้นให้นักเรียนที่ไม่ได้เข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ห่างไกลในชนบท การเรียนการสอนเน้นการฝึกทักษะพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพ และเมื่อนักเรียนจบแล้วสามารถประกอบอาชีพได้ ตลอดจนการใช้แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และให้สามารถปรับตนเองให้เข้ากับสภาพทางสังคมเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม ให้รักและต้องการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้ดีขึ้น การขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานนับเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตเพราะเป็นการจัด เพื่อยกระดับการศึกษาของประชาชนทั่วประเทศให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น เพื่อให้ทันกับการปรับตัวต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยในปัจจุบันรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นดังกล่าวจึงได้กำหนดไว้ในนโยบาย เร่งการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ให้ทั่วถึงอย่างมีคุณภาพกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทั่วประเทศ โดยการเปิดขยายชั้นเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อมและอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอน ระดับมัธยมศึกษา และให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ได้ดำเนินการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศที่มีความพร้อม และอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาปัจจุบัน ได้ดำเนินการเปิดโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานกระจายไปตามต่างจังหวัดต่าง ๆ นับว่าการดำเนินงานผ่านไปได้ด้วยดี

รุ่ง แก้วแดง (2540) ในขณะดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติได้ให้ความเห็นว่า การขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไปให้ทั่วถึงมากขึ้น เป็นสิ่งที่เหมาะสม เพราะปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่ำกว่าประเทศอื่น ในเอเชียมาก สาเหตุของปัญหานี้ไม่ใช่เพราะรัฐจัดหาที่เรียนไม่ได้ แต่เด็กวัยนี้เป็นวัยกำลังแรงงาน ครอบครัวมีความจำเป็นต้องใช้กำลังแรงงานของเด็กกลุ่มนี้อย่างมากโดยเฉพาะพื้นที่ชนบท ดังนั้น การขยายการศึกษาภาคบังคับไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรจัดแบบให้เปล่าก่อน แล้วจะต้อง ปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต และนำไปใช้ในการ ดำรงชีวิตประจำวันของท้องถิ่นได้ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเรียนชั้นมัธยมศึกษามากขึ้น

จากแนวคิดที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ได้พัฒนามาสู่ การขยายโอกาสทางการศึกษาในปัจจุบันและได้ให้ความหมายว่า การขยายโอกาสทางการศึกษาขั้น พื้นฐาน หมายถึง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียน เพิ่มขึ้นอีก 3 ปี โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนออกไปประกอบอาชีพ (วาริ ศิริรัตนอำพร, 2550) นโยบาย มาตรการและวัตถุประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการ ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และกำหนดมาตรการที่จะ ดำเนินการโดยเปิดขยายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษา และร่วมมือกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้เห็นคุณค่าของการศึกษาต่อ โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปี การศึกษา 2539 โดยมี วัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี เป็นการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะวิชาชีพเพียงพอต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพอิสระ ให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมหรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ การจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีปัญหาและอุปสรรคที่สำนักงาน การขยายโอกาสทางการศึกษา ได้สรุปไว้มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541)

1. อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ โรงเรียนยังขาดอาคารเรียน อาคารประกอบตลอดจนห้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ บางโรงเรียนมีพื้นที่ทางการเกษตรไม่เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน
2. วัสดุครุภัณฑ์บางประเภทยังขาดแคลน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
3. อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ
4. บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ และวุฒิสภาวิชาเอกไม่ตรงกับวิชาที่สอน นอกจากนี้ยังขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน
5. งบประมาณได้รับล่าช้าและมีจำนวนไม่เพียงพอใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งงบประมาณในการจัดอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานด้วย
6. การประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงเด็กเข้าเรียนต่อทำได้ไม่ครอบคลุมและขาดการประสานงานและวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
7. ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีฐานะยากจน ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และต้องการให้เด็กช่วยทำงานบ้าน ผู้ปกครองบางคนในท้องถิ่นนิยมส่งบุตรหลานไปทำงานหารายได้ช่วยครอบครัว

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 123 ตำบลดอกไม้ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 อำเภอได้แก่ อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอพนมไพร อำเภออาจสามารถ อำเภอเมืองสรวง อำเภอโพธิ์ทราย และอำเภอหนองฮี สภาพพื้นที่ทั่วไป ทิศเหนืออันประกอบด้วยเขตพื้นที่อำเภอเมืองสรวง อำเภออาจสามารถ และทิศเหนือของอำเภอเกษตรวิสัยเป็นพื้นที่สูงและลาดเอียงลงทางทิศใต้ อันเป็นดินแดนที่ขนานนามว่า “ทุ่งกุลาร้องไห้” ซึ่งมีตำนานอันเก่าแก่ เนื่องจากเดิมเป็นท้องทุ่งกว้างใหญ่ไพศาลส่วนพื้นที่อื่น ๆ เป็นที่ราบลุ่ม ลักษณะดินร่วนปนทรายฤดูฝนน้ำจะหลากท่วมฤดูแล้งน้ำจะแห้งขอด จึงเป็นที่ที่รุกรันคารมีประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่เป็นหย่อม ๆ ซึ่งเป็นที่เนินหรือมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ต่อมาได้มีการพัฒนาทุ่งแห่งนี้จนปัจจุบันมีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิที่มีชื่อเสียงกระฉ่อนไปทั่วโลก กลายเป็นยุทธศาสตร์ของการพัฒนาของจังหวัดร้อยเอ็ด คือ การผลิตข้าวหอมมะลิสู่ตลาดโลก มีแม่น้ำสายสำคัญหลายสาย คือ ตอนเหนือ

ได้แก่ แม่น้ำชี ตอนล่าง ได้แก่ว่าน้ำมูล และมีแม่น้ำไหลผ่านทุ่งกุลาร้องไห้หลายสาขา ได้แก่ว่าน้ำมูล ลำน้ำพลับพลา ลำน้ำเสียวใหญ่ ลำน้ำเสียวน้อย ลำน้ำเตา ลำน้ำพังชู

ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 รับผิดชอบในการจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจในการส่งเสริมสนับสนุนกำกับติดตามการจัดการศึกษาให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐาน การศึกษาเพื่อให้เกิดการปฏิรูประบบบริหารและจัดการศึกษาบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งมีข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ดังนี้

ตาราง 4 สรุปจำนวนนักเรียนจำแนกตามเกณฑ์การกำหนดขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน
ขนาดที่ 1	ตั้งแต่ 1 – 120 คน	234 โรงเรียน 1 สาขา
ขนาดที่ 2	ตั้งแต่ 121 – 200 คน	64 โรงเรียน
ขนาดที่ 3	ตั้งแต่ 201 – 300 คน	26 โรงเรียน
ขนาดที่ 4	ตั้งแต่ 301 – 500 คน	4 โรงเรียน
ขนาดที่ 5	ตั้งแต่ 501 – 1,500 คน	6 โรงเรียน
รวม		334

1. วิสัยทัศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นองค์กรชั้นนำ ส่งเสริมสนับสนุน และบริหารจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามมาตรฐานการศึกษาชาติ บนพื้นฐานของความเป็นไทย

2. พันธกิจ

2.1 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ในด้านวิชาการ วิชาชีพ วิชาทักษะชีวิต และมีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2.3 ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ

2.4 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.5 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

2.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. เป้าประสงค์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้กำหนดกลยุทธ์ เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ผู้เรียนทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองมีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อครอบครัว และสังคมโดยรวม ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย และรักชาติ ศีลธรรม
3. ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน การค้ามนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ และภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น
4. ผู้เรียนในเขตพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับโอกาส และการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และมีคุณภาพสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
5. ผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง เป็นต้น ได้รับการบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการ

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ร้อยละของผู้เรียนที่มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม อัตลักษณ์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อครอบครัว และสังคมโดยรวม เชื่อสัจย์ สุจริต มัธยัสถ์ อุดม อโอบออารี มีวินัย และรักษาศีลธรรม

3. ร้อยละของผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคาม ในชีวิต และทรัพย์สิน การค้ามนุษย์ อาชญากรรมไซเบอร์ และภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น

4. ร้อยละของผู้เรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับโอกาส และการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และมีคุณภาพสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

5. ร้อยละของผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น พื้นที่สูง ชายแดน ชายฝั่งทะเล และเกาะแก่ง ได้รับการบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตรงตามความต้องการสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

6. จำนวนสถานศึกษาที่น้อมนาพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. จำนวนสถานศึกษาที่จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม

กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกระดับให้มีความเป็นเลิศ มีทักษะที่จะเป็นในศตวรรษที่ 21
2. ผู้เรียนมีความเป็นเลิศตามความถนัดและความสนใจ นำไปสู่การพัฒนาทักษะวิชาชีพ เป็นนักคิด เป็นผู้สร้างนวัตกรรม เป็นนวัตกรรม

3. ผู้เรียนได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ
ตัวชี้วัด

1. จำนวนผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะความรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2. ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาผ่านการประเมินสมรรถนะที่จำเป็นด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และด้านการรู้เรื่อง วิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ตามแนวทางการประเมิน PISA

3. ร้อยละของผู้เรียนที่มีศักยภาพได้รับโอกาสเข้าสู่เวทีการแข่งขันระดับนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์
เป้าประสงค์

1. หลักสูตรปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาของประเทศ

2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้ เพื่อการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและนำไปปฏิบัติได้

3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะนำไปสู่การพัฒนา
นวัตกรรม

4. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เชื่อมโยงสู่อาชีพและการ
การมีงานทำ มีทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

5. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเอง
ให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

6. ครู เปลี่ยนบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach” ผู้ให้คำปรึกษา
ข้อเสนอแนะการเรียนรู้ หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้

7. ครู มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน
และเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม และจริยธรรม

ตัวชี้วัด

1. ผู้เรียนทุกระดับมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรมีทักษะการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21 (3R8C)

2. ร้อยละของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลการทดสอบ
ความสามารถพื้นฐานระดับชาติ (NT) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

3. ร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ
ขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา

4. ร้อยละผู้เรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำตามความถนัด และความต้องการของตนเองมีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ วางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้

5. ผู้เรียนทุกคนมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความยืดหยุ่นทางด้านความคิด สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

6. ผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

7. ครู มีการเปลี่ยนบทบาทจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach” ผู้ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะการเรียนรู้หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

เป้าประสงค์

1. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโลก เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Global Goals for Sustainable Development)

2. สถานศึกษากับองค์กรปกครองท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ร่วมมือในการจัดการศึกษา

3. สถานศึกษามีคุณภาพ และมีมาตรฐานตามบริบทของพื้นที่

4. งบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษามีเพียงพอ และเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง โดยคำนึงถึงความจำเป็นตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจ และที่ตั้งของสถานศึกษา

5. งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย และงบลงทุนแก่สถานศึกษาอย่างเหมาะสมเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

6. นำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าถึงบริการด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. พัฒนาระบบการติดตาม สนับสนุนและประเมินผลเพื่อสร้างหลักประกันสิทธิ การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน

ตัวชี้วัด

1. ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีคุณภาพเป็นมาตรฐานเสมอ

2. ผู้เรียนทุกคนได้รับจัดสรรงบประมาณอุดหนุนอย่างเพียงพอ และเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริง โดยคำนึงถึงความจำเป็นตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจและที่ตั้งของสถานศึกษา และความต้องการจำเป็นพิเศษสำหรับผู้พิการ
3. ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพียงพอ
4. ครูได้รับการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ และอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
5. สถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐาน อย่างเหมาะสม ตามบริบท ด้านประเภท ขนาด และพื้นที่
6. สถานศึกษานาเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนและการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ
8. สถานศึกษาที่มีระบบฐานข้อมูลประชากรวัยเรียนและสามารถนำมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

1. สถานศึกษา นักเรียนได้รับการส่งเสริมด้านความรู้ การสร้างจิตสำนึกด้านการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. สถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีมาจัดทำระบบสารสนเทศ การเก็บข้อมูลด้านความรู้ เรื่องฉลากสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม ฯลฯ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกโรงเรียน ตามแนวทาง Thailand 4.0
3. สถานศึกษามีการจัดทำนโยบายจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. สถานศึกษามีการบูรณาการหลักสูตรกิจกรรมเรื่องวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์การผลิต และบริโภค ส่งเสริมลดปริมาณคาร์บอนในโรงเรียนคาร์บอนต่ำสู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดมีการปรับปรุงและพัฒนาเป็นหน่วยงานต้นแบบสำนักงานสีเขียว (GREEN OFFICE) เพื่อให้มีบริบทที่เป็นแบบอย่างเอื้อหรือสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน
6. สถานศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายส่งเสริมความรู้และสร้างจิตสำนึกและจัดการเรียนรู้ การผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

7. สถานศึกษาต้นแบบนำขยะมาใช้ประโยชน์เพื่อลดปริมาณขยะ
8. มีสถานศึกษานวัตกรรมต้นแบบในการนำ 3RS มาประยุกต์ใช้ในการผลิต และบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
9. มีการทำนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ตัวชี้วัด
 1. สถานศึกษาในสังกัดมีนโยบายและจัดกิจกรรมให้ความรู้ที่ถูกต้อง และสร้างจิตสำนึกด้านการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นำไปปฏิบัติใช้ที่บ้านและชุมชน เช่น การส่งเสริมอาชีพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การลดใช้สารเคมีจากปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ฯลฯ
 2. สถานศึกษามีการนำขยะมาใช้ประโยชน์ในรูปผลิตภัณฑ์และพลังงาน เพื่อลดปริมาณขยะ และมีส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชน เพื่อลดปริมาณคาร์บอนที่โรงเรียนและชุมชน
 3. สถานศึกษามีการบูรณาการเรื่อง การจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมและการนำขยะมาใช้ประโยชน์รวมทั้งสอดแทรกในสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง
 4. นักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ มีการขยายผลแหล่งเรียนรู้ นักเรียนโรงเรียน ชุมชน เรียนรู้ด้านการลดใช้พลังงาน การจัดการขยะและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น โรงงานอุตสาหกรรมสีเขียว ฯลฯ
 5. นักเรียน สถานศึกษามีการเก็บข้อมูลเปรียบเทียบการลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ ในการดำเนินกิจกรรมประจำวันในสถานศึกษาและที่บ้าน และข้อมูลของ Carbon Footprint ในรูปแบบ QR CODE และ Paper less
 6. ครู มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และดำเนินการจัดทำงานวิจัยด้านการสร้างสำนึก ด้านการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้
 7. ครู และนักเรียนสามารถนำสื่อ นวัตกรรมที่ผ่านกระบวนการคิด มาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนการจัดการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและชุมชนได้ตามแนวทาง Thailand 4.0
 8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากรและสถานที่ให้เป็นสำนักงานสีเขียวต้นแบบ มีนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน

กลยุทธ์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. สถานศึกษา หรือกลุ่มสถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา ครอบคลุม ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป
2. หน่วยงานส่วนกลาง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นหน่วยงานที่มีความทันสมัยพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม ตรวจสอบ ติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. หน่วยงานทุกระดับมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
4. หน่วยงานทุกระดับมีกระบวนการ และการวิจัยงบประมาณด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน
5. หน่วยงานทุกระดับ พัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
 1. สถานศึกษาได้รับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระ
 2. สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานส่วนกลาง ได้รับการพัฒนาให้เป็นหน่วยงานที่มีความทันสมัย ยืดหยุ่น คล่องตัวสูง พร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม ตรวจสอบ ติดตาม เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกตำบล
 3. สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานส่วนกลาง นำนวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการบริหารจัดการและตัดสินใจทั้งระบบ
 4. สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดทุกระดับมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
 5. สถานศึกษา หน่วยงานในสังกัดทุกระดับผ่านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA)

6. สถานศึกษาทุกแห่งและหน่วยงานในสังกัดมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศวิชาการ ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาหน่วยงานในสังกัด
7. สถานศึกษาทุกแห่งมีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Big Data Technology)
8. สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานส่วนกลางมีแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านบริหารจัดการศึกษา
9. สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ดวงใจ ศรีไชย (2560) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 329 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan ได้มาแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบ จำนวน 58 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การทดสอบค่า t และการทดสอบค่า F เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการนิเทศภายในพบว่า 2.1 บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีด้านวางแผนการนิเทศ ด้านให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน ด้านลงมือปฏิบัติ ด้านสร้างเสริมกำลังใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนด้านประเมินผลการนิเทศ ไม่แตกต่างกัน 2.2 บุคลากรที่

มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัันกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2.3 บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกััน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

มาริสสา ทองคำ (2560) ได้ทำการศึกษาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาของ อำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและหาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาของอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาของอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในกรอบแนวคิดแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการให้ความรู้ก่อนการดำเนินการนิเทศ ด้านการปฏิบัติงานนิเทศ ด้านการสร้างขวัญ กำลังใจ ด้านการประเมินผลการนิเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 186 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) หาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาของอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยจัดการประชุมผู้เชี่ยวชาญ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาของอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีสภาพการนิเทศภายในต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานนิเทศ รองลงมา ได้แก่ ด้านการประเมินผลการนิเทศ ด้านการให้ความรู้ก่อนการดำเนินการนิเทศ ด้านการสร้างขวัญกำลังใจ และด้านการวางแผนการนิเทศ ตามลำดับ 2. แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาของอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีแนวทางการดำเนินงานคือ สำรวจปัญหาและความต้องการของผู้ปฏิบัติการนิเทศ จัดทำโครงการการนิเทศลงในแผนปฏิบัติการ จัดตั้งคณะทำงานด้านการนิเทศ จัดประชุมเตรียมความพร้อมแก่ผู้ปฏิบัติการนิเทศ จัดกิจกรรมพบปะพูดคุยระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา และจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่จะดำเนินการนิเทศ สถานศึกษาควรดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโดยรวบรวมข้อมูลเผยแพร่สารสนเทศต่าง ๆ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) ได้ทำการศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) หาแนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายใน

สถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปี การศึกษา 2561 จำนวน 35 คน และประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียนที่เข้ารับการประเมิน สมศ. รอบ 3 จำนวน 4 แห่ง และได้รับผลรับรอง ระดับดีมาก เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

- 1) การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
- 2) แนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้นมีทั้งหมด 4 แนวทาง ได้แก่
 - (1) ด้านการวางแผนการนิเทศ ควรมีการจัดทำเล่มคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - (2) ด้านการดำเนินการนิเทศควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้นิเทศปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดแต่งตั้งได้อย่างเต็มที่
 - (3) ด้านการประเมิน ควรมีการให้ข้อเสนอแนะหลังจากการได้รับการนิเทศ และ
 - (4) ด้านการประชุมหลังการประเมิน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ควรมีการประชุมร่วมกันหลังการนิเทศเสร็จสิ้นของผู้รับนิเทศและผู้นิเทศเพื่อรับข้อเสนอแนะ และหาแนวทางการแก้ไขเพื่อนำไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จริยาภรณ์ เรืองเสน (2563) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
- 2) หาแนวทางพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือข้าราชการในตำแหน่ง ครูวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 265 คน ผู้ให้ข้อมูลในการหาแนวทางพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และความถี่ ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศและน้อยที่สุดคือ ด้านการขยายผล เผยแพร่ต่อยอด 2. แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 สรุปผลโดยผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและจัดกิจกรรม ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตามแผนงาน/โครงการ ขั้นตอนในกระบวนการนิเทศ ให้เป็นไปตามแผนงานผู้นิเทศ ควรสร้างขวัญและกำลังใจ ให้คำปรึกษาพร้อมแก้ปัญหาโดยใช้เทคนิค และวิธีการที่หลากหลายในการนิเทศ สนับสนุนบุคลากร ทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ ตั้งแต่สรุปผล วิเคราะห์ผลที่ได้จากการปฏิบัติงานนิเทศ เปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้ความสำเร็จของ สถานศึกษา จัดกิจกรรมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาใกล้เคียงถึงผลการนิเทศ รวมทั้งปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา นำผลการนิเทศจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่อย่างเป็นทางการ เป็นรูปธรรม ในหลากหลายช่องทางโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาช่วยในการเผยแพร่

ธัญพิชชา อุன்றมย์ (2564) ได้ทำการศึกษาสภาพ การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายใน แบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และ สภาพที่พึงประสงค์ของ การดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่ง การเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ของการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 472 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan และใช้เทคนิค การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) ระยะที่ 2 การพัฒนา แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูโรงเรียนต้นแบบ และแบบประเมินในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์หาค่าดัชนี ความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1. การดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึง ประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด 2. แนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้ แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ เชิงวิชาชีพประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 26 ตัวชี้วัด 33 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายใน

แบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Hord (1997) ได้ทำการสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งวิชาชีพโดยใช้คำถามว่าโรงเรียนดังกล่าวมีผลลัพธ์อะไรบ้างที่แตกต่างไปจากโรงเรียนทั่วไปที่ไม่มีชุมชนแห่งวิชาชีพ และถ้าแตกต่างแล้วจะมีผลดีต่อครูผู้สอนและต่อนักเรียนอย่างไร ผลวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่ลดความรู้สึโดดเดี่ยวในงานสอนของครูลง เพิ่มความรู้สึผูกพันต่อพันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น รู้สึกว่าต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน และร่วมกันรับผิดชอบเป็นกลุ่มต่อผลสำเร็จของนักเรียน เพิ่มความพึงพอใจ เพิ่มขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานสูงขึ้น และลดอัตราการลาหยุดงานน้อยลง มีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ให้ปรากฏอย่างเด่นชัดและยั่งยืน

Wayne (2001) ได้ศึกษาการรับรู้ทางบทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบมากคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนทำหน้าที่น้อยเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เวลามากที่สุด คือ งานนิเทศการศึกษา งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอน และงานแนะแนว เทคนิคและการนิเทศที่ได้ผล ได้แก่ วิธีเยี่ยมชั้นเรียน การประชุมร่วมกับครู ส่วนวิธีที่ได้ผลน้อย คือ วิธีใช้เอกสาร

Tilahun (2002) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนพึงประสงค์ในประเทศกำลังพัฒนา ศึกษาเฉพาะกรณีประเทศเอธิโอเปีย โดยศึกษาจากครูจากศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า ครู ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศภายในเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การฝึกอบรม แนะนำ การฝึกอบรมปฏิบัติ การสาธิตการสอนโดยศึกษานิเทศก์ การประชุมย่อยของครู การเยี่ยมชั้นเรียนและการสังเกตการสอนครู ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การนิเทศการศึกษาในลักษณะร่วมมือกันปฏิบัติงานจะก่อให้เกิดผลดีกว่าการนิเทศการศึกษาในลักษณะการใช้อำนาจ ครู ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดเตรียมการนิเทศภายในโรงเรียนมีการจัดอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง

Memduhoglu (2012) ได้ศึกษาปัญหาการนิเทศการศึกษาในมุมมองของครู ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ในประเทศตุรกี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามุมมองของครูผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาและอาจารย์ที่มีผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่มีต่อปัญหาของการนิเทศการศึกษาในประเทศตุรกี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน ประกอบด้วยครูและผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า มุมมองของครูและผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษายังมองว่าการนิเทศการศึกษาด้านการเรียนการสอนยังขาดระบบในการกำกับดูแล และไม่มีการบูรณาการนิเทศการศึกษาอย่างถาวร โดยผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าการนิเทศการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญควรได้ได้รับการพัฒนาให้สถานศึกษาควรรีให้ความสำคัญเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

Pelling (2013) ได้ศึกษาการพัฒนางานด้านการนิเทศและความสัมพันธ์ที่มีต่อประสบการณ์ในงานด้านการนิเทศ ประสบการณ์ด้านการเป็นที่ปรึกษาและการฝึกอบรมบุคลากรในงานด้านการนิเทศ การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนางานด้านการนิเทศและประสบการณ์ในงานด้านการนิเทศ ประสบการณ์ในงานด้านการเป็นที่ปรึกษา รวมทั้งการจัดฝึกอบรมในงานด้านการนิเทศด้วยรูปแบบของการพัฒนางานด้านการนิเทศในแบบของ Supervisor Complexity Model ถูกนำมาใช้เพื่อศึกษาแนวคิดของการพัฒนางานด้านการนิเทศ และเพื่อวัดระดับพัฒนาการของงานด้านการนิเทศ จากนั้นจึงทำการศึกษาลักษณะเฉพาะในงานด้านการนิเทศและปัจจัยบางประการที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์และการจัดฝึกอบรมในงานด้านการนิเทศถูกระบุว่า คือ ตัวแปรที่มีนัยสำคัญมากต่อระดับของการพัฒนางานด้านการนิเทศนั่นเอง แต่สิ่งที่เกี่ยวเนื่องจากผลการวิจัยเหล่านี้ก็คือ ควรทำการศึกษาทฤษฎีในด้านการพัฒนานักนิเทศ รวมทั้งการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของพวกเขาด้วยเช่นกัน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การนิเทศภายในควรมีศึกษาสภาพปัญหา และการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อทราบความต้องการ และสามารถกำหนดประเด็นการนิเทศได้อย่างถูกต้อง โดยการนิเทศภายในอาจมีการดำเนินการนิเทศได้บ่อยครั้งในแต่ละภาคเรียน โดยพิจารณาความเหมาะสมของช่วงเวลา และไม่ให้ส่งผลกระทบต่องานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ การนำแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเข้ามาใช้ในการนิเทศภายในนั้นเป็นงานที่ต้องใช้ระยะเวลาและความต่อเนื่องเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กรอย่างได้ผล แต่ควรมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ไม่เคร่งครัดแต่มุ่งเน้นการปฏิบัติที่มีความสม่ำเสมอ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

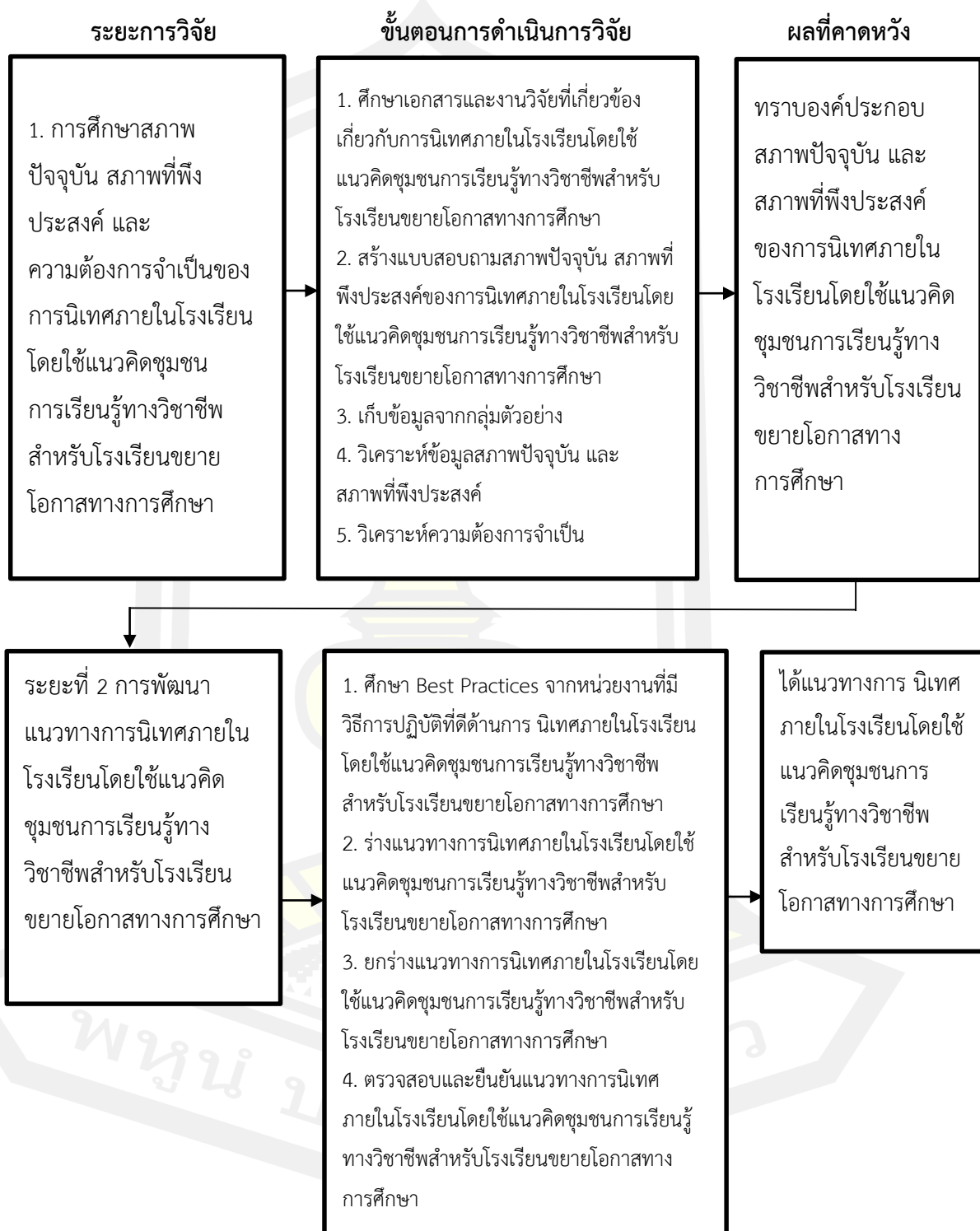
การวิจัยการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

พหุบัณฑิต ชีวะ

ระยะการวิจัยขั้นตอนดำเนินการ และผลที่จะได้แสดงโดยแผนภาพ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ระยะการวิจัยขั้นตอนดำเนินการ และผลที่จะได้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อถามสภาพ ปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น เพื่อศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1.2 เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1.4 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูล ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความจำเป็น (Priority Need Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

2. ประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,644 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน และครู จำนวน 1,550 คน

2.2 ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2565 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2552) จำนวน 350 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 329 คน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยการเปิดตาราง Krejcie และ Morgan จากประชากร จำนวน 1,644 คน พบว่า ในตารางไม่มีจำนวนประชากร 1,644 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ได้ตัวอย่าง จำนวน 312 คน แต่เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ผู้วิจัยจึงดำเนินการส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวน 350 คน

ขั้นที่ 2 จำแนกโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 94 โรงเรียน ออกเป็นกลุ่มอำเภอที่โรงเรียนนั้นตั้งอยู่ แล้วกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามชั้นของอำเภอ

ขั้นที่ 3 ใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก เพื่อคัดเลือกโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลได้จำนวนตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครูผู้สอน จำนวน 329 คน

ตาราง 5 จำนวนประชากร และตัวอย่างในการวิจัย

อำเภอ	จำนวนประชากร		รวม	จำนวนตัวอย่าง		รวม
	ผู้บริหาร	ครู		ผู้บริหาร	ครู	
เกษตรวิสัย	23	377	400	5	80	85
ปทุมรัตน์	11	162	173	2	34	36
สุวรรณภูมิ	21	349	370	4	74	78
เมืองสรวง	7	118	125	2	25	27
พนมไพร	12	175	187	3	37	40
โพนทราย	6	121	127	2	26	28
อาจสามารถ	10	179	189	2	38	40
หนองฮี	4	69	73	1	15	16
รวม	94	1,550	1,644	21	329	350

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้เป็นแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในทางเทคนิคภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2 ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทางเทคนิคภายในโรงเรียน

โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบ มาตรการส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Type) กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม

3.2.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตรการส่วนประมาณค่า ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ โดยใช้เกณฑ์ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50-1.00

3.2.2 ร่างแบบสอบถาม โดยใช้ประเด็นขององค์ประกอบและตัวชี้วัด

3.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การพิจารณาผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

3.2.4.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก

3.2.4.2 สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หรือการวัดผล การศึกษา หรือวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา หรือการบริหารการศึกษา

3.2.4.3 มีประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัย การวัดผล การประเมินผล ด้านการศึกษา

3.2.4.4 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการศึกษา มีคุณสมบัติเคยเป็นศึกษานิเทศก์เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานของรัฐในด้านการนิเทศการศึกษา หรือเป็นอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยในด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาการบริหาร และพัฒนาการศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาการบริหาร และพัฒนาการศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. นางปฎิญา จันเจือ วุฒิการศึกษา กศ.ม สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1

4. นายณภัทร เบ้านาค วุฒิการศึกษา กศ.ม สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

5. นายพนายุทธ์ กองสุข วุฒิการศึกษา กศ.ม สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนค้อใหญ่ ชัยยุทธวิทยา

3.2.5 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถามโดยใช้ค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ตั้งแต่ .06 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกัน

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกัน

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกัน

จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ไม่ใช่โรงเรียน ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนรวม (ที่หักข้อนั้น ๆ แล้ว) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561) และคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยการ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

ผลการหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้ 1. แบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.329 ถึง 0.867 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .931 2. แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.403 ถึง 0.889 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .969

3.2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมด้วยแบบสอบถามเพื่อการวิจัยด้วยตัวเองและผ่านทาง Google Form โดยผู้วิจัยได้นัดหมาย วัน เวลา เพื่อเก็บแบบสอบถามกลับคืน

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากการเก็บข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

5.1.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนต่อไปนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ป้อนคะแนนเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 และแปลความค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1.0 – 1.50	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.2 หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าดัชนีความจำเป็น (Priority Need Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 6 คน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการพัฒนา จำนวน 3 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การพิจารณา โดยใช้เกณฑ์พิจารณาผู้บริหารที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ ดังนี้

1.1.1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้ที่มีรับผิดชอบมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้าน การนิเทศภายใน โดยสถานศึกษานั้นได้รับการรับรองจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานภายนอก

ต่าง ๆ ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ หรือโรงเรียนที่มี Best Practices ในด้านการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.1.2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูผู้ที่รับผิดชอบที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา หรือประสบการณ์สอนในสถานศึกษา

1.1.3 เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับเขตในการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.2 ร่างแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากการศึกษาของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 โรงเรียน

1.3 ตรวจสอบความเหมาะสมและประเมินเพื่อยืนยันแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การพิจารณาคือ เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ด้านการบริหาร เป็นบุคคลที่รับผิดชอบงานด้านการนิเทศภายในและเป็นบุคคลที่ประเมินสถานศึกษาเกี่ยวกับระบบการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษา

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารได้มาโดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ที่มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการศึกษา มีคุณสมบัติเป็นศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานของรัฐในการนิเทศการศึกษา หรือเป็นอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยในการนิเทศการศึกษา

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการบริหารการศึกษา มีตำแหน่งทางวิชาการระดับชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง

ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งให้คำแนะนำเสนอแนะเพื่อความสมบูรณ์ของแนวทาง และทำหน้าที่ประเมินระบบการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้ ประกอบด้วย

1. นายสุพิชญ์ พรอยู่ศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา

2. นายสุพิชญ์ พรอยู่ศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายโสธร เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา

3. นางสาวเพียงฤทัย ชุมวัน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการนิเทศการศึกษา

4. นายต้นตกร ชูนาพรหม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการนิเทศการศึกษา

5. นายสุรพงษ์ ต้วงทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนน้ำพูนวิทยา
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการนิเทศการศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของ
โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบที่มีปัญหาในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้
แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้ดำเนินการ
ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือการวิจัยการศึกษาและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ
ความเหมาะสมของปริมาณความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาปรับปรุง
แก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
ตรวจสอบ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจแบบสอบถาม
5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์อีกครั้ง ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
6. สร้างคู่มือทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3.2 แบบประเมินเพื่อยืนยันแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. สร้างแบบประเมินโดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ท ครอบคลุมแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถามความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถามความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบประเมินแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบประเมินที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจแบบสอบถาม

5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์แบบประเมินฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเดินทางศึกษาแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน ไปพบผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่รับผิดชอบการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และขอรับคืนแบบประเมินด้วยตนเอง

4.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อนำส่งถึงผู้ทรงคุณวุฒิในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประเมินแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

4.2.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประเมิน จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

4.2.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมนำเสนอรายงานข้อมูลที่ได้จากการประเมิน สรุปผลการประเมินตามลำดับต่อไป

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ โดยทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี

5.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ได้กลับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.2.1 ตรวจสอบแบบประเมินพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้รับกลับคืนมา

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินในตอนต้นที่ 1 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ สมนึก ภัททิยธนี (2546) ตามรายละเอียด ดังนี้
คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน
โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified})

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$P = 100 \times \frac{F}{N}$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน ผลรวม

6.2 การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs

Index : PNI_{modified})

6.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

6.3.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและความมุ่งหมาย เพื่อหาความเที่ยงตรงของข้อคำถาม IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
	ΣR	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.3.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$r_{xy} = \frac{N \Sigma xy - (\Sigma x)(\Sigma y)}{\sqrt{[N \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2][N \Sigma y^2 - (\Sigma y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน จำนวนข้อมูล
	ΣX	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	ΣY	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	ΣX^2	แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสอง
	ΣY^2	แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และ Y คู่กันแต่ละคู่

6.3.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด
	K	แทน จำนวนข้อคำถามของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทน ความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือวัด

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน สภาพปัจจุบัน
I	แทน สภาพที่พึงประสงค์
PNI_{modified}	แทน ความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ระยะเวลาที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. ระยะเวลาที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตาราง 6 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	27	7.71
1.2 ครู	323	92.29
รวม	350	100.00
2. เพศ		
2.1 ชาย	94	26.85
2.2 หญิง	256	73.15
รวม	350	100.00
3. อายุ		
3.1 ต่ำกว่า 30 ปี	97	27.71
3.2 30 – 40 ปี	122	34.85
3.3 41 – 50 ปี	83	23.71
3.4 50 ปีขึ้นไป	48	13.73
รวม	350	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรี	267	76.28
4.2 ปริญญาโท	82	23.44
4.3 ปริญญาเอก	1	0.28
รวม	350	100.00
5. อำเภอของโรงเรียน		
5.1 อำเภอเกษตรวิสัย	85	24.28
5.2 อำเภอปทุมรัตน์	36	10.28
5.3 อำเภอสุวรรณภูมิ	78	22.28
5.4 อำเภอเมืองสรวง	27	7.71
5.5 อำเภอพนมไพร	40	11.42
5.6 อำเภอโพธิ์ทราย	28	8.00
5.7 อำเภออาจสามารถ	40	11.42
5.8 อำเภอหนองฮี	16	4.61
รวม	350	100.00

จากตาราง 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 92.29 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.71 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายมีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 26.85 และเพศหญิง จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 73.15 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า มากที่สุดคืออายุ 30-40 ปีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 34.85 รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.71 รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 23.71 และน้อยที่สุดคือ อายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดคือระดับปริญญาตรี จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 76.28 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 23.44 และน้อยที่สุดคือระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.28 เมื่อจำแนกตามอำเภอของโรงเรียน พบว่ามากที่สุดคืออำเภอเกษตรวิสัย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.28 รองลงมาคือ อำเภอสุวรรณภูมิ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 22.28 รองลงมาคือ อำเภออาจสามารถ จำนวน 40 คน

คิดเป็นร้อยละ 11.42 และอำเภอพนมไพร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.42 รองลงมาคือ อำเภอปทุมรัตน์ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28 รองลงมาคือ อำเภอโพธิ์ทราย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00 รองลงมาคือ อำเภอเมืองสรวง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.71 และ น้อยที่สุดคืออำเภอหนองฮี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.61

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม

ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	การศึกษาสภาพปัจจุบัน	3.36	0.74	ปานกลาง	4.71	0.48	มากที่สุด
2	วางแผนการนิเทศ	3.31	0.72	ปานกลาง	4.56	0.55	มากที่สุด
3	ดำเนินการนิเทศ	3.27	0.71	ปานกลาง	4.61	0.54	มากที่สุด
4	ประเมินผลติดตามผล	3.13	0.73	ปานกลาง	4.67	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 7 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ การศึกษาสภาพปัจจุบัน วางแผนการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ ประเมินผลติดตามผล

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวม

มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ประเมินผลติดตามผล ดำเนินการนิเทศ และวางแผนการนิเทศ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน จำแนกรายข้อ

ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา ด้านการศึกษา สภาพปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ใน การนิเทศภายในโรงเรียน	3.25	0.75	ปานกลาง	4.74	0.51	มากที่สุด
2	ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้ครู ร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหา	3.46	0.64	ปานกลาง	4.71	0.53	มากที่สุด
3	ผู้บริหาร และคณะครู อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อุปสรรคที่พบเจอในการ นิเทศภายในโรงเรียน	3.28	0.79	ปานกลาง	4.81	0.43	มากที่สุด
4	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันนำเสนอข้อมูล เพื่อจัดลำดับความสำคัญ ของปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไข	3.34	0.74	ปานกลาง	4.72	0.45	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา ด้านการศึกษา สภาพปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันวิเคราะห์สภาพ ปัญหาต่อการนิเทศภายใน โรงเรียน	3.35	0.73	ปานกลาง	4.75	0.43	มากที่สุด
6	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันกำหนดแนวทาง ตัดสินใจในการแก้ปัญหา	3.43	0.73	ปานกลาง	4.65	0.53	มากที่สุด
7	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันวางแผนเพื่อหา แนวทางในการนิเทศภายใน	3.32	0.79	ปานกลาง	4.66	0.48	มากที่สุด
8	ผู้บริหาร และคณะครู นำผล จากการปฏิบัติงานมา แลกเปลี่ยนและพัฒนา วิชาชีพให้เกิดประสิทธิภาพ	3.42	0.70	ปานกลาง	4.64	0.47	มากที่สุด
	โดยรวม	3.36	0.74	ปานกลาง	4.71	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 8 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ลดด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหา 6. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันกำหนดแนวทางตัดสินใจในการแก้ปัญหา และ 8. ผู้บริหาร และคณะครู นำผลจากการปฏิบัติงานมาแลกเปลี่ยนและพัฒนาวิชาชีพให้เกิดประสิทธิภาพ

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน พบว่าสภาพที่พึงประสงค์โดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 3. ผู้บริหาร และคณะครู อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้อุปสรรคที่พบเจอในการนิเทศภายในโรงเรียน 5.ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาต่อการนิเทศภายในโรงเรียน และ 1. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการนิเทศภายในโรงเรียน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านวางแผนการนิเทศ จำแนกรายข้อ

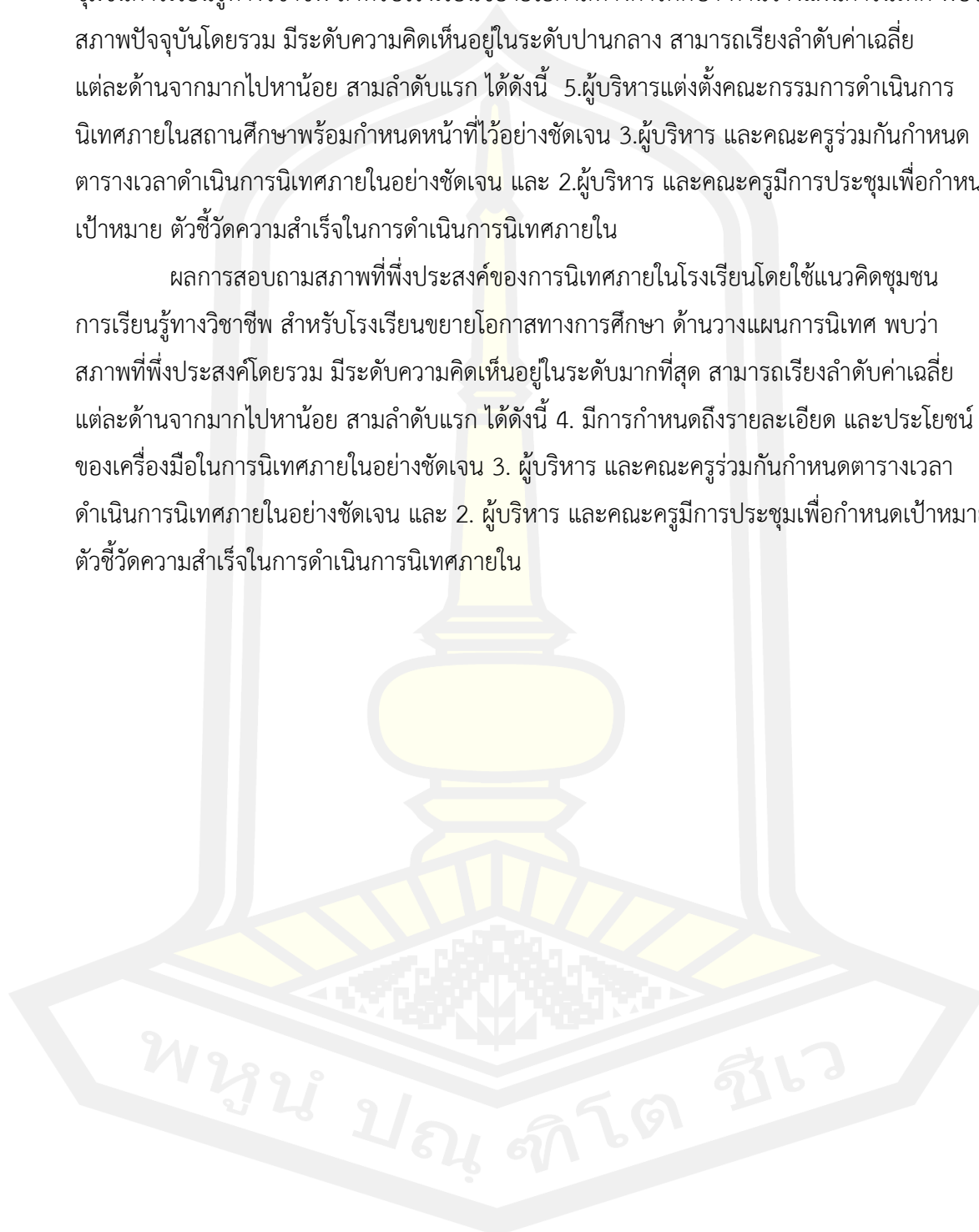
ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา ด้านวางแผน การนิเทศ	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหาร และคณะครูมี การประชุมกำหนด วิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติใน การนิเทศภายในที่ สอดคล้องกับสภาพ ปัจจุบันร่วมกัน	3.23	0.75	ปานกลาง	4.54	0.49	มากที่สุด
2	ผู้บริหาร และคณะครูมี การประชุมเพื่อกำหนด เป้าหมาย ตัวชี้วัด ความสำเร็จในการ ดำเนินการนิเทศภายใน	3.33	0.68	ปานกลาง	4.59	0.49	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวางแผน การนิเทศ	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันกำหนดตารางเวลา ดำเนินการนิเทศภายใน อย่างชัดเจน	3.34	0.69	ปานกลาง	4.64	0.51	มากที่สุด
4	มีการกำหนดถึงรายละเอียด และประโยชน์ของเครื่องมือ ในการนิเทศภายในอย่าง ชัดเจน	3.26	0.71	ปานกลาง	4.66	0.59	มากที่สุด
5	ผู้บริหารแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการ นิเทศภายในสถานศึกษา พร้อมกำหนดหน้าที่ไว้ อย่างชัดเจน	3.40	0.70	ปานกลาง	4.57	0.49	มากที่สุด
6	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันจัดทำโครงการ นิเทศภายในสถานศึกษา กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติ การของสถานศึกษา	3.29	0.71	ปานกลาง	4.46	0.59	มาก
7	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริม ความเป็นภาวะผู้นำ โดย ให้ครูดำเนินการนิเทศ ภายในกับครูด้วยกันเอง	3.30	0.76	ปานกลาง	4.43	0.63	มาก
โดยรวม		3.31	0.71	ปานกลาง	4.56	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 9 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวางแผนการนิเทศ พบว่าสภาพปัจจุบันโดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 5.ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาพร้อมกำหนดหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน 3.ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันกำหนดตารางเวลาดำเนินการนิเทศภายในอย่างชัดเจน และ 2.ผู้บริหาร และคณะครูมีการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการนิเทศภายใน

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวางแผนการนิเทศ พบว่าสภาพที่พึงประสงค์โดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 4. มีการกำหนดถึงรายละเอียด และประโยชน์ของเครื่องมือในการนิเทศภายในอย่างชัดเจน 3. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันกำหนดตารางเวลาดำเนินการนิเทศภายในอย่างชัดเจน และ 2. ผู้บริหาร และคณะครูมีการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการนิเทศภายใน

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่
 พึ่งประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
 สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านดำเนินการนิเทศ จำแนกรายข้อ

ข้อ ที่	การนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ สำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสทาง การศึกษา ด้านดำเนินการนิเทศ	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	สถานศึกษามีการบริหาร จัดการดำเนินการนิเทศ ภายในตามที่กำหนด อย่างชัดเจน	3.45	0.65	ปานกลาง	4.36	0.61	มาก
2	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันประชุม ทบทวน เป้าหมายและเตรียม ความพร้อมในการนิเทศ ภายใน	3.17	0.72	ปานกลาง	4.34	0.59	มาก
3	ผู้บริหาร และคณะครู แสดงความรับผิดชอบ ร่วมกันต่อผลงานหรือ กิจกรรมต่างๆ ในการ ดำเนินการนิเทศ	3.20	0.73	ปานกลาง	4.59	0.58	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ สำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสทาง การศึกษา ด้านดำเนินการนิเทศ	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4	ผู้บริหาร และคณะครูมี ความยืดหยุ่นในการ ดำเนินการนิเทศภายใน แต่ละกิจกรรม เพื่อ ความเหมาะสม	3.24	0.69	ปานกลาง	4.93	0.24	มากที่สุด
5	ผู้บริหาร และคณะครู ปฏิบัติการนิเทศภายใน ตามแผนและปฏิทินที่ได้ กำหนดไว้	3.26	0.69	ปานกลาง	4.75	0.43	มากที่สุด
6	ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดี	3.10	0.76	ปานกลาง	4.59	0.49	มากที่สุด
7	ผู้บริหาร และคณะครู สนับสนุนให้ร่วมแรงร่วม ใจกันเพื่อเรียนรู้และการ พัฒนาวิชาชีพร่วมกัน	3.28	0.72	ปานกลาง	4.64	0.47	มากที่สุด
8	ผู้บริหาร และคณะครู สรุปประเด็น ข้อสังเกต ปัญหาที่พบจากการ นิเทศ เพื่อร่วมกัน แก้ปัญหาและปรับปรุง พัฒนา	3.33	0.69	ปานกลาง	4.58	0.63	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ สำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสทาง การศึกษา ด้านดำเนินการนิเทศ	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
9	สถานศึกษาส่งเสริมให้ ร่วมแรงร่วมใจกัน ปรับปรุงและพัฒนา วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	3.42	0.66	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด
	โดยรวม	3.27	0.71	ปานกลาง	4.61	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 10 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านดำเนินการนิเทศ พบว่าสภาพปัจจุบันโดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 1. สถานศึกษามีการบริหารจัดการดำเนินการนิเทศภายในตามที่กำหนดอย่างชัดเจน 9. สถานศึกษาส่งเสริมให้ร่วมแรงร่วมใจกันปรับปรุงและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และ 8. ผู้บริหาร และคณะครูสรุปประเด็น ข้อสังเกต ปัญหาที่พบจากการนิเทศเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนา

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านดำเนินการนิเทศ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 4. ผู้บริหาร และคณะครูมีความยืดหยุ่นในการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรม เพื่อความเหมาะสม 5. ผู้บริหาร และคณะครูปฏิบัติตามนิเทศภายในตามแผนและปฏิทินที่ได้กำหนดไว้ และ 7. ผู้บริหาร และคณะครูสนับสนุนให้ร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านประเมินผลติดตามผล จำแนกรายข้อ

ข้อ ที่	การนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ สำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสทาง การศึกษา ด้านประเมินผลติดตามผล	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันสรุปผลและ วิเคราะห์ผลการนิเทศ ภายใน	3.09	0.71	ปานกลาง	4.54	0.61	มากที่สุด
2	ผู้บริหาร และคณะครู ประเมินผลการนิเทศ ภายใน และสรุปข้อ ปัญหาอุปสรรคที่พบใน การนิเทศ	3.24	0.74	ปานกลาง	4.70	0.49	มากที่สุด
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิด ความร่วมมือในการแก้ไข ปัญหาให้สำเร็จอย่างเป็น รูปธรรม	3.14	0.71	ปานกลาง	4.75	0.47	มากที่สุด
4	มีกระบวนการตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลสำเร็จ ของการปรับปรุงผลการ ทำงาน	3.02	0.73	ปานกลาง	4.73	0.44	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ สำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสทาง การศึกษา ด้านประเมินผลติดตามผล	ระดับความคิดเห็น					
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันในการประเมินผล การดำเนินการนิเทศ ภายในแต่ละกิจกรรม อย่างเป็นระบบ	3.16	0.710	ปานกลาง	4.71	0.46	มากที่สุด
6	มีการจัดทำรายงานผล การนิเทศภายใน จัดเก็บ เป็นความรู้องค์กร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาวิชาชีพของครู อย่างต่อเนื่อง	3.15	0.74	ปานกลาง	4.60	0.56	มากที่สุด
โดยรวม		3.13	0.73	ปานกลาง	4.67	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 11 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านประเมินผลติดตามผลพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 2. ผู้บริหาร และคณะครู ประเมินผลการนิเทศภายใน และสรุปข้อปัญหาอุปสรรคที่พบในการนิเทศ 5. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันในการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และ 6. มีการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน จัดเก็บเป็นความรู้องค์กร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านประเมินผลติดตามผล พบว่าสภาพที่พึงประสงค์โดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 3. ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม 5. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันในการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ และ 2. ผู้บริหาร และคณะครู ประเมินผลการนิเทศภายใน และสรุปข้อปัญหาอุปสรรคที่พบในการนิเทศ

1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปรากฏผลดังตาราง 12-16

ตาราง 12 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	D	I	PNI _{modified}	ลำดับ
การศึกษาสภาพปัจจุบัน	3.36	4.71	0.40	3
วางแผนการนิเทศ	3.31	4.56	0.37	4
ดำเนินการนิเทศ	3.27	4.61	0.41	2
ประเมินผลติดตามผล	3.13	4.67	0.49	1

จากตาราง 12 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1. ประเมินผลติดตามผลการนิเทศภายใน

โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 2. ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ
 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 3. การศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้
 แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ 4. วางแผน
 การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทาง
 การศึกษา

ตาราง 13 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น ของการนิเทศภายใน
 โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทาง
 การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการศึกษา
 สภาพปัจจุบัน

การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้าน การศึกษาสภาพปัจจุบัน	D	I	PNI _{modified}	ลำดับ
1. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการนิเทศ ภายในโรงเรียน	3.25	4.74	0.45	2
2. ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้ครูร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหา	3.46	4.71	0.36	6
3. ผู้บริหาร และคณะครู อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้อุปสรรค ที่พบเจอในการนิเทศภายในโรงเรียน	3.28	4.81	0.46	1
4. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันนำเสนอข้อมูลเพื่อจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไข	3.34	4.71	0.41	4
5. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาต่อการ นิเทศภายในโรงเรียน	3.35	4.75	0.42	3
6. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันกำหนดแนวทางตัดสินใจใน การแก้ปัญหา	3.43	4.65	0.34	8
7. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันวางแผนเพื่อหาแนวทางใน การนิเทศภายใน	3.32	4.66	0.40	5
8. ผู้บริหาร และคณะครู นำผลจากการปฏิบัติงานมา แลกเปลี่ยนและพัฒนานาวิชาชีพให้เกิดประสิทธิภาพ	3.42	4.64	0.35	7
โดยรวม	3.36	4.71	0.40	

จากตาราง 13 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการศึกษา สภาพปัจจุบันเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1. ผู้บริหาร และคณะครู อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้อุปสรรคที่พบเจอในการนิเทศภายในโรงเรียน 2. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการนิเทศภายในโรงเรียน 3. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันวิเคราะห์ สภาพปัญหาต่อการนิเทศภายในโรงเรียน 4. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันนำเสนอข้อมูลเพื่อจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไข 5. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันวางแผนเพื่อหาแนวทางใน การนิเทศภายใน 6. ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้ครูร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหา 7. ผู้บริหาร และคณะครู นำผลจากการปฏิบัติงานมาแลกเปลี่ยนและพัฒนางานวิชาชีพให้เกิดประสิทธิภาพ และ 8. ผู้บริหาร และ คณะครู ร่วมกันกำหนดแนวทางตัดสินใจในการแก้ปัญหา

ตาราง 14 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น ของการนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านวางแผนการนิเทศ

การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวางแผนการนิเทศ	D	I	PNI _{modified}	ลำดับ
1. ผู้บริหาร และคณะครูมีการประชุมกำหนดวิสัยทัศน์ และแนวปฏิบัติในการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับสภาพ ปัจจุบันร่วมกัน	3.23	4.54	0.40	2
2. ผู้บริหาร และคณะครูมีการประชุมเพื่อกำหนด เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการนิเทศ ภายใน	3.33	4.59	0.37	4
3. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันกำหนดตารางเวลา ดำเนินการนิเทศภายในอย่างชัดเจน	3.34	4.64	0.38	3
4. มีการกำหนดถึงรายละเอียด และประโยชน์ของ เครื่องมือในการนิเทศภายในอย่างชัดเจน	3.26	4.66	0.42	1

ตาราง 14 (ต่อ)

การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวางแผนการนิเทศ	D	I	PNI _{modified}	ลำดับ
5. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาพร้อมกำหนดหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน	3.40	4.57	0.34	6
6. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันจัดทำโครงการนิเทศภายในสถานศึกษากำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา	3.29	4.46	0.35	5
7. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมความเป็นภาวะผู้นำ โดยให้ครูดำเนินการนิเทศภายในกับครูด้วยตนเอง	3.30	4.43	0.33	7
โดยรวม	3.31	4.56	0.37	

จากตาราง 14 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านวางแผนการนิเทศเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1. มีการกำหนดถึงรายละเอียดและประโยชน์ของเครื่องมือในการนิเทศภายในอย่างชัดเจน 2. ผู้บริหาร และคณะครูมีการประชุมกำหนดวิสัยทัศน์และแนวปฏิบัติในการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันร่วมกัน 3. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันกำหนดตารางเวลาดำเนินการนิเทศภายในอย่างชัดเจน 4. ผู้บริหาร และคณะครูมีการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินการนิเทศภายใน 5. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันจัดทำโครงการนิเทศภายในสถานศึกษากำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา 6. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาพร้อมกำหนดหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน และ 7. ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมความเป็นภาวะผู้นำ โดยให้ครูดำเนินการนิเทศภายในกับครูด้วยตนเอง

ตาราง 15 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น ของการนิเทศภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
ด้านดำเนินการนิเทศ

การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านดำเนินการนิเทศ	D	I	PNI _{modified}	ลำดับ
1. สถานศึกษามีการบริหารจัดการดำเนินการนิเทศภายในตามที่กำหนดอย่างชัดเจน	3.45	4.36	0.26	9
2. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันประชุม ทบทวนเป้าหมายและเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน	3.17	4.34	0.36	7
3. ผู้บริหาร และคณะครูแสดงความรับผิดชอบร่วมกันต่อผลงานหรือกิจกรรมต่างๆ ในการดำเนินการนิเทศ	3.20	4.59	0.43	4
4. ผู้บริหาร และคณะครูมีความยืดหยุ่นในการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรม เพื่อความเหมาะสม	3.24	4.93	0.52	1
5. ผู้บริหาร และคณะครูปฏิบัติตามการนิเทศภายในตามแผนและปฏิทินที่ได้กำหนดไว้	3.26	4.75	0.45	3
6. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดี	3.10	4.59	0.48	2
7. ผู้บริหาร และคณะครูสนับสนุนให้ร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน	3.28	4.64	0.41	5
8. ผู้บริหาร และคณะครูสรุปประเด็น ข้อสังเกต ปัญหาที่พบจากการนิเทศ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนา	3.33	4.58	0.37	6
9. สถานศึกษาส่งเสริมให้ร่วมแรงร่วมใจกันปรับปรุงและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	3.42	4.68	0.35	8
โดยรวม	3.27	4.61	0.40	

จากตาราง 13 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านดำเนินการนิเทศ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1. ผู้บริหาร และคณะครูมีความ

ยึดหยุ่นในการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรม เพื่อความเหมาะสม 2. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดี 3. ผู้บริหาร และคณะครูปฏิบัติตามการนิเทศภายในตามแผนและปฏิทินที่ได้กำหนดไว้ 4. ผู้บริหาร และคณะครูแสดงความรับผิดชอบร่วมกันต่อผลงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินการนิเทศ 5. ผู้บริหาร และคณะครูสนับสนุนให้ร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน 6. ผู้บริหาร และคณะครูสรุปประเด็น ข้อสังเกต ปัญหาที่พบจากการนิเทศเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนา 7. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันประชุม ทบทวนเป้าหมายและเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน และ 8. สถานศึกษาส่งเสริมให้ร่วมแรงร่วมใจกันปรับปรุงและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 16 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงและลำดับความต้องการจำเป็น ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
ด้านประเมินผลติดตามผล

การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านประเมินผลติดตามผล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับ
1. ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันสรุปผลและวิเคราะห์ผลการนิเทศภายใน	3.09	4.54	0.47	4
2. ผู้บริหาร และคณะครู ประเมินผลการนิเทศภายใน และสรุปข้อปัญหาอุปสรรคที่พบในการนิเทศ	3.24	4.70	0.45	5
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม	3.15	4.75	0.50	2
4. มีกระบวนการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลสำเร็จของการปรับปรุงผลการทำงาน	3.02	4.73	0.56	1
5. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันในการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ	3.16	4.70	0.48	3
6. มีการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน จัดเก็บเป็นความรู้องค์กร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง	3.15	4.60	0.46	6
โดยรวม	3.13	4.67	0.49	

จากตาราง 16 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านประเมินผล ติดตามผล เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1. มีกระบวนการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลสำเร็จของการปรับปรุงผลการทำงาน 2. ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม 3. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันในการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ 4. ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันสรุปผลและวิเคราะห์ผลการนิเทศภายใน 5. ผู้บริหาร และคณะครู ประเมินผลการนิเทศภายใน และสรุปข้อปัญหาอุปสรรคที่พบในการนิเทศ และ 6. มีการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน จัดเก็บเป็นความรู้องค์กร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.1 ผลการศึกษาวิธีการปฏิบัติที่ดี ด้านการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำหรับสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับด้านการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานนิเทศภายใน 3 โรงเรียน รวม 6 คน ทำให้ได้แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ปรากฏดังตาราง

ตาราง 17 แสดงผลการสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติ
ที่ดี (Best Practices)

โรงเรียนบ้านน้ำคำน้อย	โรงเรียนบ้านทุ่งแต่	โรงเรียนบ้านนาสะเม้ย
<p>1. ประชุมวางแผน ผู้บริหาร โรงเรียนและคณะครูร่วมกัน ศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาของ สถานศึกษาของครูแต่ละคน เพื่อระดมความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะบุคลากรใน สถานศึกษา</p> <p>2. ผู้บริหารและคณะครูประชุม ร่วมกันเพื่อเรียงลำดับ ความสำคัญสภาพปัญหาใน สถานศึกษา</p> <p>3. ประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน กำหนดเป้าหมายที่ต้องการ พัฒนากำหนดวิสัยทัศน์และ ค่านิยมร่วมกัน</p> <p>4. ผู้บริหารออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการการนิเทศภายใน ประชุมคณะกรรมการการ นิเทศภายในเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ร่วมกัน</p> <p>5. ผู้นิเทศสร้างความเป็น กัลยาณมิตรกับผู้ถูกนิเทศ กระตุ้นให้ผู้รับการนิเทศมีความ มั่นใจในตนเองและแสดง ศักยภาพอย่างเต็มที่</p>	<p>1. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะ ครูประชุมร่วมกันเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกัน</p> <p>2. ผู้บริหารและคณะครู ร่วมกันแสดงความคิดเห็น สะท้อนปัญหาของการนิเทศใน ปีการศึกษาที่ผ่านมาว่ามี ปัญหาและอุปสรรคที่พบเจอ ระหว่างการดำเนินการนิเทศ อย่างไรบ้าง</p> <p>3. ผู้บริหารและคณะครู ร่วมกันสร้างข้อตกลงในการ ดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อ เป็นแนวทางในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน</p> <p>4. กำหนดระยะเวลาการนิเทศ ให้ชัดเจนไม่ส่งผลกระทบต่อ การจัดกิจกรรมอื่นๆภายใน สถานศึกษา</p> <p>5. มีการยกประเด็นปัญหา ขึ้นมา ในที่ประชุมเพื่อร่วมกัน หาแนวทางจัดการแก้ไข</p> <p>6. มีการสร้างความเข้าใจ สำหรับ ความรู้ใหม่ที่ให้กับครู ผู้ถูกนิเทศ</p>	<p>1. ประชุมวางแผน ผู้บริหาร โรงเรียนและคณะครูร่วมกัน ศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันของ สถานศึกษาเพื่อระดมความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะ บุคลากรในสถานศึกษามาสรุป เป็นข้อมูลในการกำหนดความ ต้องการการนิเทศภายใน</p> <p>2. ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมใน การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายใน การดำเนินการนิเทศภายใน</p> <p>3. สร้างสื่อให้เหมาะสมกับ ความต้องการของโรงเรียน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการ สร้างสื่อ</p> <p>4. การประชุมชี้แจงบทบาท หน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานการนิเทศ ภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>5. การให้ความรู้ความเข้าใจใน ขั้นตอนการแนะนำ ดูแลให้ คำปรึกษาให้กับผู้รับการนิเทศ ให้ถูกต้องก่อนการนิเทศภายใน โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ</p>

ตาราง 17 (ต่อ)

โรงเรียนบ้านน้ำค้ำน้อย	โรงเรียนบ้านทุ่งแต่	โรงเรียนบ้านนาสะเมย์
<p>6. การสร้างความเข้าใจสำหรับความรู้ใหม่ที่ให้กับผู้ถูกนิเทศ โดยการอธิบายรายละเอียดของความรู้ใหม่ให้กับผู้ถูกนิเทศมีการสรุปความรู้เนื้อหาและเป้าหมายที่จะนิเทศให้กับครูผู้ถูกนิเทศก่อนทำการนิเทศ</p> <p>7. ผู้นิเทศมีการตรวจสอบ และให้คำแนะนำข้อบกพร่องของผู้ถูกนิเทศขณะปฏิบัติงานมีการติดตามดูแลผู้ถูกนิเทศอย่างใกล้ชิดขณะปฏิบัติงาน</p> <p>8. มีการกระตุ้นผู้ถูกนิเทศเกิดความพอใจในผลงานของตัวเอง อยู่เสมอขณะปฏิบัติการนิเทศ โดยการพูดกล่าวคำชมเชยเมื่อผู้ถูกนิเทศปฏิบัติงานได้ดีเพื่อเป็นการพัฒนาขวัญและกำลังใจให้กับผู้ถูกนิเทศไม่กล่าวตำหนิ ข้อบกพร่องของผู้รับการนิเทศขณะปฏิบัติงาน และไม่กล่าวเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของผู้ถูกนิเทศกับผู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่า</p>	<p>7. การผลิตสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์และเอกสารในการปฏิบัติงานนิเทศภายในให้เหมาะสม</p> <p>8. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้การร่วมกันวิเคราะห์และสะท้อนความคิดและการปฏิบัติการนิเทศ</p> <p>9. ผู้นิเทศได้สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศเพื่อกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศได้พัฒนาตนเองด้วยความมั่นใจ</p> <p>10. มีการแนะนำหรือจัดให้มีพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือดูแลเมื่อจำเป็น</p> <p>11. การสร้างและใช้เครื่องมือประเมินผลในรูปแบบต่าง ๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม ความถูกต้องของสาระสำคัญในการนิเทศ</p> <p>12. ประเมินผลการนิเทศและพัฒนาการนิเทศต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สูงสุดของการนิเทศ</p>	<p>6. แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในแบบโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน</p> <p>7. การประชุมคณะผู้นิเทศและผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจรายละเอียดการดำเนินการตามแผนงาน</p> <p>8. ดำเนินงานการนิเทศภายในตามแผนงานและโครงการที่กำหนดไว้ในปฏิทินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง</p> <p>9. มีการกำกับติดตามให้มีการนำเอาความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติพัฒนางานที่ได้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของครู</p> <p>10. กำหนดกิจกรรม เทคนิคการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การประชุมก่อนการเปิดภาคเรียน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษาแนะนำ การประชุมกลุ่มย่อย การสังเกตการณ์สอน และการประเมินตนเอง</p>

ตาราง 17 (ต่อ)

โรงเรียนบ้านน้ำค้ำน้อย	โรงเรียนบ้านทุ่งแต่	โรงเรียนบ้านนาสะเม็ย
9. มีการเลือกใช้เครื่องมือการนิเทศที่หลากหลาย มีการใช้หลักจิตวิทยาเข้ามาช่วยเพื่อกระตุ้นให้ผู้ถูกนิเทศมีการพัฒนามาจากภายใน		11. การผลิตสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์และเอกสารในการปฏิบัติงานนิเทศภายในให้เหมาะสม 12. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ได้การร่วมกันวิเคราะห์และสะท้อนความคิดและการปฏิบัติการนิเทศภายใน

ตอนที่ 2 การออกแบบร่างแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีจากโรงเรียนต้นแบบด้านการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และได้จัดทำร่างแนวทางขึ้น

ตาราง 18 แสดงการออกแบบร่างแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีจากโรงเรียนต้นแบบด้านการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ร่างแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	
ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน	1. ผู้บริหารโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนจากคณะครู เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู วิเคราะห์ประเด็นปัญหา และผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาเพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหาและความต้องการของคณะครูทุกท่าน
	4. ประชุมผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู เพื่อสะท้อนข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกัน
2. วางแผนการนิเทศ	1. ประชุมผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ทำการทบทวนวัตถุประสงค์ และกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้คณะครูมีส่วนร่วม สนับสนุนการดำเนินงานการนิเทศภายใน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำปฏิทินการออกนิเทศภายในโรงเรียนให้ตรงตามแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน

ตาราง 18 (ต่อ)

ร่างแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	
ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
	4. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันกำหนดช่วงเวลาการนิเทศโดยแบ่งเป็นช่วงชั้น (ปฐมวัย, ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น) และสะท้อนผลหลังจากการนิเทศร่วมกัน
	5. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศภายในและพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน
3. ดำเนินการนิเทศ	1. ผู้ดำเนินการนิเทศแต่ละกลุ่มประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศภายใน ทำการทบทวนบรรทัดฐาน วิสัยทัศน์ และเป้าหมายสร้างข้อตกลงร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนทดลองใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียนกับคณะครูก่อนนำมาใช้จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำร่วมปฏิบัติการนิเทศภายในตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในปฏิทินและแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
	4. ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศในการนิเทศภายในระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้เป็นไปด้วยความเป็นกัลยาณมิตร
	5. ผู้บริหารโรงเรียนสะท้อนผลหลังการปฏิบัติการนิเทศภายในให้ผู้รับการนิเทศทราบ และมีการจัดเก็บข้อมูล
	6. ผลการปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูต่อไป

ตาราง 18 (ต่อ)

ร่างแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	
ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
	7. ผู้บริหารนิเทศสะท้อนผลการนิเทศร่วมกับคณะครูท่านอื่น เพื่อที่จะร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองต่อไป
	8. ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูสรุปผลและรายงานผล
	9. การปฏิบัติการณ์เทศภายในโรงเรียนในแต่ละช่วงชั้น
4. ประเมินผลติดตามผล	1. ผู้บริหารโรงเรียนสรุปและรายงานผลการประเมินการนิเทศภายในในแต่ละครั้ง รวมถึงแจ้งให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน เพื่อเป็นการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียน มีรายงานการร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการนิเทศภายใน และวิธีการที่ดีและเหมาะสมในการพัฒนาการโดยภาพรวม
	3. ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียนให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ
	4. ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากร นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนของครูให้เกิดการพัฒนาในงานและพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน	แปลผล					
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. วางแผนการนิเทศ							
2.1	ประชุมผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ทำ การทบทวนวัตถุประสงค์ และกำหนด วิสัยทัศน์ค่านิยมร่วมกัน	4.20	0.45	มาก	4.20	0.45	มาก
2.2	ผู้บริหารโรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียน เพื่อให้ครุครมีส่วนร่วม สนับสนุนการดำเนินงานการนิเทศภายใน	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
2.3	ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำปฏิทินการออก นิเทศภายในโรงเรียนให้ตรงตามแผนการ นิเทศภายในของโรงเรียน	4.20	0.84	มาก	4.40	0.55	มาก
2.4	ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครุร่วมกัน กำหนดช่วงเวลาการนิเทศโดยแบ่งเป็น ช่วงชั้น (ปฐมวัย, ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น) และสะท้อนผล หลังจากการนิเทศร่วมกัน	4.20	0.84	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2.5	ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครุร่วมกัน จัดทำเอกสารประกอบการนิเทศภายใน โรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติการนิเทศภายในและพัฒนาวิชาชีพ ร่วมกัน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน	แปลผล					
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.	ดำเนินการนิเทศ						
3.1	ผู้ดำเนินการนิเทศแต่ละกลุ่มประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศภายในทำการทบทวนบรรทัดฐาน วิสัยทัศน์และเป้าหมายสร้างข้อตกลงร่วมกัน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2	ผู้บริหารโรงเรียนทดลองใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียนกับคณะครูก่อนนำมาใช้จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3	ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำร่วมปฏิบัติการนิเทศภายในตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในปฏิทินและแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4	ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศในการนิเทศภายในระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้เป็นที่ไปด้วยความเป็นกัลยาณมิตร	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5	ผู้บริหารโรงเรียนสะท้อนผลหลังการปฏิบัติการนิเทศภายในให้ผู้รับการนิเทศทราบ และมีการจัดเก็บข้อมูล	4.20	0.84	มาก	4.40	0.55	มาก
3.6	ผลการปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูต่อไป	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน	แปลผล					
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.7	ผู้รับการนิเทศสะท้อนผลการนิเทศ ร่วมกับคณะครูท่านอื่น เพื่อที่จะร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาศักยภาพ ของตนเองต่อไป	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
3.8	ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูสรุปผล และรายงานผล	4.00	0.71	มาก	4.40	0.55	มาก
3.9	การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ในแต่ละช่วงชั้น	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. ประเมินผลติดตามผล							
4.1	ผู้บริหารโรงเรียนสรุปและรายงานผลการ ประเมินการนิเทศภายในในแต่ละครั้ง รวมถึงแจ้งให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทราบโดยทั่วกัน เพื่อเป็นการเรียนรู้และ พัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
4.2	ผู้บริหารโรงเรียน มีรายงานการร่วมกัน วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการ นิเทศภายใน และวิธีการที่ดีและ เหมาะสมในการพัฒนาการโดยภาพรวม	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3	ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุน เครือข่ายความร่วมมือแก้ไขปัญหาภายใน โรงเรียนให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ ที่	การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน	แปลผล					
		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.4	ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากร นำผลการ ประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข การจัดการเรียนการสอนของครูให้เกิด การพัฒนาในงานและพัฒนาตนเอง ในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	4.20	0.84	มาก	4.40	0.55	มาก
โดยรวม		4.38	0.63	มาก	4.42	0.50	มาก

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด
ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$)

ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.42$)

แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีจากโรงเรียนต้นแบบด้านการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ

แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน	1. ผู้บริหารโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนจากคณะครู เพื่อกำหนดประเด็นปัญหา และกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู วิเคราะห์ประเด็นปัญหา และผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหาและความต้องการของคณะครูทุกท่าน
	4. ประชุมผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู เพื่อสะท้อนข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกัน
2. วางแผนการนิเทศ	1. ประชุมผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศ ทำการทบทวนวัตถุประสงค์ และกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้คณะครูมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานการนิเทศภายใน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำปฏิทินการออกนิเทศภายในโรงเรียนให้ตรงตามแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน
	4. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันกำหนดช่วงเวลาการนิเทศโดยแบ่งเป็นช่วงชั้น (ปฐมวัย, ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น) และสะท้อนผลหลังจากการนิเทศพร้อมกัน
	5. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบกรนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศภายในและพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน

แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
3. ดำเนินการนิเทศ	1. ผู้ดำเนินการนิเทศแต่ละกลุ่มประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศภายใน ทำการทบทวนบรรทัดฐาน วิสัยทัศน์และเป้าหมายสร้างข้อตกลงร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนทดลองใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในโรงเรียนกับคณะครูก่อนนำมาใช้จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำร่วมปฏิบัติการนิเทศภายในตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในปฏิทินและแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
	4. ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศในการนิเทศภายในระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้เป็นไปด้วยความเป็นกัลยาณมิตร
	5. ผู้บริหารโรงเรียนสะท้อนผลหลังการปฏิบัติการนิเทศภายในให้ผู้รับการนิเทศทราบ และมีการจัดเก็บข้อมูลหลังการนิเทศ
	6. ผู้บริหารเก็บผลการปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูต่อไป
	7. ผู้รับการนิเทศสะท้อนผลการนิเทศร่วมกับคณะครูท่านอื่นเพื่อที่จะร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองต่อไป
	8. ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูสรุปผลและรายงานผลการนิเทศภายในร่วมกัน
	9. ผู้บริหาร และคณะครูนำผลการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนในแต่ละช่วงชั้น มาสะท้อนผลของการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน

แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
4. ประเมินผลติดตามผล	<p>1. ผู้บริหารโรงเรียนสรุปและรายงานผลการประเมินการนิเทศภายในในแต่ละครั้ง รวมถึงแจ้งให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน เพื่อเป็นการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน</p> <p>2. ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูมีการร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการนิเทศภายใน และวิธีการที่ดีและเหมาะสมในการพัฒนาการโดยภาพรวม</p> <p>3. ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียนให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4. ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากร นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนของครูให้เกิดการพัฒนาในงานและพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ</p>

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สามารถสรุปผล อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ ได้ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อออกแบบ และสร้างแบบประเมินแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

สรุปผล

การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สามารถสรุปผล ผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้
1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน 2) วางแผนการนิเทศ 3) ดำเนินการนิเทศ 4) ประเมินผลติดตามผล
สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับ

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน 2) ประเมินผลติดตามผล 3) ดำเนินการนิเทศ 4) วางแผนการนิเทศ

2. การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 22 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ประเมินผลติดตามผล 2) ดำเนินการนิเทศ 3) วางแผนการนิเทศ 4) การศึกษาสภาพปัจจุบัน

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ดำเนินการนิเทศ 2) ประเมินผลติดตามผล 3) วางแผนการนิเทศ 4) การศึกษาสภาพปัจจุบัน

อภิปรายผล

การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน 2) วางแผนการนิเทศ 3) ดำเนินการนิเทศ 4) ประเมินผลติดตามผล สอดคล้องกับผลการศึกษาคำแนะนำงานนิเทศภายในของ จริยาภรณ์ เรืองเสน (2563) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศและน้อยที่สุดคือ ด้านการขยายผลเผยแพร่ต่อยอด

สภาพที่พึงประสงค์การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน 2) ประเมินผลติดตามผล 3) ดำเนินการนิเทศ 4) วางแผนการนิเทศ สอดคล้องกับการศึกษาของ สายวินิตย์ ดวงสนาม (2561) ได้ทำการศึกษการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า 1) การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้นมีทั้งหมด 4 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศ ควรมีการจัดทำเล่มคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) ด้านการดำเนินการนิเทศควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้นิเทศปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มที่ 3) ด้านการประเมิน ควรมีการให้ข้อเสนอแนะหลังจากการได้รับการนิเทศ และ (4) ด้านการประชุม หลังการประเมิน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ควรมีการประชุมร่วมกันหลังการนิเทศเสร็จสิ้นของผู้รับนิเทศและผู้นิเทศเพื่อรับข้อเสนอแนะ และหาแนวทางการแก้ไขเพื่อนำไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งได้จากการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี แล้วนำมาสังเคราะห์ร่างเป็นแนวทางการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งผลการประเมินแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดนี้อาจเป็นเพราะผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความสอดคล้องความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ที่ดูแลด้านการนิเทศภายในครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อพิจารณาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วนั้น พบว่า ผู้วิจัยมีการนำเอาข้อมูลจากผลการศึกษาในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 ผนวกกับผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมาเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อีกทั้งเมื่อเห็นองค์ประกอบการทำงาน วิธีดำเนินการ

และผลการดำเนินงานทำให้สามารถตัดสินใจที่จะประเมินออกมาได้ว่าแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงใจ ศรีไชย (2560) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยสรุปว่า ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู มีความเป็นประโยชน์ความเหมาะสมสอดคล้องและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญพิชชา อุ่นรัมย์ (2564) ได้ทำการศึกษาสภาพการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยสรุปว่า สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ด้านที่มีสภาพปัจจุบันต่ำสุด 3 อันดับแรก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก ได้แก่ ด้านประเมินผลติดตามผล ด้านดำเนินการนิเทศ และด้านวางแผนการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับลำดับความต้องการจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านดังกล่าว

1.2 ผลจากการศึกษาที่สรุปว่า การประเมินผลติดตามผล มีความต้องการจำเป็นสูงสุดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ควรตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลติดตามผล หลังจากที่ดำเนินการนิเทศ

ภายในโรงเรียนแล้วเสร็จเพื่อเป็นการสรุปผลที่ได้จากการนิเทศ ผู้นิเทศได้สะท้อนผลการดำเนินงานร่วมกับผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะนำข้อมูลการนิเทศมาพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนความคิด และพัฒนาศักยภาพตนเองให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

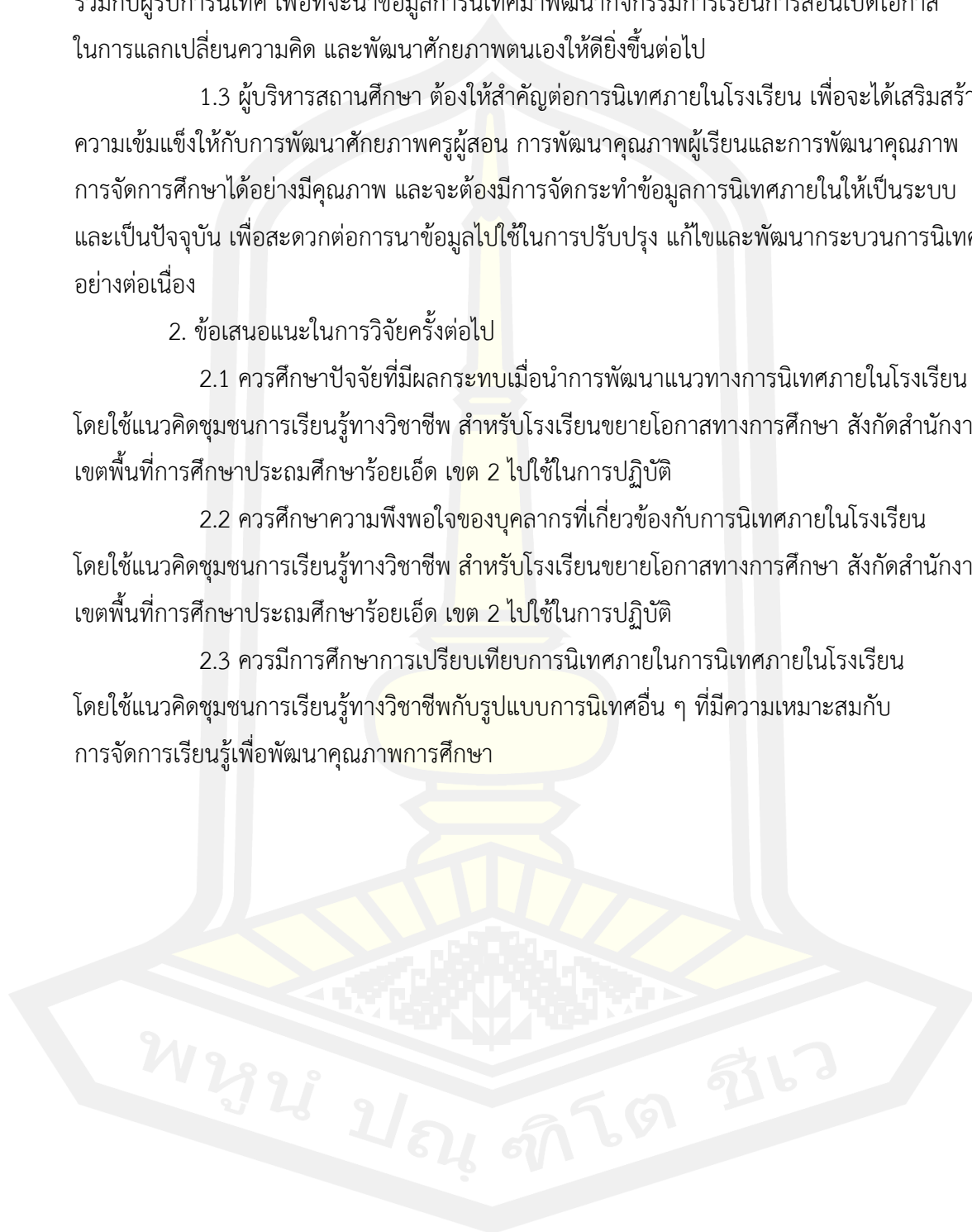
1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญต่อการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อจะได้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และจะต้องมีการจัดทำข้อมูลการนิเทศภายในให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน เพื่อสะดวกต่อการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนากระบวนการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบเมื่อนำการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ไปใช้ในการปฏิบัติ

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ไปใช้ในการปฏิบัติ

2.3 ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบการนิเทศภายในการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับรูปแบบการนิเทศอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิบัติ เอกสารชุดปฏิรูปการเรียนรู้ลำดับที่ 2 โครงการปฏิรูปการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายใน.** กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **คู่มือการปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.** กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิติมา ปรีดีติลก. (2539). **หลักการบริหาร.** กรุงเทพฯ : ชณะการพิมพ์.
- เกรียงศักดิ์ เรืองแสง. (2550). **ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปราจีนบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ครรชิต พุทธโกษา. (2554). **คู่มือการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- จரியากรณ์ เรืองเสน (2563). **แนวทางพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2546). **การนิเทศการสอนแผนใหม่.** ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรีวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ชารี มณีศรี. (2542). **การนิเทศการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- ชารี มณีศรี. (2548). **การนิเทศการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์เกษ. (2536). **การบริหารและการนิเทศภายใน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม. (2553). **การพัฒนาหลักเทียบสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

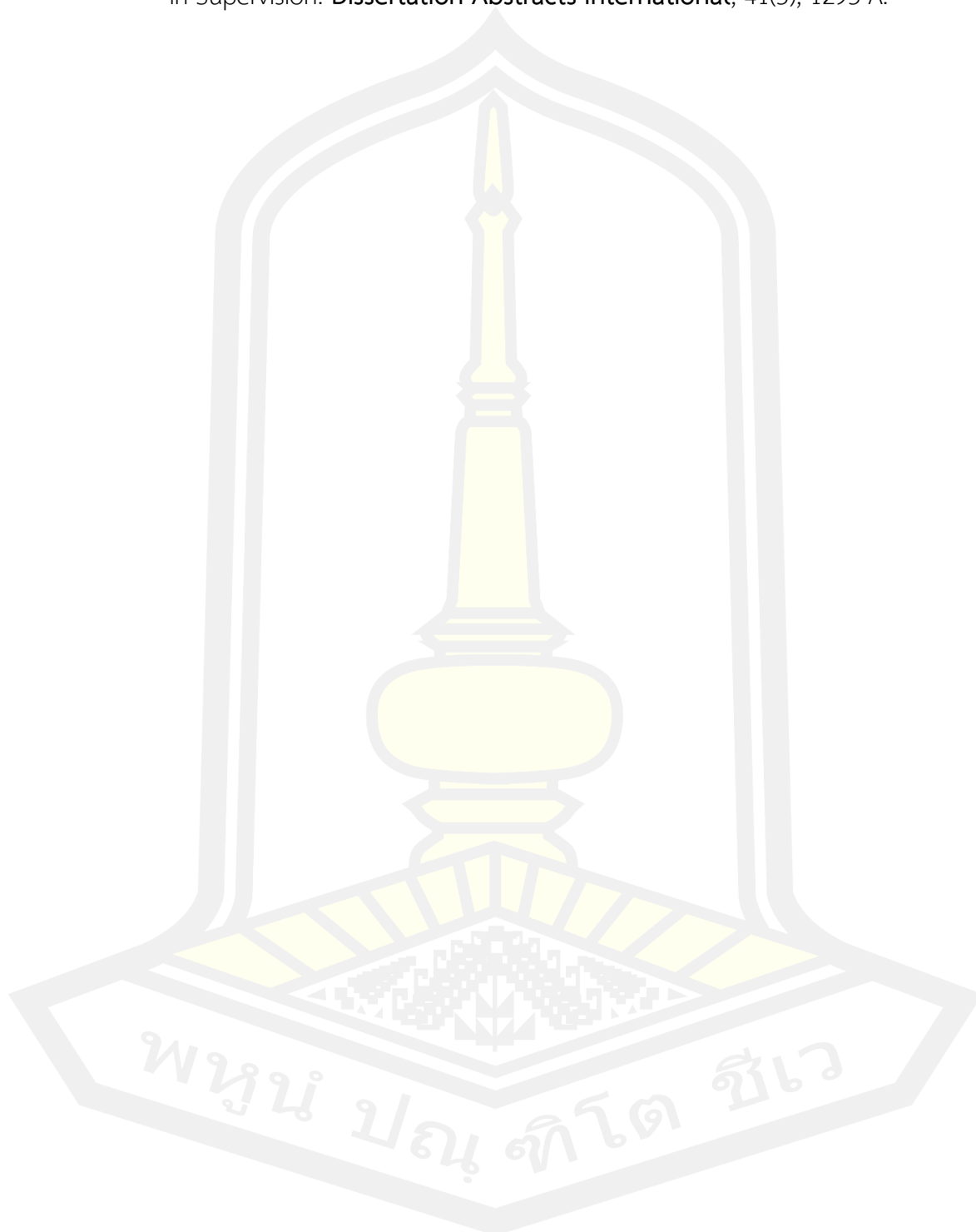
- ดวงใจ ศรีไชย. (2560). **การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). **การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย.** มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ธัญพิชชา อุ่นรัมย์ (2564). **การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบสอนแนะโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีรเกียรติ์ เจริญเศรษฐศิลป์. (2560). **นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ.** [ออนไลน์].
ได้จาก : www.moe.go.th. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 7 มีนาคม 2561].
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). **การนิเทศภายในโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ธนรัช.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2552). **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. : ประสาน การพิมพ์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). **การนิเทศการสอน.** กรุงเทพฯ : สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). **การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). **การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มาริสา ทองคำ. (2560). **แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาของอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2551). **ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม.** กรุงเทพฯ : ปัญญาทัศน์.
- รุ่ง แก้วแดง (2540). **ปฏิวัติการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.

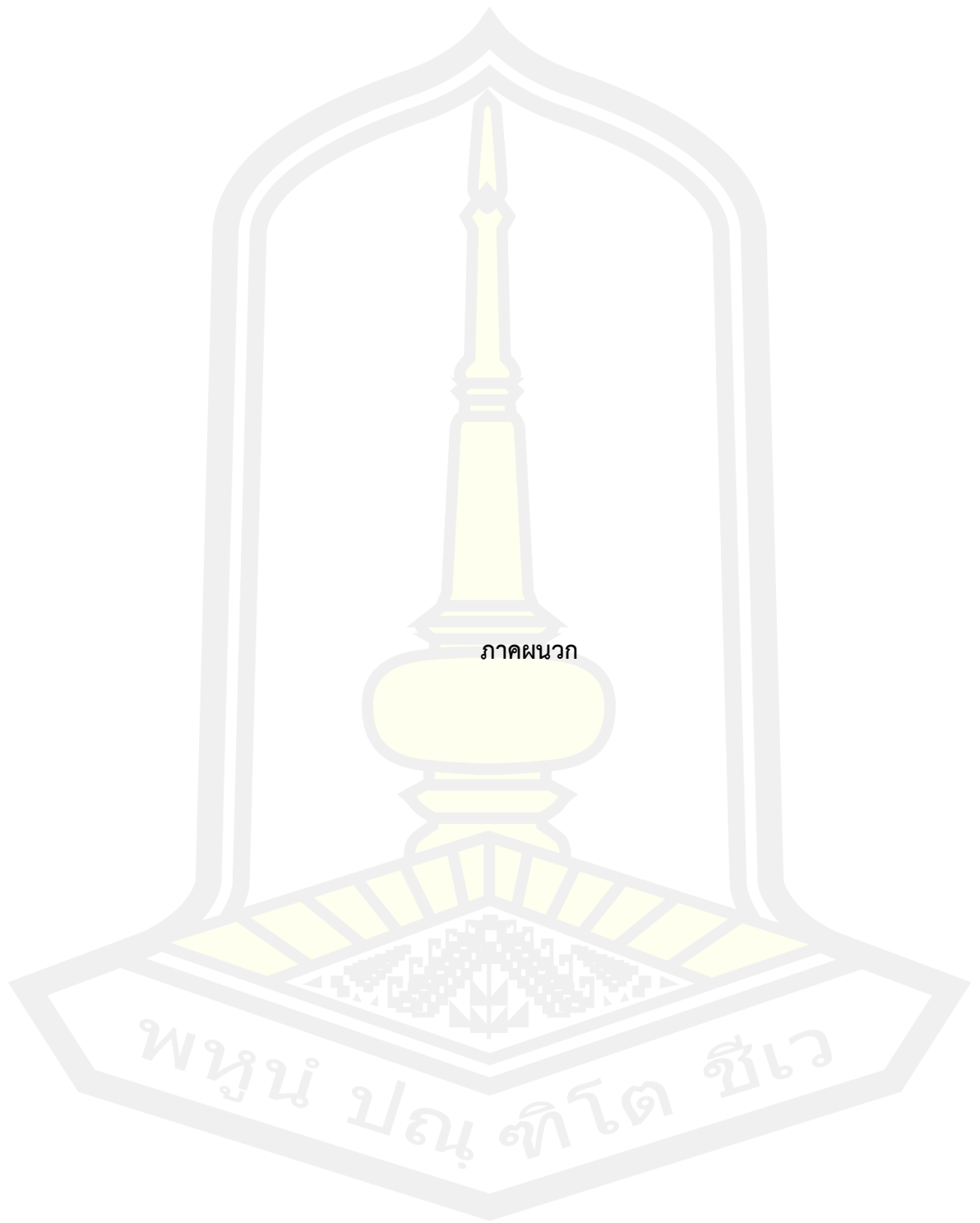
- เรวณี ชัยเชาวรัตน์. (2558). **กระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด เอกรินทร์ สังข์ทอง และชวลิต เกิดทิพย์. (2557). รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. **วารสารหาดใหญ่วิชาการ**, 12(3), 123-134.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2547). **เทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ.** นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วารี ศิริรัตน์อำพร. (2550). **การศึกษาการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกิ่งอำเภอเนินพัฒนาจังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ : ตถาตาพับลิเคชั่น.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ตถาตาพับลิเคชั่น.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). **การวัดผลการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สายวินิตย์ ดวงสนาม. (2561). **การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (2562). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2564).** ร้อยเอ็ด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ.** กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **การนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างเป็นระบบ.** กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา.** กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). **รายงานประจำปี 2558 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน**. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุรพล ธรรมร่มดี, ทศนีย์จันอินทร์, และคงกฤษ ไตรยางค์. (2553). **อาศรมศิลป์วิจัย: การวิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้แนวจิตตปัญญา โครงการเอกสารวิชาการการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ลำดับที่ 8**. นครปฐม : เอมีเอ็นเตอร์ไพรส์
- เสถียร อ่วมพรหม. (2560). **แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ Professional Learning Community : PLC**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ. (2545). **การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลี ธรรมะวิสิกุล. (2552). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา**. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://panchalee.wordpress.com/2009/03/30/supervision>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 30 มิถุนายน 2565].
- อำภา บุญช่วย. (2537). **การบริหารงานวิชาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ กิงคารวัฒน์. (2528). **หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- Adams, H.P. and Frank, D. (1966). **Basic Principles of Supervision**. New York : American Book.
- Brigg, T.H. and Justman, J. (1982). **Improving Instruction through Supervision**. New York : Macmillan.
- DuFour, R. (2004) What is professional learning community. **Educational Leadership**, 61(8), 6-11, May.

- Dufour, R. and others. (2006). **Learning by doing: A handbook for professional learning communities at work**. Bloomington, IN : National Education Service.
- Goldhammer, R. and others. (1980). **Clinical Supervision**. 2nd ed. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw-Hill.
- Hargreaves, A. (2003). **Teaching in the knowledge society: Education in the age of insecurity**. New York : Teachers College Press.
- Harris, B.M. (1985). **Supervisory Behavior in Education**. Englewood Cliffs, NJ : Prentice –Hall.
- Hord, S.M. (1997). **Professional Learning Communities: Communities of Continuous Inquiry and Improvement**. [online]. Available from : <http://www.sedl.org/siss/plccredit.html>. [accessed 16 June 2065].
- Marks, J.R. and King, S.J. (1978). **Handbook of Educational Supervision: A Guide for the Practitioner**. 2nd ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Memduhoglu, H.B. (2012). The Issue of Education Supervision in Turkey in the Views of Teachers, Administrators, Supervisors and Lecturers. **Educational Sciences : Theory and Practice**, 12(1), 149-156.
- Pelling, N.J. (2013). Supervisory Identity Development and Its Relationship to Supervisory Experience Counselling Experience and Training in Supervision. **Dissertation Abstracts International**, 73, 553-558.
- Schmoker, M. (2004). Learning communities at the crossroads: Toward the best Schools we've ever had. **Phi Delta. Kappan**, 86(1), 84-88.
- Sergiovanni, T.J. (1994). **Building community in schools**. San Francisco : Jossey-Bass.
- Sergiovanni, T.J. (1998). Leadership as Pedagogy, Capital Development and School Effectiveness. **International Journal of Leadership in Education**, 1(1), 37-46.
- Spears, H. (1967). **Improving the Supervisor of Instruction**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Tilahum, B. (2002). The Kind of School Supervision Need in Developing Countries Case Study Ethiopiar. **Dissertation Abstracts International**, 45(5), 2168-A.

Wayne, B. (2001). Perception of Elementary School Principals Concerning Their Role in Supervision. **Dissertation Abstracts International**, 41(5), 1293-A.

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

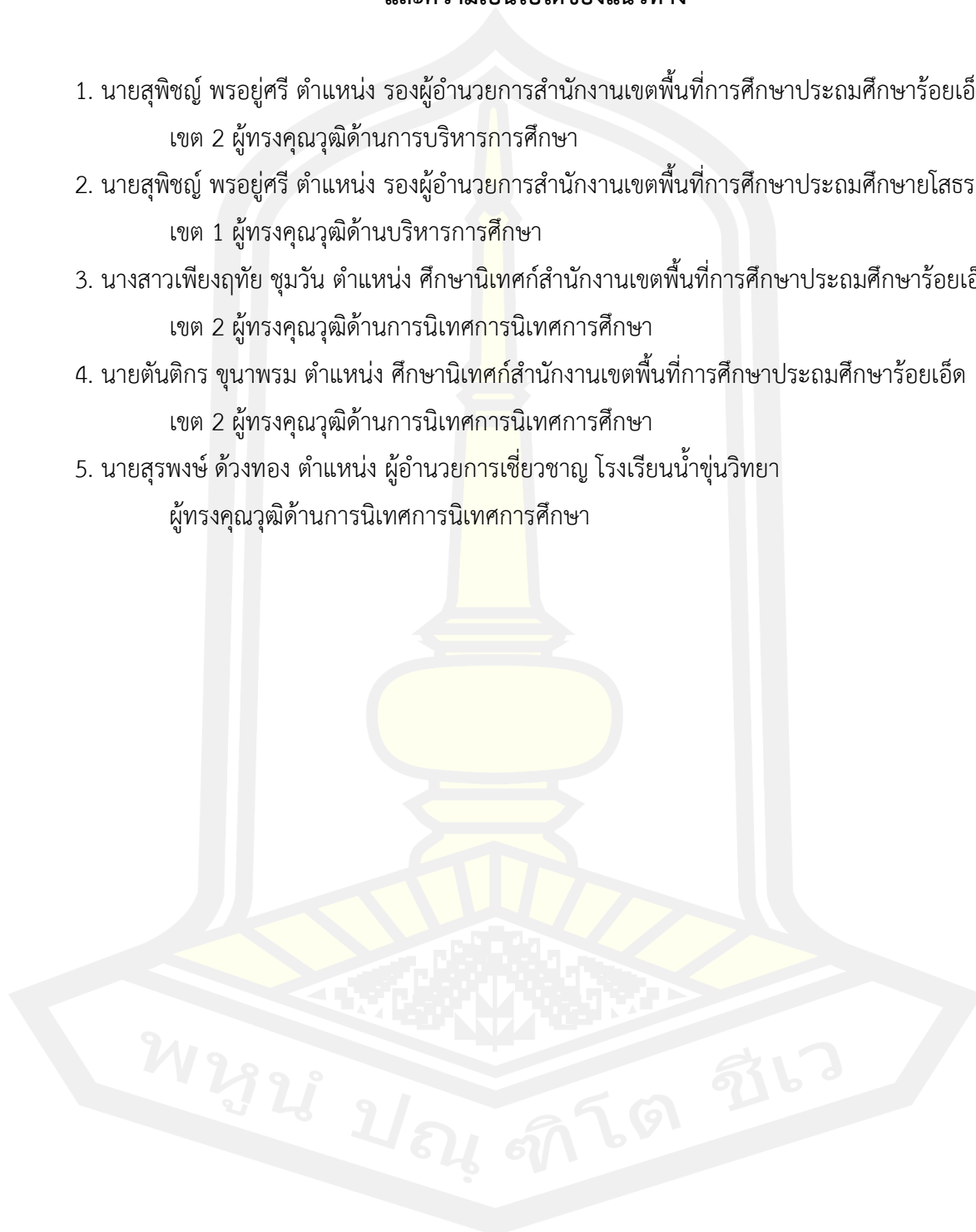
พหุจน์ ปณฺ ทิโต ชีเว

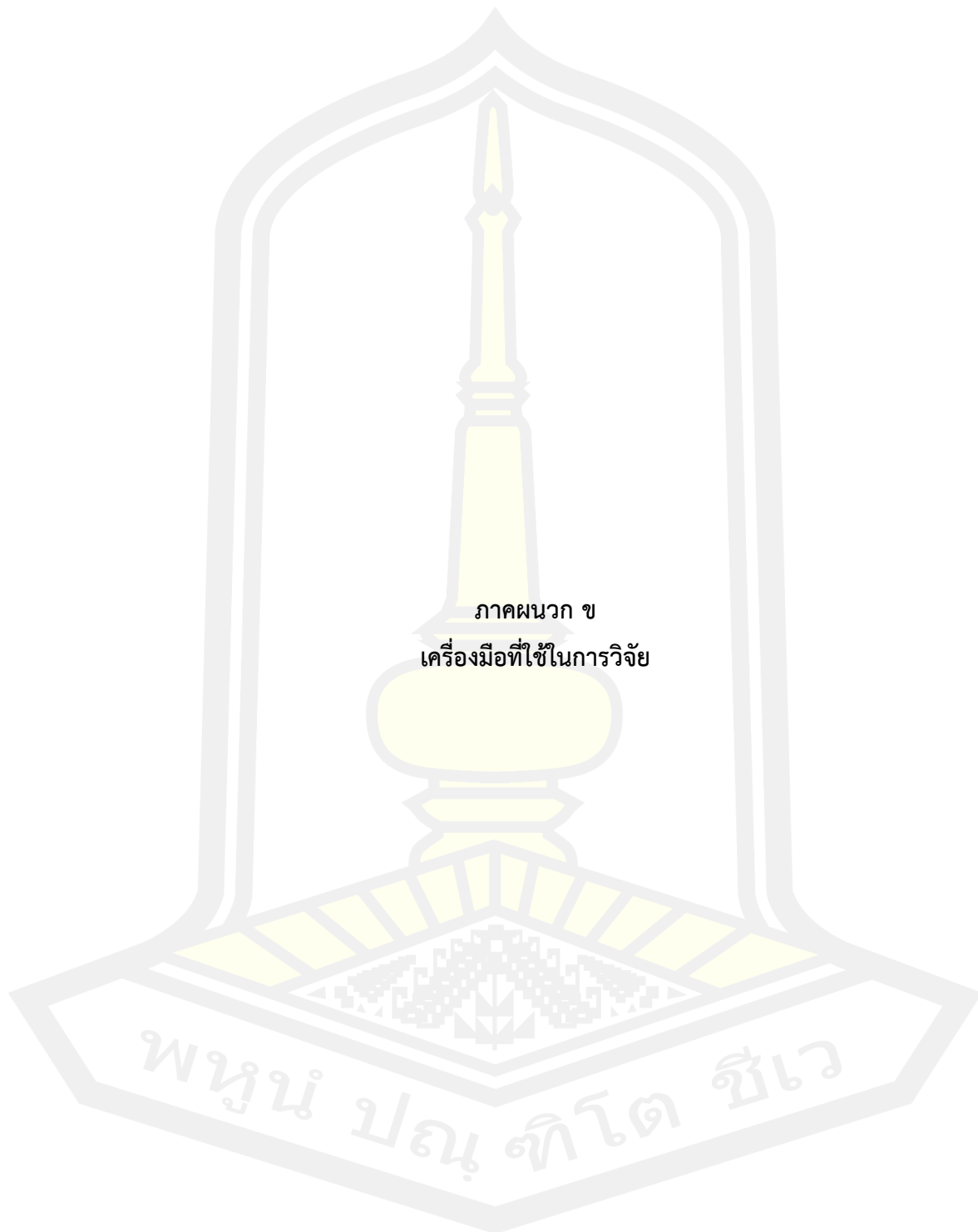
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาการบริหาร
และพัฒนการศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาการบริหาร
และพัฒนการศึกษา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. นางปฎิญา จันเจือ วุฒิการศึกษา กศ.ม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยโสธร เขต 1
4. นายณภัทร เบ้านาค วุฒิการศึกษา กศ.ม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยโสธร เขต 1
5. นายพนายุท กองสุข วุฒิการศึกษา กศ.ม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนค้อใหญ่ชัยยุทธวิทยา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในตรวจสอบเชิงยืนยันประเมินความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ของแนวทาง

1. นายสุพิชญ์ พรอยู่ศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา
2. นายสุพิชญ์ พรอยู่ศรี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา
3. นางสาวเพียงฤทัย ชุมวัน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการนิเทศการศึกษา
4. นายตันติกร ชูนาพรม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการนิเทศการศึกษา
5. นายสุรพงษ์ ด้วงทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนน้ำขุ่นวิทยา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการนิเทศการศึกษา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุณ ปณุ ทิโต สีเว

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถาม การนิเทศภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำไปพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

หมายเหตุ* แบบสอบถามฉบับนี้ใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น การวิเคราะห์ ข้อมูลจะวิเคราะห์ในภาพรวมจึงไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด**

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอให้ท่านพิจารณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. สภาพตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน

2. เพศ

- ชาย หญิง

3. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี
 41 – 50 ปี 50 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

- ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท
 ระดับปริญญาเอก อื่นๆ ระบุ.....

5. อำเภอของโรงเรียน

- เกษตรวิสัย ปทุมรัตน์
 สุวรรณภูมิ เมืองสรวง
 พนมไพร โพนทราย
 อาจสามารถ หนองฮี

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
2. โปรดใช้ดุลพินิจของท่านพิจารณาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ
นิเทศภายใน แล้วทำเครื่องหมาย ลงใน ช่องระดับความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การพิจารณา
ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	การนิเทศภายใน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน											
1	ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ ในการนิเทศภายในโรงเรียน										
2	ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้ครูร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหา										
3	ผู้บริหาร และคณะครู อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อุปสรรคที่พบเจอในการนิเทศภายในโรงเรียน										
4	ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันนำเสนอข้อมูลเพื่อ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไข										
5	ผู้บริหาร และคณะครูร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา ต่อการนิเทศภายในโรงเรียน										
6	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันกำหนดแนวทาง ตัดสินใจในการแก้ปัญหา										
7	ผู้บริหาร และคณะครู ร่วมกันวางแผนเพื่อหา แนวทางในการนิเทศภายใน										

ข้อ	การนิเทศภายใน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์						
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
30	มีการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายใน จัดเก็บเป็น ความรู้องค์กร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา วิชาชีพของครูอย่างต่อเนื่อง												

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

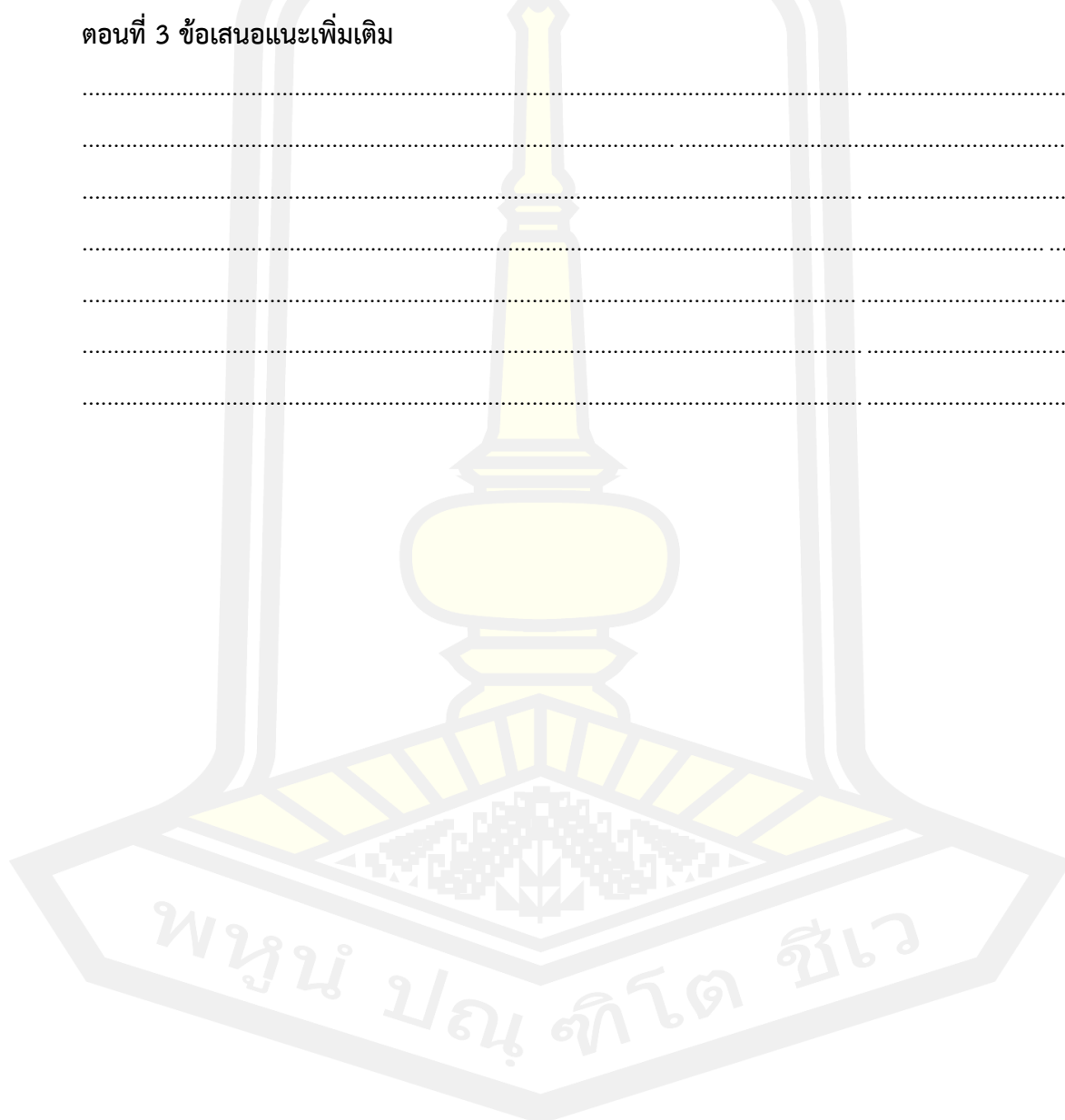
.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้นซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. ด้านการวางแผนการนิเทศ

สถานศึกษามีการเตรียมการวางแผนการนิเทศภายในร่วมกันและมีการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการดำเนินการนิเทศ

สถานศึกษามีขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศภายในอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พันธกิจ ปณฺ ทัต ฐิว

4. ด้านการประเมินผลติดตามผล

สถานศึกษามีการประเมินผล ติดตามผลนิเทศภายในได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

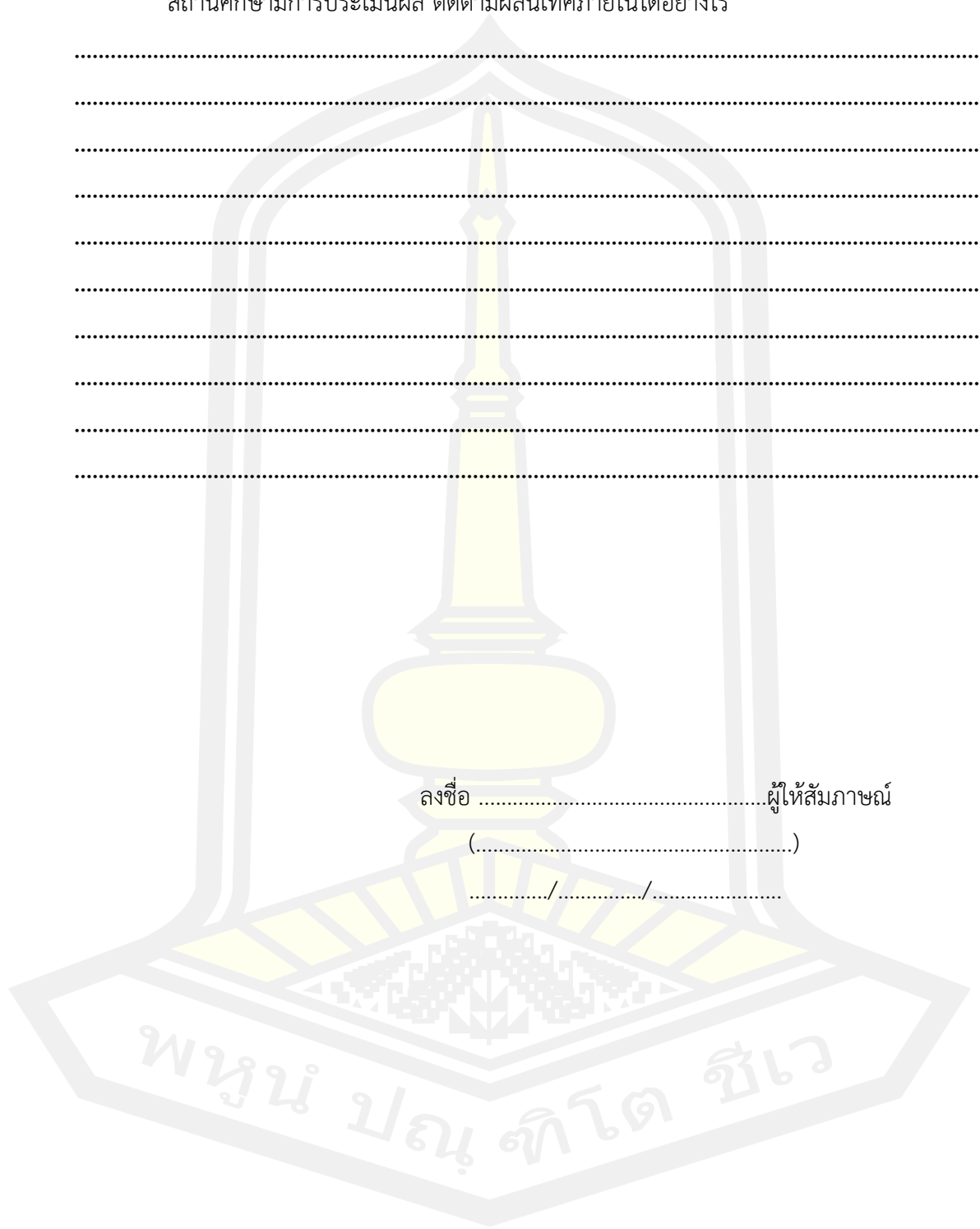
.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)
...../...../.....

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อการประเมินแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
2. โปรดพิจารณาแนวทางในเอกสารประกอบแต่ละข้อ แล้วประเมินผลด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
4	แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
3	แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
2	แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย
1	แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินแนวทาง

นายณัฏฐกิตต์ วงษ์สามารถ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา รุ่น พ.34

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อ ที่	แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อ เสนอแนะ
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.4	ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันกำหนด ช่วงเวลาการนิเทศโดยแบ่งเป็นช่วงชั้น (ปฐมวัย, ประถมศึกษา,มัธยมศึกษาตอนต้น) และสะท้อน ผลหลังจากการนิเทศร่วมกัน											
2.5	ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันจัดทำ เอกสารประกอบการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศภายในและ พัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน											
3. ดำเนินการนิเทศ												
3.1	ผู้ดำเนินการนิเทศแต่ละกลุ่มประชุมเพื่อเตรียม ความพร้อมก่อนการนิเทศภายใน ทำการทบทวน บรรทัดฐาน วัสดุทัศน์และเป้าหมายสร้าง ข้อตกลงร่วมกัน											
3.2	ผู้บริหารโรงเรียนทดลองใช้สื่อและเครื่องมือการ นิเทศภายในโรงเรียนกับคณะครูก่อนนำมาใช้จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน											
3.3	ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำร่วมปฏิบัติการนิเทศ ภายในตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในปฏิทินและ แผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง											
3.4	ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศในการนิเทศ ภายในระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้ เป็นไปด้วยความเป็นกัลยาณมิตร											
3.5	ผู้บริหารโรงเรียนสะท้อนผลหลังการปฏิบัติการ นิเทศภายในให้ผู้รับการนิเทศทราบ และ มีการจัดเก็บข้อมูล											
3.6	ผลการปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูต่อไป											

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

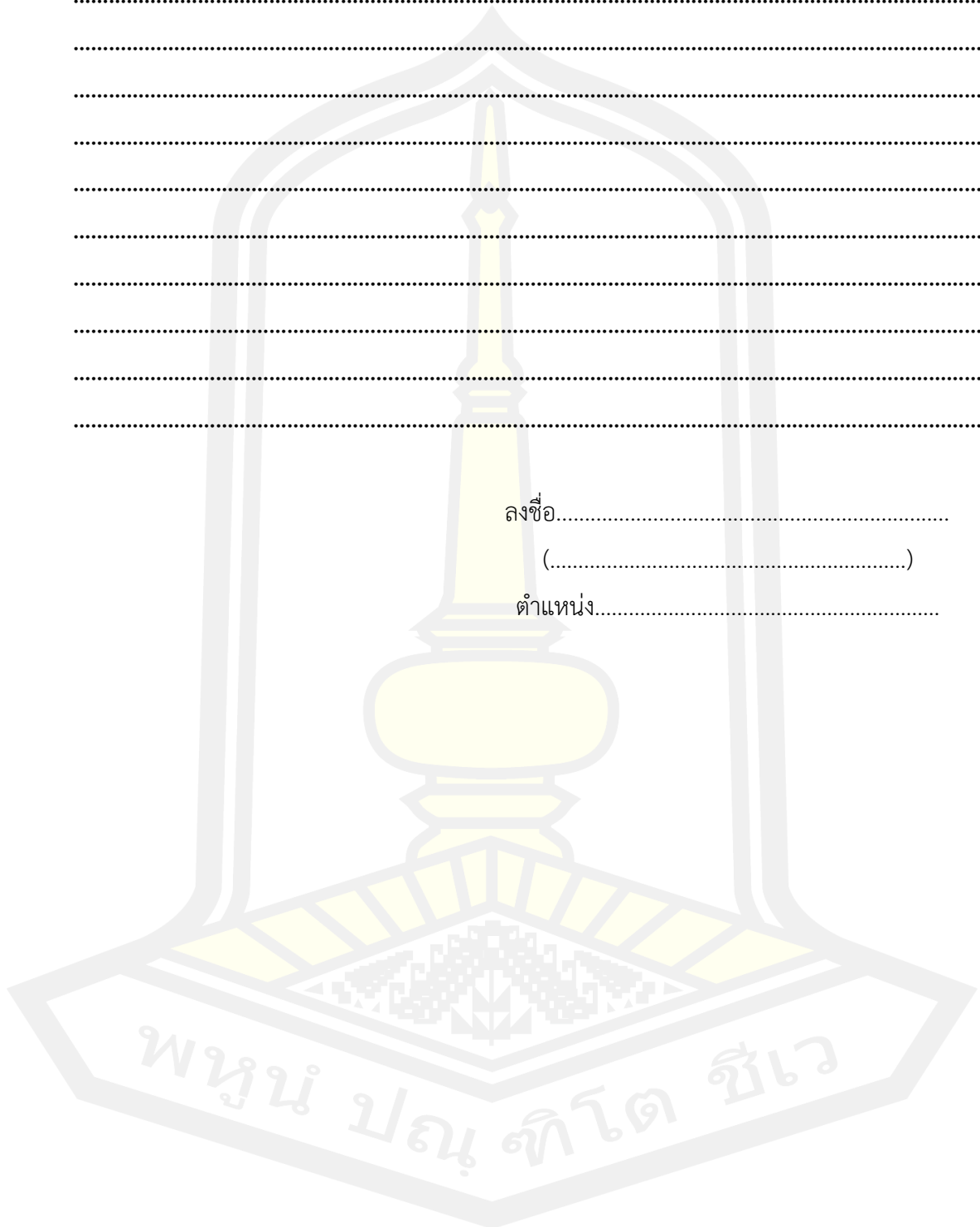
.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

**แนวทางแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2**

1. หลักการและความสำคัญ

หลักการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นกระบวนการที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ภายใต้บรรยากาศของความเป็นกัลยาณมิตร โดยการนิเทศต้องสอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดผลสำเร็จ ดังนั้นการนิเทศภายในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นสำหรับบุคลากรในสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศของหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความสำคัญยิ่งประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ซึ่งมุ่งประโยชน์เพื่อการพัฒนาครูเป็นสำคัญ โดยผู้บริหาร ผู้นิเทศ และครูร่วมมือร่วมใจกันให้เกิดการพัฒนาตนเองในการทำงาน เพื่อบรรลุผลสำเร็จในการบริหารการจัดการศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อยึดเป็นแนวทางไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยจะต้องดำเนินการให้อยู่ในความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการวางแผนร่วมกันอย่างเป็นระบบ อยู่บนพื้นฐานของประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เคารพในความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมทั้งมีการเสริมสร้างขวัญและให้กำลังใจ เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งผู้สอนและผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นของโรงเรียน

ดังนั้น แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จึงจัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการใช้กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ อีกทั้งยังเป็นกลไกขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการศึกษา รวมถึงพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ยกย่องระดับผลสัมฤทธิ์ทางงานวิชาการและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานของหลักสูตร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ให้เกิดประสิทธิภาพด้วยแนวทางการนิเทศภายใน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

- 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน
- 2) วางแผนการนิเทศ
- 3) ดำเนินการนิเทศ
- 4) ประเมินผลติดตามผล

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีแนวทางการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อจะได้พัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดผลสำเร็จสูงสุด

4. แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา ใช้วิธีที่หลากหลายเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน เพื่อให้โรงเรียนสามารถนำไปเป็นหลักการในการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งวิธีการที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ให้เกิดประสิทธิภาพด้วยแนวทางการนิเทศภายใน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน 2) วางแผนการนิเทศ 3) ดำเนินการนิเทศ 4) ประเมินผลติดตามผล

แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน	1. ผู้บริหารโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนจากคณะครู เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยมร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู วิเคราะห์ประเด็นปัญหา และผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพร่วมกัน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูก่อร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหาและความต้องการของคณะครูทุกท่าน

แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	
ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
	4. ประชุมผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู เพื่อสะท้อนข้อมูลแลกเปลี่ยน ความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกัน
2. วางแผนการนิเทศ	1. ประชุมผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู เพื่อเตรียมความพร้อมก่อน การนิเทศ ทำการทบทวนวัตถุประสงค์ และกำหนดวิสัยทัศน์ค่านิยม ร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศ ภายในโรงเรียน เพื่อให้คณะครูมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงาน การนิเทศภายใน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำปฏิทินการออกนิเทศภายในโรงเรียนให้ตรง ตามแผนการนิเทศภายในของโรงเรียน
	4. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันกำหนดช่วงเวลาการนิเทศโดย แบ่งเป็นช่วงชั้น (ปฐมวัย, ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น) และ สะท้อนผลหลังจากการนิเทศร่วมกัน
	5. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการ นิเทศภายในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศ ภายในและพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน
3. ดำเนินการนิเทศ	1. ผู้ดำเนินการนิเทศแต่ละกลุ่มประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการ นิเทศภายใน ทำการทบทวนบรรทัดฐาน วิสัยทัศน์และเป้าหมายสร้าง ข้อตกลงร่วมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียนทดลองใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศภายใน โรงเรียนกับคณะครูก่อนนำมาใช้จริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา วิชาชีพพร้อมกัน
	3. ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำร่วมปฏิบัติการนิเทศภายในตาม กระบวนการที่กำหนดไว้ในปฏิทินและแผนการนิเทศภายในอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง
	4. ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศในการนิเทศภายในระหว่าง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศให้เป็นไปด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	
ขั้นตอน	แนวทางการดำเนินงาน
	5. ผู้บริหารโรงเรียนสะท้อนผลหลังการปฏิบัติการนิเทศภายในให้ผู้รับการนิเทศทราบ และมีการจัดเก็บข้อมูลหลังจากการนิเทศ
	6. ผู้บริหารเก็บผลการปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะครูต่อไป
	7. ผู้รับการนิเทศสะท้อนผลการนิเทศร่วมกับคณะครูท่านอื่น เพื่อที่จะร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองต่อไป
	8. ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูสรุปผลและรายงานผลการนิเทศภายในร่วมกัน
	9. ผู้บริหาร และคณะครูนำผลการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนในแต่ละช่วงชั้น มาสะท้อนผลของการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน
4. ประเมินผลติดตามผล	1. ผู้บริหารโรงเรียนสรุปและรายงานผลการประเมินการนิเทศภายในในแต่ละครั้ง รวมถึงแจ้งให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน เพื่อเป็นการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน
	2. ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูมีการร่วมกันวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการนิเทศภายใน และวิธีการที่ดีและเหมาะสมในการพัฒนาการโดยภาพรวม
	3. ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียนให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ
	4. ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากร นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนของครูให้เกิดการพัฒนาในงานและพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ภาคผนวก ค
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุณั ปณุ ทิโต สีเว

ตาราง 20 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการพัฒนาแนวทางการนิเทศ
ภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ข้อ ที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
2	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
3	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
4	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
5	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
6	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
7	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
8	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
9	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
10	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
11	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
12	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
13	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
14	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
15	1	1	0	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
16	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
17	1	1	1	1	0	4	0.80	สอดคล้อง
18	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
19	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
20	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
21	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
22	1	0	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ ที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
23	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
24	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
25	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
26	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
27	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
28	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
29	0	1	1	1	1	4	0.80	สอดคล้อง
30	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์		สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1	0.391*	0.746*	16	0.504*	0.807*
2	0.377*	0.735*	17	0.569*	0.403*
3	0.423*	0.85*	18	0.455*	0.441*
4	0.383*	0.856*	19	0.483*	0.403*
5	0.341*	0.671*	20	0.577*	0.446*
6	0.476*	0.889*	21	0.632*	0.508*
7	0.447*	0.871*	22	0.583*	0.684*
8	0.483*	0.738*	23	0.753*	0.734*
9	0.74*	0.874*	24	0.708*	0.878*
10	0.867*	0.872*	25	0.648*	0.81*
11	0.488*	0.857*	26	0.331*	0.725*
12	0.594*	0.803*	27	0.476*	0.818*
13	0.35*	0.428*	28	0.329*	0.841*
14	0.752*	0.684*	29	0.866*	0.774*
15	0.702*	0.487*	30	0.528*	0.888*

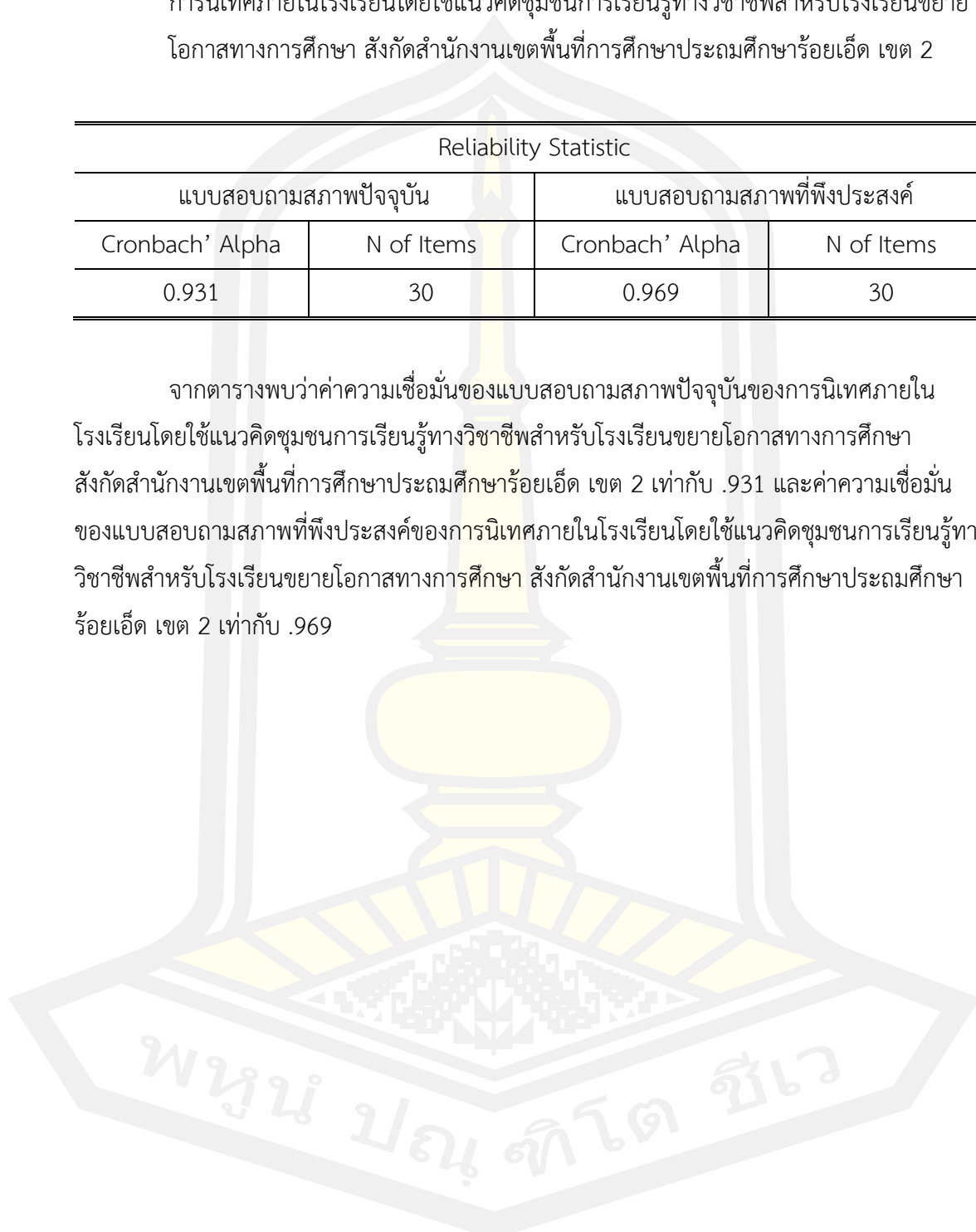
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

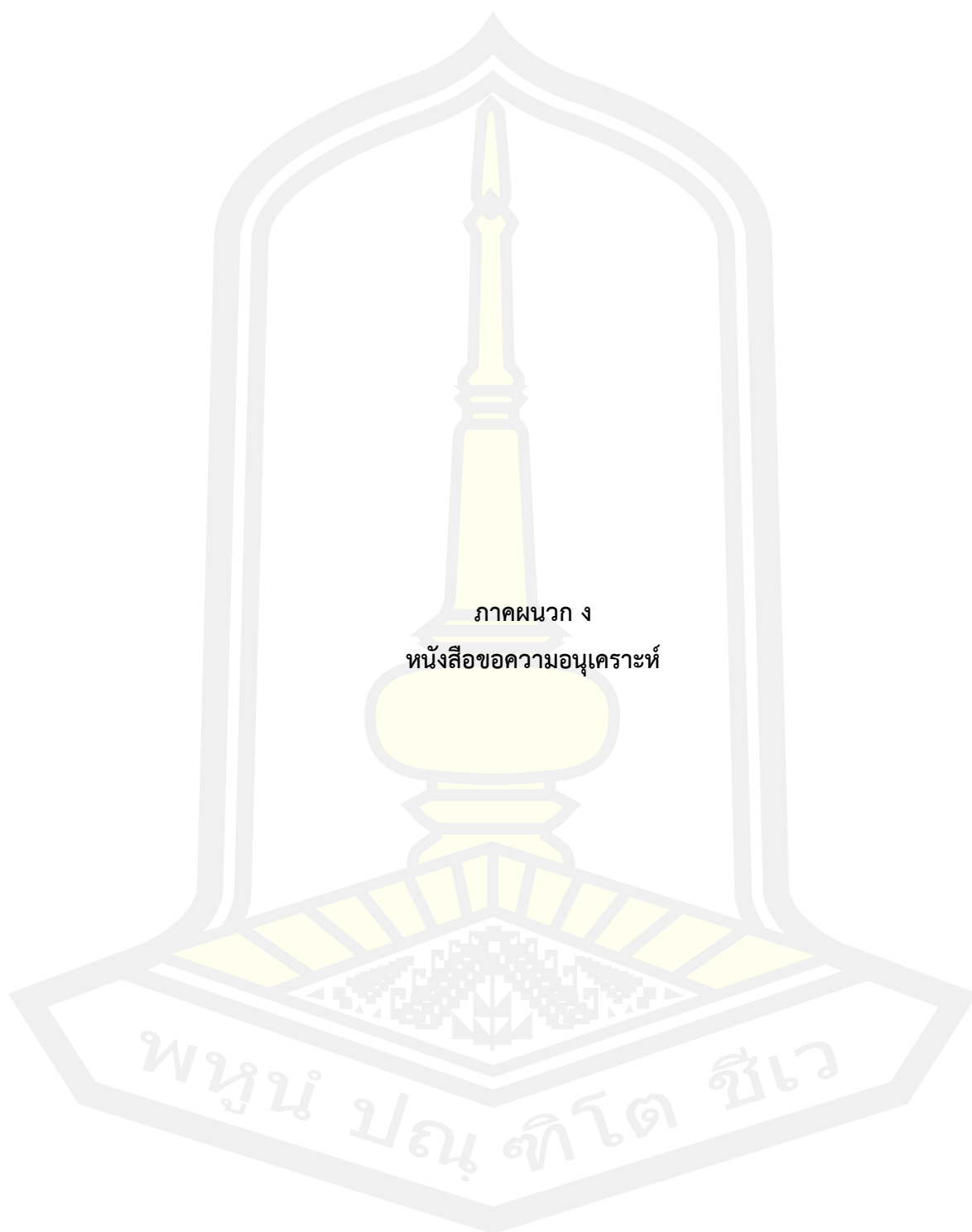
จากตารางพบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (วิธี Item Total Correlation) ตั้งแต่ 0.329 ถึง 0.867 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายใน โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (วิธี Item Total Correlation) ตั้งแต่ 0.403 ถึง 0.889

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ
การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

Reliability Statistic			
แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน		แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์	
Cronbach' Alpha	N of Items	Cronbach' Alpha	N of Items
0.931	30	0.969	30

จากตารางพบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการนิเทศภายใน
โรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เท่ากับ .931 และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 2 เท่ากับ .969

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุณ ปณุ ทิโต ชีเว

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2) / ว2766

วันที่ 31 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ

ด้วย นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

มหาบัณฑิต

ที่ อว 0605.5(2) / ว 2740

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

26 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางปฎิญา จันเจือ

ด้วย นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0943054514

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว 0605.5(2)/ว3196

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ด้วย นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0943054514

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
โรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

ที่ อว 0605.5(2)/ว322

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

31 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำคำน้อย

ด้วย นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0943054514

ที่ อว 0605.5(2)/ว322

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

31 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา (Best Practice)
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาสะไมย์

ด้วย นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0943054514

ที่ อว 0605.5(2)/345

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งแต้

ด้วย นายณัฏฐกิตต์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0943054514

บัณฑิต

ตัวอย่าง หนังสือขอความอนุเคราะห์ประเมินแนวทาง

ที่ อว 0605.5(2)/ว394

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสุพิช ศิริบุตร

ด้วย นายณัฐภักดิ์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0943054514

ที่ ยว 0605.5(2)/ว394

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายสุพิชญ์ พรอยู่ศรี

ด้วย นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0943054514

ม.น. จ.ช.

ที่ อว 0605.5(2)/ว423

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

8 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวเพียงฤทัย ชุมวัน

ด้วย นายณัฏฐกิตต์ วงษ์สามารถ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0943054514

ม.บ. ๖๖.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายณัฐกิตต์ วงษ์สามารถ
วันเกิด	วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 339 หมู่ที่ 2 ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร รหัสไปรษณีย์ 35000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนค้อใหญ่ชัยยุทธวิทยา ตำบลค้อใหญ่ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45140
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 ระดับประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 2 สามัคคีพัฒนา จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2553 ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนยโสธรพิทยาคม จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2562 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ติโต ชีเว